Ka Tem-Ding
IA
Ka Shla-Briew

KA TEM-DING IA KA SHLA-BRIEW

Ba La Pynwan

Da

U BAH FRANK M. PUGH

Jaiaw, Shillong.

Ka Jingshon Banyngkong.

(Ia ki-hok shim kylliang la bat tyngkai)

1964.

Ka dor 2 T. kawei.

La shon ha ka Shillong Printing Works, Shillong.

KA TEMDING IA KA SHLA-BRIEW.

Ki nongïashim bynta.

U Baptista, u Rangriewspah ka Padua.

U Vincentio, u Tymmen rangbah ka Pisa.

U Lucentio, (Cambio), u khún u Vincentio ; uba ïaieit bad ka Bianca.

U Petruchio, u Rangbah ka Verona ; uba ïaluh ïapah ïa ka Katharina.

U Gremio bad Hortensio (Licio), kiba ïaluh ïapah ïa ka Bianca.

U Tranio (kylla Lucentio) bad u Biondello, ki shakri shakor u Lucentio (Cambio).

U Grumio bad Curtis, ki shakri shakor u Petruchio.

U Pedant, u nonghikai skul, ba la pynmih ban ïengpli ïa u Vincentio.

Ka Katharina (ba shla briew) ka Bianca bad ka Thei-ïap-saw, ki khún kynthei u Baptista.

U Dorji, u Nongdie tiar khutia, bad ki shakri kiba ïakajia jong u Baptista bad u Petruchio.

Ka Jingpyni—Teng-teng ha Padua, bad teng-teng ha Iing u Petruchio ha ki shnong kyndong.

KA TEM-DING IA KA SHLA-BRIEW

AKT I

Jingpyni I Padua. Ka Jaka Paidbah

Rung u Lucentio bad Tranio

Lucentio—Tranio, namar ka jingkwah bakhraw ba nga la don ban leit iohi ia ka Padua baitynnat, ka jaka sara jong ki jait jingstad, nga la wan poi na sha ka bynta ka Lombardy baseisoh, ka kper basngewmuja jong ka Italy bakhraw; bad da ka jingieit i pa jong nga bad jingaibor jong i nga la kieng atiar da ka jingmon babha jong i bad da ka jingïakynduh lok babha jong me. U shakri ba lah shaniah jong nga ba la ïoh jingiaroh lut ha baroh, hangne to ngin ïa pynhiar mynsiem, bad to ngin ïapyrshang pynstad lehse ha ka pud jong ka jingnang jingtip bad jingminot bashong tynrai. Ka shnong Pisa, kaba donnám na ka bynta ki nongshongshnong ba leh khiathew jong ka, ka la ai ïa nga ïa ka jingwankha wanlong jong nga bad ïa i pa banyngkong ha ka jingim jong nga, u mahajon bakhraw ha ka jingkhaïi kylleng tawiar ka pyr-

thei, u Vincentio, uba la wanhiar pateng na ki Bentivolii, u khún jong u Vincentio, ba la pynsan pynrangbah ha Florence, kan sa ïaid dur bha ban shong shakri ïa ki jingai jingkyrmen baroh ïa kiba lah ban pun jingmut, ban pyndeng pynkup ïa ka jingkhie rasong jong u da ki kam bariewblei jong u : bad namarkata, Tranio, na ka bynta kata ka por nga minot. Ia ka jinglong riewblei bad ïa kata ka bynta jong ka jingstad jylliew ngan pynleitkam ka ban wallam ïa ka jingsuk da ka jinglong riewblei ïa kaba yn pynïoh kyrpang. Iathuh ïa nga ïa ka jingmut jong me ; naba nga la ieh ïa ka Pisa bad la wan mynta sha Padua, kum uta uba ieh ïa ka um jyndong ban ngam ha kaba jylliew, bad un wad ka jingpynsliang ha ban da hun hi jrut.

Tra.—*Mi perdonate*, ko kynrad babha jong nga, nga ruh nga ïasngew kumjuh kumba sngew ma phi hi, nga da sngewbha ba phi ïaineh kumta ha la ka jingthmu jong phi ban kjit ïa ki um bathiang jong ka jingstad jylliew bathiang. Tangba kynrad babha, katba ngi ïaroh ïa kane ka jingriewblei bad kane ka jingpynmlien ban long babha, wat ai ba ngin long ki riewsangrang ne sarangnar, nga kyrpad ; ne ban ïa aiti katta katta sha ki jingbuhpud u Aristotle kat ban shah tait kur tait jait sa kat ïa u Ovid. Iashainnia bad u para ba ïaithuh ithaw ba phi ïadon, bad pynmlien ka jingstad kren pharshi ha ka kren ka khana jong phi ; ka put ka tem

bad ka rwai ka siaw pyndonkam ban pynnep ïa phi ; ïa ki jingstad ha ka khein ka diah bad ïa ki jingstad ngam jylliew, leit sha ki haba phi shem ba ka pynïaid bha ïa ka kpoh jong phi ; ym don jingphoida ba ïoh haba ym don jingsngewbha ; haba shu kren lyngkot, kynrad, dem minot ïa kano ma ba shoh ka mynsiem ban leh kumta.

Luc.—Khublei shibún, Tranio, me ai jinghikai bha. Lada, ko Biondello, me jia wan poi sharud duriaw, shisyndon ngi lah ban pynkhreh kloi ïa lade, bad ban shim kawei ka jaka thiah ïingbasa kaba bit babiang ban pynmuja ïa kiba kum kito ki lok ba ka por ka lah ïa ka ban pynkha briew ha Padua. Hynrei ha ap shiphang ; i jingïalang aïu ine hangne ?

Tra—Kynrad, ka jingpyni kai aïu re ban pdiang sngewbha ïa ngi sha kane ka shnong ka thaw.

Rung u Baptista, ka Katharina, ka Bianca, u Gremio bad u Hortensio. U Lucentio bad u Tranio ki ïaïeng sharud.

Bap—Rangbah, wat pynbún ktien shuh kaba ïai kren kyrpad naba haduh katno skhem ba nga la kut jingmut phi ïatip bha ; kata ka long, ym ban ai ïa ka khún khatduh jong nga shuwa ba r gan ïoh u tnga ïa ka hynmen. Lada meno manc na phi baroh ar ngut phi ieit ïa ka

Katharina, namar nga ithuh bha ïa phi bad nga kren beit bha ruh ïa phi, phin ïoh bor na nga ban ïaluh ïapah ïa ka katba phi mon sngewbha.

Gremio—Ban pynshong kali thadrong khamtam ïa ka : ka tohmet k ien than ïa nga. To, to, Hortensio, men kwah ïoh tnga ?

Kath—(Sha u Baptista), Nga kyrpad ïa phi, kynrad, hato ka long ka mon jong phi ban pynlong simpah ïa nga kumne hapdeng kine ki lok ?

Hor—Ki lok, samla ! Phi mut aïu da kata ? Ki lok ïa phi te ćm. lymda phi kham pynjem dohnud bad pynlung mynsiem ïa la ka long-briew.

Kath—Ha ka jingshisha, bah, phim donkam ban sheptieng kumta : nga tip kam poi shiteng lynti sha ka dohnud jong ka ; hynrei wat lada ka long, wat artatien ka jingsalia jong ka kan long tang ban pduh ïa ka lyngthohdoh jong phi da ka stúl laijkat, bad ban pynbhabriew ïa ka khmat jong phi, bad ban sa pyndonkam ïa phi kum ïa u bieij.

Hor—Na baroh kiba kum kita ki jait ksuid, Kynrad babha to pyllait ïa ngi !

Gre—Bad ïa nga ruh, ko Trai babha !

Tra—Sngap, kynrad ! don ei ei kaba pynsngewmuja bha ïa ngi sha khmat : kato ka kynthei ka lamwir ïaïap lane kaba la shait palat.

Luc—Hynrei ha ka jingsngap jar jong kata kawei pat nga ïohi ïa ka jinglong tipsngi bajemnud, bad jinglong adkar babha jong ka theisamla. Sngap, Tranio !

Tra—Me ong, kaba dei, kynrad : sngap noh ! bad peit ha ban da hun.

Bap—Rangbah, ba nga lah ban pynbiang ïa kaei ba nga la dang shu ong,—Bianca, khie rung shapoh : bad wat ai kan pynsngewsih ïa phi, Bianca babha, naba ngan nym ieit duna ïa pha, ko khún kynthei jong nga.

Kath—I bih kyntiak ! ka bha tam eh ban buh la ka ti-dew ha ka khmat; naba ka la tip na ka balei.

Bian—Ko kongthei, to nanghun ma phi ha ka jingbamhun jong nga. Kynrad ïa kaba phin sngewbha ma phi nga pyndem rit ïa lade : ki kot pule bad ki jingtem jingput jong ngi kin ïai long ki lok synrán synriah jong ngi, ha ki keiñ ngan ïai peit bad pynmlien ban nang ïa lade.

Luc—Ha sngap, Tranio ! me la kum ïoh-sngew ba kren ka blei Minerva.

Hor—Rangbah donburom Baptista, hato phin leh khyllah-sngi haduh katne katne du ? Nga sngewsih ba ka jingbha jong ngi kan ktah ban pyndiaw mynsiem ïa ka Bianca.

Gre—Hato phin kynthér la-ïaw du ïa ka, ko Rangbah donburom Baptista, tang na ka bynta kane ka ksuid-lam-ïap ba napoh dujok, phin shu pynshah saja ïa kawei da ka jingeh-rang thylliej jong kane ?

Bap—Ko rangbah, pynsngewhun ïa lade shimet ; nga la kut jingmut. Khie rung sha-poh ïing, Bianca.

Ka Bianca ka mih noh de

Namar nga tip bha ka muja tam eh ha ka rwai ka siaw, ka put ka tem bad ha ka phawar bad spel poetri, ki nonghikai skul ngan ri hapoh ïing, kiba bit bha ban hikai ha ka jinglong samla jong ka. Lada ma phi, Hortensio, ne Rangbah donburom Gremio, phi leit ithuh ïano ïano, wallam ïa ki shane ; naba sha ki riewstadbuit ngan long uba sbun bad sbur mynsiem ka ban lah ban pynsan pynrangbah bha ïa ki khún jong nga hi ; bad kumta to khie

khublei ïa phi. Katharina, phi lah ban sah; naba nga donkam khambún ban ïakren ïakhana bad ka Bianca.

U mih noh de

Kath—Wa balei, bad nga tharai nga ruh nga lah ban leit noh ; hato ngam dei heit ? Aïu kumta ! hato ngan shah pynïabuh da ki kynta, la kumba lehse, ngam tip aïu ban shim, bad aïu ban iehnoh ? Ha-ha !

Ka mih de kein

Gre—Phi lah ban leit sha ka sem ksuid : ki sap jinglong jong phi kiba la bha sohsat sohjew, ba ym man don hangne ban kwah bat ïa phi. Ka jingieit jong ki kam da khraw jyndei katta, Hortensio, hynrei ngi lah ban ïasah prek lang, bad sa ïashah jingit biang lang : u kpu syang na baroh ar liang. Khublei ho, nga la leit : la katta ruh, na ka bynta ka jingieit ba nga pang ïa ka Bianca bathiang jong nga, lada kumno re kumno nga leit lap ïa u briew babit babiang ban hikai ïa ka ha kata ha kaba ka sngewmuja, ngan rah ktien ïa u sha u kpa jong ka.

Hor—Kumta ma nga ruh, ko rangbah Gremio : hynrei shi kyntien, nga dwai. La na ka jinglong ka jingïakajia jong ngi kam pat shym pynmuja ïa ka ïakren ïakhana, to tip

mynta, ha ka jingïasylla, ka ktah lang ïa ngi baroh ar ngut.—ba ngin dang lah biang ban ïoh ïakren ïakhana bad ka thei-samla bha-briew jong ngi bad ban ïalong ki para baïakob ban jop ïa ka jingieit basuk mynsiem ka Bianca,—ban trei shitom bad ban pynlarkam ïa kawei kaei kaei kloi khamtam eh.

Gre--Kaei kata, nga kyrpad ïa me ?

Hor—Wa, rangbah, ban pynïoh u tnga keiñ na ka bynta ka hynmen jong ka.

Gre—U tnga ! u ksuid ne, phim ong !

Hor—Nga ong, u tnga.

Gre—U ksuid, nga pat nga ong. Pyrkhat ma me, Hortensio, la u kpa jong ka u lah ban riewspah katno katno, sa tang u bieij ullu aïu sang uta u ban leit kwah ïapoikha poiman sha dujok bad ka riewdujok ?

Hor—Sngap jar, Gremio ! la ka jam palat ïa ka jingïaishah jong nga jong phi ban ïaishah ïa ka jingshla pyntieng bajam jong ka, sa lei, briew, don hi ki riewbha jinglong hangne ha pyrthei, lada leit jia kum lap hangno ma, u ban treh ban shim ïa ka ryngkat bad ki jingduna jong ka baroh, bad ban biang ka tyngka.

Gre--Ngam lah ong ; hynrei ngan kham kloi ka shim ïa ka bai shongkurim ïa ka ha

kane ka pud bad ban sa shah sympat ha ka dieṅgphna shnong man ka step.

Hor—Shisha keiñ, kumba phi ong, ïoh jied khyndiat eh ha ki soh apyl pyut. Hynrei, alle ; jait ba kane ka jingwit ha ka aiñ ka pyn-long lok ïa ngi, ai ba yn ïai pynneh ruh slem kumta hi, tad haduh da kaba ïarap ïa ka khún nyngkong u Baptista ban ïoh la u tnga, ngi pyllait luid pat ïa ka khún khatduh ban shem la u tnga, bad nangta shata ngin ïanoh thym-mai. Bianca bathiang ieit ! Suk long uta u briew uba ïoh bynta ! Kat uba mareh stet u ïoh sati. Ne kumno phi ong, Rangbah Gremio ?

Gre—Nga ïaháp jingmut : bad nga sngew-kwah ngan ïoh ai u kulai babha tam ba ha Padua ban sdang la ka jingïaluh ïapah jong u, u ban ïaluh ïapah ïa ka na sdang ha kut, u ban ïapoikha bad ka, bad u ban ïashongkha bad ka, bad u ban pynkha ïing ïa ka. Alle noh.

Ki iamih noh de u Gremio bad u Hortensio

Tra—Ngi kyrpad ïa phi, bah, ïathuh ïa nga, hato ka lah long ba ka jingieit shu syndon syndon kan bat kynjri kumto kumto hi noh ?

Luc—O Tranio ! tad haduh ba nga shem ba ka shisha shisha, ngam ju la poi pyrkhat ba ka lah ban long ne jia long ; hynrei ha-i, katba nga dang ïeng peit jaituh hangne, nga la lap ïa

ka jingktah jingieit ha ka jingjaituh ; bad mynta ha kaba kren shai nga phla ha me, kaba long rieh bad ba ieit lung mynsiem kumba long ka Anna sha ka Mahadei ka Carthage, Tranio, nga meh ding, nga jlop jingieit, ngan ïapduh, ko Tranio, lada ngam jop kaba ïoh ïa kane ka thei-khyllud balehrit. Sylla ïa nga, Tranio, naba nga tip me lah : ïarap ïa nga, Tranio, naba nga tip ba me kloi.

Tra—Kynrad, kam dei ka por ban mai ban tla ïa phi mynta ; ïa ka jingsngewicit ym la ju buhdor na ka dohnud : lada ka jingieit ka la ktah ïa phi, ym don ei-ei kaba sah hynrei tang kumta, *Redime te captum, quam queas minimo.*

Luc—Khublei shibún, samla ; ïaid shaphrang : kane ka pynsngewhun : kaba sah kan pyntngen, naba ka jingai sylla jong me kaba sngewdei.

Tra—Kynrad, phi la peit jawdud ha ka thei-samla, lehse phim pat shym peit thuh kaei ka jor jong kata baroh.

Luc—O hooid, nga la ïohi ïa ka jingbhabriew ba ithiang ha ka khmat jong ka, kaba kum kata ba ka khún u Agenor ka la don, kaba la pynlong ïa u blei Jove bakhraw ban pynrit ïa lade ban ïoh ïa ka kti jong ka, nangta da kaba dem khohsiew u la doh ïa ka rud ryngkew Cretan.

Tra—Phim shym ïohi ei-ei shuh ? Phim shym peit thuh kumno ba ka hynmen jong ka ka la sdang ban shla briew bad ban pynkhie lyer kaba kum kata ka eriong ba ki shkor briew kin lah, da kaba eh, ban shah ia kaba kum kata ka jingkhynnwin ?

Luc—Tranio, nga la ïohi ïa ki rymmiang shyntur paila jong ka ba ki khih, bad da ka jingpyrsad mynsiem jong ka ka la pynsieng iwbih ïa ka lyer : kaba kyntang bad ba i-ieit la long baroh ba nga la leit ïohi ha ka.

Tra—O ém, ym kumta, te, ka dei ka por ban pynkhih ïa u na ka jinglong rngai jong u. Nga kyrpad ïa phi, kyndit bynriew : lada phi ieit ïa kato ka khynnah samla, pyndem la ki jingmut jingpyrkhat bad ki buit ki bor baroh ban ioh ïa ka. Kumta ka long : ka hynmen jong ka ka long kaba la tim kordit bad ba shla-briew katta katta ba tat haduh ba u kpa u lah ban law la ki kti na ka, kynrad, ka ieit jong phi kan háp shong ha ïing ka thei-sah-pep ; bad namar kata ba u la set khop ïa ka, namar kan nym shah pynsatia da ki nongwan ïaluh ïapah ïa ka.

Luc—A, Tranio, u kpa runar aïu sang u long ! Hynrei mem shym ïoh jingsneng ba u la phikir bha ban pynïoh ki nonghikai skul bastad-buit ban hikai ïa ka ?

Tra—Hooid keiñ, nga ïoh ; bad mynta la ïashet.

Luc—Nga ïoh keiñ, Tranio.

Tra—Kynrad, na ka bynta ka kti jong nga, baroh ar ki jingwad buit jong ngi ki ïatrei-kam bad ki ïahab hajuh.

Luc—Iathuh ïa ka jong me shuwa.

Tra—Phin long nonghikaiskul ma phi, bad phin shimti ka hikai ïa kata ka thei-samla : kata ka long ka jingshembuit jong phi.

Luc—Ka long : hato lah ban pyntrei kam ïa ka ?

Tra—Ka bam lah ; naba mano u ban bah khala ïa ka bynta hok ka jong phi, bad ban don hangne ha Padua u khún u jong u Vicentio ? Ban sumar ïing bad pynwad kot ïa u, ban pdiang sngewbha ïa ki lok ki jor jong u ; ban leit jngoh ïa ki parashnong parathaw jong u bad ban sa ïakhawai dawai bad ki ?

Luc—*Basta* ; pynhun me ; naba nga dap shoiñ. Ym pat shym la ïohi ïa ngi ha kano kano ka ïing, lymne lah ban pynïapher ïa ngi na ki khmat jong ngi, u briew ne u kynrad : nangta ka long pat kumne : men long u kyn-

rad, Tranio, ha ka jaka jong nga, men sumar ïing, ka khyrdop bad ki shakri shakor, kum kaba nga dei leh : nga pat ngan long da uno uno uwei pat ; u nong Florence ne u nong Neapolite, ne uno uno u briew ba kham poh kyrdan jong ka Pisa. Kumba la ïapdem ai kan long de kumta : Tranio, shisyndon law la ki jaiñphong, shim phong ka tupia ai-rong jong nga bad ka jaiñkup. Haba u Biondello, u para shakri jong me, u wan, ai un hajir kam ha me ; hynrei ngan da ai jadu shuwa ïa u ba un kbum khop u thylliej.

Ki ïapli sopti sopjat

Tra—Kumta de phi donkam. Haba shu kren lyngkot te, kynrad, namar ba ka dei ka mon sngewbha jong phi, bad ba ïa nga la teh ba ngan shu kohnguh ; naba kumta ruh i kpa jong phi i la hukum ïa nga ha ka jingïakhlad jong ngi, "Shakri bha ïa u khún jong nga," i la ong, la nga tharai ka mut ha kawei pat ka jingmut : nga hun ban long noh u Lucentio, namar ba nga ieit bha eh ïa u Lucentio.

Luc—Tranio, long kumta, namar u Lucentio u ieit, bad shah ïa nga ban long u mraw, ban ïoh ïa kato ka thei-samla kaba ka jingïohi ba kynsan ïa ka la teh mraw ïa ka mat-mynsaw jong nga. Une u dakaid, runar la wan.

Rung u Biondello

Babu, phi shano phi don ?

Bion—Shano nga la don ? O, ém, kumno kata ! Phi shano phi don ? Kynrad, hato u lok Tranio jong nga u la tuh ki jaiñ sopti jông phi, ne phi leit tuh ïa ki jong u ? ne markylliang ? ha ïathuh, ka khubor aïu ?

Luc—Babu kynrad, alle hangne : kam dei ka por ban ïakren danda, bad mynta pynwandur la ki akor briew jong phi kat kum ka por. U lok Tranio jong phi, hangne ban pyllait im ïa ka jingim jong nga, u phong ka jingphong jong nga bad shim ka dur kamat jong nga, bad nga pat ba ngan ïoh lait nga phong ki jong u ; naba ha ka jingïakajia·majia kumno re ha ka jingwankiew ryngkew nga la kum pynïap ïa uwei u briew, bad nga tieng ïoh kin kem ïa nga. Phi hajir ha u, nga ai hukum ïa phi, kumba ka dei rukom, katba nga pat ngan hér nangne ban pyllait im la ka mynsiem jong nga : phi sngewthuh ïa nga ?

Bion—Ma nga, kynrad ! shisohphit ruh ém !

Luc—Wat tang shi dak na u Tranio ha ka shyntur jong phi : u Tranio u kylla Lucentio.

Bion—Katta nang khambbha ïa u : nga kwah ngan ïoh lem.

Tra—Kumta nga ruh, ha ka jingshisha, te tmoh, ba ngan ïoh sa ïa kawei ka jingkwah hadien, ba ha ka jingshisha u Lucentio un ïoh ïa ka khün khatduh u Baptista. Hynrei, babu phubu, ym na ka bynta jong nga, hynrei na ka bynta u kynrad jong phi nga ai buit ai sylla phi leh thikna bha ha ki akor briew ki jong phi ha ki jait jingïalang baroh : haba nga don marwei hangta te, nga long u Tranio ; hynrei ha ki jaka baroh te u kynrad jong phi, u Lucentio.

Luc—Tranio, ïa ïaleit. Sa kawei pat kaei kaei shuh kaba sah, ïa kaba me dei ban leh, ban long uwei hapdeng kine ki nongïaluh iapah : lada me kylli ïa nga balei, ka biang ban ong ba ki dáw ba nga don ban ai ki long kiba khia bad badei bha.

Ki ïamih noh lang.

Jingpyni. II. Hajuh. Ha khmat ïing u Hortensio.

Rung u Petruchio bad u Grumio.

Pet—Verona tang shipor nga ieh ïa pha, ban leit jngoh ïa ki lok ki jór jong nga ha Padua : hynrei ha kita baroh ïa u lok baieit thep mynsiem babha tam jong nga ïa uba nga ïadei jingmut eh u Hortensio : bad nga tharai dei kane ka ïing jong u. Hangne, hep Grumio ; pyntied, nga ong.

Gru—Tied, kynrad ! ïano keiñ ngan tied ? Hato don mano mano uba la kren pynpoh dor ïa ka jingleit mane jong phi ?

Pet—Ksuid, pyntied mian-mian ïa nga hamar hangne, nga ong.

Gru—Pyntied ïa phi hangne, kynrad ! balei kumta, kynrad, nga dei uei sha ba ngan shu pyntied ïa phi hangne, kynrad ?

Pet—Ksuid-lam-ïap, nga ong, pyntied ïa nga hangne, ha kane ka khyrdop ; bad pyntoktok bha ïa nga, nga ong, lymda kumta ngan takraiñ ïa ka lyngkyrwiang khlieh suid-ïap jong me.

Gru—U kynrad jong nga u khie kwah ïakajia majia du khat-ei. Ngan tangon nyngkong

ïa phi bad sa khmih uei u ban kham shah mynsaw pat shadien.

Pet—Kan nym long ma ? Ha ka jingshisha, hep. Iada phin ym tied ïing, te nga la háp shu kynruh kata ; ngan thaw shu pyrshang kai kata hato kumno me nang ne ém ban rwai so, pha, re, do.

U tán jyrwait ia u Grumio na ka shkor.

Gru—Rap, ko kynrad, rap ! u kynrad jong nga u la lamwir.

Pet—Te, tied kata haba nga ai hukum ïa me, ko hep ksuid, ka suwor ka ban shot !

Wan rung u Hortensio.

Hor—Kumno kumne ! la jia aïu ? Ko lok rim Grumio jong nga ! bad ko lok Petruchio babha jong nga ! kumno phi ialong baroh ha Verona ?

Pet—Ko rangbah Hortensio, hato phi wan pynïakhlad ia ka jingïakhruo ? *Con tutto il cuore ben trovato*, shah ba ngan ong.

Hor—*Alla nostra casa ben venuto ; molto honorato singnior mio Petruchio.* Ieng, Grumio, ïeng : ngin sa ïabishar mukotduma ia kane ka jingïakajia majia.

Gru—Ym dei tang kumta, kynrad, kaei ba u thnom u thnum ha ka Latin. Lada kane kam dei ka daw hok ïa nga ïa ka ban iehnoh kam noh ïa u, sa khmih, kynrad, u bthah ïa nga ban pyntied ïa u bad ban pyntok-tok mian-mian ïa u, kynrad : ñiuma te, hato ka long kaba bit ïa u shakri ban leh kumta ïa la u kynrad jong u ? ha lehse, ka dei mo, ba la lai-phew-ar, ban phliat kumba phliat sohmanir ne shyieng ri ? Ia uba, ïoh mai-blei, ngan jin da la tangon nyngkong shuwa ban nym dei ba u Grumio u la lap ba shah takrain shuwa.

Pet—Ka ksuid khlem jabieng ! ko Hortensio babha, nga phah ïa u dakaid ban pyntied jyngkhang ha ka khyrdop jong phi, bad ngam man lah pynsngewthuh sngewthaw satia la nga ong katba nga ong, ïa u ban leh kumta.

Gru—Tied ha ka khyrdop ! O ko bneng ! hato phim shym kren shai ha nga da kine ki ktien, "Hep, pyntied ïa nga hangne, pyntok tok ïa nga hangne, pyntakraiñ bha ïa nga, bad pynktuk-ktuk mian bha ïa nga ?" Bad mynta pat phi ong "Pyntied ha ka khyrdop ?"

Pet—Ei hep, khie noh, ho lieh, lane wat kren shuh, nga ong ïa me.

Hor—Petruchio, ïaishah ; nga bah jamin ïa u Grumio. Aïu de, kane ka long ka jingjia ryngkhat bakhia mynsiem hapdeng jong phi

bad u, u Grumio, u shakri barim bajah ba lahban shaniah bad basngewtynnat u jong phi. Bad to ïathuh ïa nga mynta, lok baieit thiang, ka erïong erngit basuk aïu sha kaba beh kyrtiah ïa phi shane sha Padua na ka shnong barim Verona jong phi ?

Pet—Kaba kum kata ka lyer kaba pynsakma ïa ki rangsamla lyngba ka pyrthei ban wad la ki bok ki rwiang bad la ki kupar pynkhraw nusip kham jngai na la ka ïing ka sem, na la ka shnong ka thaw, ha kaba i jingtip barit i mih bad san. Hynrei ha ki khyndiat kyntien, ko rangbah Hortensio bañiew burom, kumta ka ïaid ka pyrthei sngi bad nga mynta : u Antonio, u kpa jong nga, u la ïap, bad la pashat ïa nga hangne ha ka lyngwiar erlangthari ban ïoh briew bad long kpa katba nga lah ban ïoh synei. Ki spah ki hajar kyrhai nga don, ki mar ki mata ruh byllai-stai, ba kumta nga wan shang kylleng kumne ban peit pyrthei.

Hor—Petruchio, kata ngan ïapashat syngwiang noh mar mar bad me, bad kwah ïa me ban leit tnga ha ka briew kaba la kahait sewdait sohsat sohjew ? Men shu háp ainguh ïa nga tang khynd'at eh na ka bynta ka jngai sylla jong nga ; bad la katta ruh ngan kular ïa me ba ka dei ban long ka riewïchspah ïoh hajar ka lak ka putit : hynrei me long u lok bajan eh jong nga ba ngam sngewtynnat pat ba men leit ïoh ïa ka.

Pet—Rangbah 'Hortensio badonburom, hapdeng ki lok kiba kum ma ngi, tang shikyntien ki ktien ka la biang ; bad namarkata, lada me leit ithuh ithaw ïa kano kano kaba riewspah la biang kat ban long ka tnga ïa u Petruchio, naba ka jingdonspah ka long ka jingsngewkitkhia ïa nga ïa kaba ngan shad sawdong sawdong ban ïaluh ïapah ïa ka, ai kan isih isaitmet la kat ka ieit u Florentius, kan sah-pep kum ka Sibyl, bad kaba la tim bad kaba shri-shrai pynmih ki bniat kum ka Xanthippe u Socrates, ne kham sniew kam pher, kam lah pynkhih ïa nga, ne pynran shiksai ruh, ïa ka jingnep syrti ka jingieit kaba ha nga, ai kan long kaba khie-dew kum ki jingatphyllung ki duriaw Adriatic : nga wan ban ïoh tnga kaba don spah don hajar ha Padua ; lada kaba don spah, te kaba yn ïa im suk im sain ha Padua.

Gru—Ym tang kumta, sa khmih phi, kynrad, u ïathuh beit ïa kaei ba ha ka dohnud jong u ; aïu de, ai ïa u ka ksiar kaba biang bad sa pynshongkurim ïa u sha ka khŭnbynriew ne ka khŭn shu thaw ba shu pynpadoi ; lane ka tymmen dot-tot ba khlem kawei ka bniat ha ka dohbniat ba ha ka khlieh ka jong ka, harum ka khmut ne haneng ka tmoh, la ka lah ban ïoh jingpang katba ïoh ki sanphew ar tylli ki kulai : balei de, ym don ei-ei kaba wan jingsniew, haba wan pli ka tyngka.

Hor—Petruchio, namar ba ngi la ïajám katta shaphrang, ngan bteng ktien ïa kata ba nga la kum kren biria danda. Nga lah, Petruchio, ban ïarap pynïoh briew ïa me kaba don ruh ka spah ka hajar kyrhai, nalor kata kaba dang samla kynjloiñ lymphoiñ bad kaba bhabriew ruh kyntiak, ba la pynsan pynrangbah bha tam katba dei rukom ïa ka riewdonburom : ka jingduna jong ka ba tang ha kawei bad kata kawei ka la bún than kat ban biang,—ka long, ba ka long kaba la shait palat palat, ha ka shrai ha ka shla-briew, kaba la palat briew la kein-ñoh hi kein, ba lada nga don ha ka kyrdan jinglong briew kaba la kham sniew palat ban ïa kaba nga long mynta, daleilei ngan nym treh ïakyntiew kurim bad ka, ong noh wat lada yn ai ïa nga bad ka par ksiar lang bad ka.

Pet—Hortensio, sngap ! mem pat tip ïa ka bor ka ksiar : ïathuh ïa nga ïa ka kyrteng u kpa jong ka, bad kata ka la biang naba ngan ïakyrthom nia bad ka, ai kan kynhied bad kynjrain ktien kumba tangon pyrthat ha ban da pait sapied ki lyoh slap ha ka por synrai bad por pyrem.

Hor—U kpa jong ka u dei u Baptista Minola, u riewdonburom bashynroin-riap bapariah-rai bad bapasiang-ktien ; ka kyrteng jong ka ka long ka Katharina Minola, kaba la pawnám ha Padua na ka bynta u thylliej bashlabriew jong ka.

Pet—Nga ithuh ïa u kpa jong ka, la ngam ithuh ïa ka ; bad u ithuh bha ïa i pa ba la ïap jong nga. Ngan nym ïohthiah, Hortensio, tad haduh ba ngan da ïohi ïa ka ; bad namarkata ai ba ngan kren shlur bad phi, ban pyllait noh ïa phi ha kane ka jingïakynduh banyngkong, lait sa tang lada phi ruh phin ïasynrán lem ïa nga shata.

Gru—Nga kyrpad ïa phi, kynrad, ai un leit katba ka jingsngewkwah phylla ka dang neh. Ha ka jingngeit jong nga, lada ka ithuh ïa u kumba ithuh ma nga ïa u, kan sa pyrkhat ba ka jingïashla-briew kan trei kam tang khyndiat eh ha uba kum ma u. Ka lah, lehse, ban khot ïa u shiteng bdi ne kuri ki mutlop-biej ne ei-ei kum kita ; aïu de, kata kan nym pynphoida ei-ei ruh ém ; u tang la sdang shisien, un tim un tla la kum ha u tyllai-phasi. Ngan ïathuh ïa phi aïu, kynrad, lada ka tang shu leit ïeng kah ïa u khyndiat, un pashat da ka dur phak ha ka khmat jong ka, ba kumta kan pynsniew-dur ïa ka da kata haduh ba kan nym don khmat shuh ban peit palat ban ïa ka miaw. Phim pat tip ïa u, kynrad.

Hor—Sangeh, Petruchio, nga dei ban ïaleit lang bad me, naba ha ka jingbuhsumar u Baptista ka jingkynshew jong nga ruh ka don : u ïoh bat kynti ha lade ïa u mawkordor ka jingim jong nga, ka khún khatduh jong u, ka

Bianca babhabriew, bad ïa ka u bat na nga bad ïa kiwei de shuh shuh ba kum ma nga, ki nongïaluh ïapah ïa ka bad kiba ïathap-knieh ïa ka ieit jong nga ; ki da tharai ba ka long kaei kaei ka bam lah long, na ka bynta kito ki jingduna ba nga la kren mynshuwa, ba ïa ka Katharina yn nym lah ïalur lano lano : namarkata, ïa kane ka jingai hukum la ai da u Baptista, ba yn nym shah ïano ïano ban ïoh rung ka ïakren ïakhana bad ka Bianca, tad haduh ba ka Katharina bakren tla-briew ka la ïoh la u tnga.

Gru—Ka Katharina batla-briew ! Ka nám ïa ka kynthei-briew na ki nám baroh kaba sniew tam eh.

Hor—Mynta te u lok Petruchio jong nga un leh ei-ei ïa nga, bad un tyrwa ïa nga, ba la riam pher na ki jainphong ba dum-rong, sha u tymmen Baptista kum u nonghikai skul uba tbit bha ha ka rwai ka siaw, ban hikai ïa ka Bianca : ba kumta nga lah, da kane ka buit, la kumno kumno ban ïoh por ïoh bor ban pynieit ïa ka, bad, khlem suba ban ïalur ïa ka da ka hi.

Gru—Hangne ym don jingbuit-thok ei-ei ! ha-i, ban pynbieij ïa ki tymmen briew, haduh katno ki samla briew ki pynïabyrshem khlieh lang !

Rung u Gremio bad u Lucentio ba la riam pher bad ki kot ki sla ba la tyngkhap hapoh tohtit jong u.

Kynrad, kynrad, ha khmih sawdong jong phi ; uei uto ba leit hangto, ha ?

Hor—Sngap, Grumio ! u dei u thap ïaknieh jingieit na ka ieit jong nga. Petruchio, ha ïeng harud shiphang.

Gru—U samla dangkhie dangsan shisha babiang bha, bad uba ibha samla shisha du !

Gre—O ! ñiuma te ; nga la lah pule ïa ka jingthoh lyngkot, sngap bha, kynrad ; ngan phah pynsuh bha ïa ki ; baroh ki kot jingieit, khmih la ha uno uno, bad da peit bha ba phin nym pule ïa kano kano ka jingong ne jingkren sha ka. Phi sngewthuh ïa nga. Nalor ka jingai kylluid mynsiem jong u Rangbah donburom Baptista, ngan shna pynbha ïa ka bad ka jingai sngewbha. Shim ïa ki kotsada de, bad ai ba yn pynsieng iwbih bha ïa ki de ; namar ka kham iwbih ban ïa ka jingiwbih hi sha kaba ki ïaleit. Phin pule aïu ha ka ?

Luc—Ia kaei ma ba nga pule sha ka, ngan kren bha tang shaphang jong phi, la kum la u nongkyrshán la jong ha ka ïap ka im, to ngeit skhem phi, la katba phi hi phi ïeng pli ha ka jaka ka jong nga ; hooid kein, bad lehse da

ki ktien ha kham shoh jingmut shuh shuh ban ïa kaba phi phi lah, lait sa tang ba phi la long u stad kot, kynrád.

Gre—O ! kane ka jingstad kot, kaba kum kaei keiñ ka long.

Gru—O ! une u bthi-jabieng, khlieh kada aïu de.

Pet—Sngap, hep !

Hor—Grumio, wat jam ho lieh ! To u Blei un pynim ïa phi, Rangbah Gremio !

Gre—La ïakynduh kumba da ïabuh, Rangbah Hortensio. Phi tip shano nga dang leit ? Sha u Baptista Minola. Nga la kular ban kylli tohkit bniah shaphang u nonghikai skul ïa ka Biancà baphngaiñ khmat, bad, Ja ka jingbha kupar, nga la leit ïatyngkhuh khuk bad une u rangsamla ; ïa ka jingstad kot stad-sla bad ïa ka jingnang jingleh don akor uba ïabit bha ïa ka, uba la pule bha ha ka poetri bad ha kiwei kiwei de ki kot ki sla, kiba bha suda, nga bahkhlieh ïa phi.

Hor—Ka bha : bad nga la lap ïa uwei u riewdonburom uba la kular ïa nga ban pynïoh uwei pat, u nongput nongtem batbit bha ban hikai pynnang ïa ka kynthei jong ngi : kumta ba ngan nym sahdien shisohkhaw ruh ha

ka kamram sha ka Bianca bha khmut bha khmat, ba kumta keiñ ka baieit jong nga.

Gre—Ka baieit jong nga, ki kam jingleh jong nga kin sa pynpaw ïa kata.

Gru—(Sharud) Bad ba ki pla jong u kin sa pynpaw kumta.

Hor—Gremio, kam dei ka por mynta ban ïaphylliew jingieit: sngap ïa nga, bad lada phi kren bha ïa nga ngan ïathuh ïa phi ka khubor ka bam ïaháp ïano ïano ruh ba kan bha ïa u. Hangne don u riewrangbah ïa uba nga leit jia ïakynduh ryngkhat, ha ka jingïakut jong ngi ïa kaba u sngewïaháp jingmut, un shimti ban leit ïaluh ïapáh ïa ka Katharina tlabriew; hooid keiñ, bad ban ïabia ïa ka, lada ïabiang ka jingïasiew ïatda ka bainong baini ïoh-briew.

Gre—Ia kaba la ong la leh kaba la bha. Hortensio, phi ïathuh ïa u ïa baroh ki jingduna jong ka?

Pet—Nga tip ka dei ka riewshla-briew thaw ïa kajia basngewsaitmet: lada kata ka long baroh, kynrad, ngam bna jingmynsáw ei ei ruh ém.

Gre—Ei ei ruh ém, me ong kumta lok? Me uba na kano ka shnong?

Pet—La kha ïa nga ha Verona, u khún u tymmen Antonio : u kpa jong nga u la ïap, ka khraw-kupar ka im bad nga ; bad nga da kyrmen ka sngi babha bad baslem ba ngan ïohi.

Gre—O, kynrad, kaba kum kata ka jingim bad kaba kum kata ka tnga ka ïalong khyllah ! Hynrei lada phi eh nierbah kumta, te leit kata ha ka kyrteng u Blei : phin sa lap ïa nga uba ïarap lut ïa phi baroh. Hynrei hato phin ïalur ïa kane ka miaw-khlaw ?

Pet—Ngan im ma ?

Gru—Un ïalur ïa ka ? Hooid keiñ, lane ngan sdien phasi ïa ka.

Pet—Nga wan lei hangne lymda dei ba nga thmu ïa kata ? Phi tharai ka jingïaisawa barit kan lah pynsngewshyrkhei ïa ki shkor jong nga ? Ngam pat la ju ïohsngew bakvrhuh ki sing ? Ngam pat ju ïohsngew ïa ka jingkyrhuh ka duriaw, ba la pyrsad paswia da ka lyer, ka kyrhuh kum u niang-kwang babitar briew ba la phuh syep ? Ngam pat shym ïohsngew ïa ka jingïasiat shanmari bajur ha ka jaka ïasiat, bad ïa ka jingïasiat shanmari u pyrthat ha ki suinbneng ? Ngam pat ju ïohsngew ha ka madan thma ïa ki jingsawa suloi ki tup ki mán bajam, ïa ki kulai ba pah kyrkait, bad ïa ka jingpatied ki turoi ? Bad phi ïathuh ïa nga

ïa u thylliej khlem shyieng ka kynthei-briew. Hato kata kan lah ai ma shiteng ka jingsngew-kyndit ha ka jingïohsngew ba bthei ka mat-siej ne u shyieng sohmanir ne sohbroi ha ka ding u nongrep ? Shish, shish ! kata te dei tang ka tieng thyllah tieng simad ki khyn-nah rit.

Gru—(Sharud) u bam ju tieng ei ei.

Gre—Hortensio, sngap : une u rangbah badonburom u la wan jia poi haba biang bha, kumta ka wan jingpyrkhat ha ka jabieng jong nga, na ka jingbha jong u hi bad ka jong ngi lem de.

Hor—Nga la kular ba ngin ïanoh mar katto katne bad ïaburia lem ïa ka jinglut jing-sep jong u ha kaba leit ïalur, la ka long kumno kumno.

Gre—Kumta de keiñ ngin ïaleh, da ka jingïasngewthuh lang ba u ïoh de ïa ka.

Gru—(Sharud) Nga sngewkwah la thikna kumba ïoh jyntah bang.

Rung u Tranio, ba la phong jain khain bha ; bad u Biondello.

Tra—Rangbah, To u Blei un pynïm ïa phi ! lada nga lah ban ong shlur kumta, to ïathuh ïa nga, nga kyrpad ïa phi, kano ka lynti

ka ban poi kloi noh sha ka ïing u rangbah donburom Baptista Minola ?

Bion—Uta uba don ar ngut ki khún kynthei samla bhabriew : dei ïa u ba phi mut ?

Tra—Dei ïa uta, Biondello !

Gre—Sngap kynrad ; phim mut ïa kato ba--

Tra—Lehse, ïa u bad ïa ka, kynrad : phi ïadonkam aïu de ma phi ?

Pet--Ym kato kaba shla-briew, ho briew, la ïano ïano, nga kyrpad.

Tra—Ngam ieit riewshla-briew, ho, Biondello, ïa ïaleit noh.

Luc—(Sharud). Me la sdang bha, Tranio.

Hor—Ma, shikyntien shuwa ba phin leit : phi dei u nongïaluh ïapah ia ka samla briew shaphang kaba phi kren, hooid ne ém ?

Tra—Tharai lada nga long, bah, don jingpnnthut ei-ei ?

Gre—Em ; lada khlem bún kyntien shuh phin her ïap noh nangne.

Tra—Balei kumta, ma, hato ki surok kim long laitluid la ïa phi ne ïa nga kumjuh ?

Gre—Hynrei kam long kumta ïa ka.

Tra—Na ka bynta ka daw aiu, jo, nga kyrpad ia phi ?

Gre—Na ka bynta kane ka daw, lada phin kwah tip, ba ka long ka ieit-iap jong u Rangbah Gremio.

Hor—Ba ka long ka iap bieij ia u Rangbah Hortensio.

Tra—Mian, ko ki kynrad jong nga ! lada phi ki riewdonburom shisha, leh kane ba dei ban leh ia nga, shahshkor ia nga da ka jingiaishah. U Baptista u long u rangbah badonburom, sha uba i pa jong nga im long iba um tip bha ; bad lada ka khún jong u ka da kham bhabriew shisha ban ia kaba ki ia ong baroh, ka lah ban ioh kham bún shuh shuh ki nongialuh iapah ia ka, bad ia nga de uwei na kita. Ka khún kynthei babhabriew u Leda ka don ki hajar ki nongialuh iapah ; ka, sa uwei shuh ka lah ban ioh ka Bianca babhabriew, naba kumta kan háp ïoh ; u Lucentio un pynlong uwei u 'nam-tam, la u Paris u la wan mareh da ka jingkyrmen ban lap nyngkong marwei.

Gre—Aiu de ! une u 'iar-iapuh un kyn-ih syiang palat ia ngi baroh.

Luc—Ma, ai un lam ma u na khmat ; nga tip shai un sa kylla u kulai 'ñiangkruid.

Pet—Hortensio, ïa ka ban lei kine ki ktien baroh ?

Hor—Bah, shah, shah ngan nud kat ban kylli ïa phi kane. Phi la ju ïohi mynno mynno ïa ka khún u Baptista ?

Tra—Em, ma ; hynrei nga bna ba u don ar, kawei kaba la bna nám na ka bynta ka jing-shla-ktien u thylliej jong ka katba kawei pat na ka bynta ka jing-i-tipsngi ba ring jingieit ka jong ka.

Pet—Ko ma, ko ma, ka banyngkong ka dei ïa nga ; pyllait ïa kata shuwa.

Gre—Hooid kein de, ïeh ïa kata ka kam trei shitom sha u Herkuliis khlain bor, bad ai kan palat shuh shuh ban ïa ki khat-ar ki Alcibides.

Pet—Ma, sngewthuh shuwa ma phi ïa kane na nga : ka khún khatduh, ïa kaba phi ïashahshkor baroh, u kpa jong ka u khang ban rung ïa baroh ki nongïaluh ïapah, bad un nym kular ban ai ïa ka hano hano tad ynda la pynbia shuwa ïa ka hynmen ; ynda bangta ka para ka la laitluid, bad ym shuwa kata.

Tra—Lada ka long kumta, ma, ba dei ma phi uta u briew u ban pynbiang lut ïa ngi hang-ne baroh, bad ïa nga de hapdeng kiba sah ; bad lada phi siat nyngkong ma phi ïa uta u 'nam-phang, bad ha kata ka jingpyllaït khnam phi jia

leit ïoh ïa ka skei nyngkong, phi pyllait jaka pat ïa ngi ïa ka ban ïoh kem sa ïa kaba ar, te jar kat uba bha bok ban ïoh ïa ka un nym long khlem ksang kat ban kylla harám-jat ïa phi.

Hor—Bah, phi ong kaba dei, bad phi la poi pyrkhat bha ruh de ; namar ba phi phla ba phi long u nongïaluh ïapah uwei ; phi dei, te, kumba ïasngew lem, ban pynhun ïa une u rangbah ïa uba ngi baroh ruh ngi ïadon bynta lem lut.

Tra—Ma, ngan nym long uba tuiñ-tuiñ ho ; kum ka dak namarkata, lada kan pynsngewbha ïa phi mynta hi kane ka janmiet ngin ïapynbeit jingmut, ba ngin ïakhawai dawai ha ka bám ka dih sngewbha ba kan koit kan khiah krat kan shait kan khlaiñ mlan ka briew jong ngi, bad ba ngin leh kumba ïaleh lem ki para baïapyrshah ha ka aiñ, ban ïakhun dohïap, lait noh kaba ïabám ïadih kum ki lok ki jor.

Gru & Bion—O ka jingpynpyrkhat basngewtynnat sat ! Paralok, ïa ngin ïaleit leh kumta.

Hor—Ka jingpynpyrkhat kaba bha shisha, bad to kan long kumta :—Petruchio, ngan long *ben venuto* ïa phi.

Ki ïamih baroh.

AKT II.

Jingpyni I. Padua. Ka Kamra ha Iing u Baptista.

Rung ka Katharina bad ka Bianca.

Bian—Kongthei babha, wat pynsniew seh ïa nga, lymne ïa lade, ban tehmraw ïa nga bad pynlong mraw ïa nga : ïa kata nga ibein : hynrei na ka bynta kine kiwei kiwei pat ki jyngdeng jyngkup, law ïa ki kti jong nga, ngan law ngan loit ïa ki da lade hi, hooid kein, ïa baroh ka jyngphong jyngkup jong nga, wat haduh ka petikod jong nga ; ne ïa kano kano ma ba phi mon ban ai hukum ïa nga ngan leh, haduh katta kein nga tip la ka kamram jong nga sha kito kiba kham hynmen ïa nga.

Kath—Na baroh ki nongïaluh ïapah jong pha, nga hangne nga ai hukum ïa pha ïathuh ïa nga ïano ba pha ieit palat ; khmih ba phan nym leb mynbuhrieh.

Bian—Ngeit ïa nga, kongthei, na baroh ki shynrang briew ba pynhiar mynsiem ngam ju la ïohi mynno mynno ïa kata ka khmat briew phylla sngi kaba ngan lah ban shoh khmat ban ïa kawei pat.

Kath—Ei bih, pha thok. Hato ym dei ïa u Hortensio ?

Bian—Lada phi sngew khie ieit ïa u, kongthei, hangne nga smai ba ngan pynïasaid da lade hi na ka bynta jong phi, ba kumta phin ïoh kem de ïa u.

Kath—O ! kata, haleh, phi kham shohkhmat palat ïa ki spah : phin sa ioh de ia u Gremio u ban ïai pyni khynraw ia phi.

Bian—Hato dei ïa u pléng ba phi sngewbishni ïa nga kumta ? O ym dei seh mo, dei ba phi shu danda phanda ; pléng mynta nga ïohi shai ba phi shu biria danda bad nga baroh shikatto ; nga kyrpad rit, kongthei Kate, law sa ki kti jong nga.

Kath—Lada kata ka long kaba shu danda, kata baroh kaba shadien ka long hi kumta.

Ka shoh de artat ïa ka.
Rung u Baptista.

Bap—Wa, balei de kumne, mem ! nangno pha ïoh ïa kane ka jingkhie leh tohmet ? Bianca, ieng sharud. Ka khynnah bapli ! ka iám. Khie leit suh la u thyrnia u ksai : wat ialushia bad ka. Ka jinglehrain, ma pha ka riewtieng-eit ba na ka mynsiem ksuid, ba pha lei de ba pha pynsniew ia kata ka bam ju la pynsniew ei-ei ïa pha ? Mynno ba ka la ju pynmong ïa pha da ka ktien pyndom ?

Kath—Ka jingsngap jong ka ka peit ibein briew ïa nga, bad nga dei ban kput.

Ka beh nadien ka Bianca.

Bap—Aïu de! ha khmat jong nga? Bianca, rung kloi shapoh ïing.

Ka phet ka Bianca

Kath—Aïu de! phim ai lad ïa nga? Plúng, nga ïohi mynta ka dei ka jingkynshew spah jong phi, ka dei ban ïoh la u tnga; nga pat nga dei ban shu shad khlem juti khlem muja ha ka sngi ïakyntiew kurim ka jong ka, bad, na ka byntia ka jingieit jong phi ïa ka, ban lam ia ki tngaw shapoh dujok. Wat kren ha nga: ngan sa leit ban shong khop bad ïám tad haduh ba ngan da shem lad bad shem lynti ïa ka ban pynhiar kput.

Ka mih de kein.

Bap—La ju don rangbah briew uba la sngewsuhsat kumba long ma nga? Hynrei uei une ba wan kumne?

Rung u Gremio bad u Lucentio ha ka jyngriam u riewpoh briew; u Petruchio bad u Hortensio kum u nongput nongtem; bad u Tranio bad u Biondello uba rah ka besli bad ki kot ki sla.

Gre—Khublei, ko paramarjan Baptista.

Bap—Khublei, ko paramarjan Gremio. To u Blei un pynim ïa phi, rangbah!

Pet—Bad ïa phi de, kynrad. Nga kyrpad, ïa phi, phim don ka khún samla ba la khot ka Katharina, ba shoh-khmat bad bariewblei hok ?

Bap—Nga don ka khún, hep, ba la khot ka Katharina.

Gre—Phi la beit than : da ïaid dustur, me ong.

Pet—Phi kren sniew ïa nga, Rangbah badonburom Gremio, ai lad ïa nga. Nga dei u rangbah ba na Verona, kynrad, te, kaba bna ïa ka nám jingbhabriew jong ka bad ïa ka jingstad buit jong ka, ka jingbha ktien jong ka bad jingleh lehrain briew jong ka, ki jinglong briew baphylla sngi ki jong ka bad ka jingtip akor bajaijai mynsiem ka jong ka, nga la kylla nud ban pyni khmat ïa lade hi u nongwan shongkai shongïaid bakyntur lade shapoh ka ïing jong phi, ban pynlong ïa ka khmat la jong ka sakhi ïa kata ka jingwanrah ktien ïa ka nám ïa kaba nga la ju ïohsngew la búnsien búnwat. Te, ba ngan ïoh wan rung sha kata ka jingpynsngewmuja jong nga, nga wallam ïa phi ïa u briew jong nga,

u da kdew ha u Hortensio

uha tbit bha ha ka tem ka put bad ha ki jingkhein jingdiah, ban hikai pynnang pura ïa ka ha kito ki jingstad saïans, ha kaba nga tip kam

long kaba bieij. Pdiang te ïa u, lymda kumta phi la leh bakla ïa nga ; ka kyrteng jong u ka long u Licio, ba la kha ha Mantua.

Bap—Nga pdiang sngewbha ïa phi, hep ; bad ïa u ruh de, na ka bynta ka jingbha lem jong phi. Hynrei sharhang ka khún jong nga ka Katharina, ïa kane nga tip, kam dei ka kylliang ïa phi, kaba la nang kham pynsngewsih kham jur shuh shuh.

Pet—Nga ïohi ba phim mut ban ïakhlad bad ka, lane phim sngewbha ïa ka jingpynïadei lok bad nga.

Bap—Wat sngewthuh bakla ïa nga, nga shu kren ïa kaei ba nga shem. Phi iba nangno, hep ? da kumno ngan khot kyrteng ïa phi ?

Pet—Petruchio long ka kyrteng jong nga ; u khún u Antonio ; u briew ïa uba la tip bha baroh shi Italy.

Bap—Nga ithuh bha ïa u : nga khot sngewbha ïa phi na ka bynta jong u.

Gre—Lait noh ka jingïathuh jong phi, Petruchio, nga kyrpad, shah ïa ngi, kiba long tang ki nongkyrpad baduk, ba ngin ïoh ïakren lem. Kynriah shadien ! phi la kyntur palat palat.

Pet—O, mab ïa nga, Rangbah Gremio; nga da mon kein ban long kumta.

Gre—Ngam artatien ïa kata, bah; hynrei phin pynsniew ïa la ka jingwan ïaluh ïapah jong phi. Paramarjan, kane ka long ka sap ba dei ban sngewnguh eh, nga sngewthikna ïa kata. Ban pynithuh ïa kajuh ka jingsbun mynsiem da lade hi, kaba la peit thuh sbun mynsiem eh ïa phi ban ïano ïano, nga ai kylluid sngur ïa phi ïa une u riewshongskul samla (u da kdew sha u Lucentio) uba la ju pule minot ha Rheims; uba tbit ha ka Grik, ka Latin bad kiwei kiwei ki jait ktien, kumba uwei uwei pat ha ka put ka tem bad ka khein ka diah. Ka kyrteng jong u ka long u Cambio; sngewbha pdiang ïa ka jingshakri jong u.

Bap—Shihajar nguh, Rangbah Gremio; nga pdiang sngewbha ko Cambio babha, (sha u Lucentio). Hynrei, rangbah babha mynsiem, nga tharai phi leh kum u riewbah: nga lah ban tip ïa ka daw jong ka jingwan jong phi?

Tra—Mab ïa nga, rangbah, ka jingnud wan ka long ka jong nga hi, ba nga long u nongwei ha kane ka shnong bah hangne, nga pynlong ïa lade hi u nongwan ïaluh ïapah ïa ka khún samla jong phi, sha ka Bianca, ba shoh-khmat bad ba i-riewblei. Lymne ïa ka jingkut jingmut baskhem triang jong phi ym shym la pyntip sha nga ha ka jingpynkiewdor shuwa ïa ka

hynmen nyngkong. Kane ka jingsngewlaitluid ka long baroh ba nga kyrpad, ba ynda phi la ïoh jingtip ïa ki kmie ki kpa jong nga, nga lah ban ïoh pdiang sngewbha hapdeng kiwei pat ban wan ïaluh ïapah, da ka jingïohrung laitluid bad ka jingpeit mon sngewbha kumba long kiwei : te, shaphang ka jingpynnang pynstad ïa ki khún kynthei jong phi, nga tharai nga wanrah ban ai ka jingtem bashida beit, bad ïa kane ka song rit jong ki kot pule ïa ki ktien Grik bad Latin : lada phi pdiang ïa ki, te ka dor jong ki ka long kaba heh.

Bap—Lucentio ka long ka kyrteng jong phi, na shano phi wan, nga lah ban kylli ?

Tra—Na Pisa kynrad : u khún u Vincentio.

Bap—U riewrangbah bakhrawbor jong ka Pisa ; nga tip bha ïa u da ka jingwan ïathuh ki briew ; la pdiang sngewbha ïa phi ruh de, hep.

(Sha u Hortensio). Shim ma phi ka sitar ; (Sha u Lucentio) bad ma phi pat ka song ki kot ; phin sa leit ïohi ïa la ki shah-hikai kumne kumne.

Hei, mano ba don hapoh !

Rung u shakri.

Hep, ïalam ïa kine ki rangbah sha ki khún kynthei jong nga ar ngut, bad sa ïathuh ïa ki

baroh ar ngut ba kine ki long ki ban hikai pynstad ïa ki : bthah ïa ki ba kin leh tip-briew bad ki.

Mih u shakri, ryngkat bad u Hortensio, u Lucentio bad u Biondello

Ngin ïaïaid kai khyndiat hapoh kper poh phrah, bad nangta sa sha ka bám jamiet. Ia phi la khot sngewbha palat liam, bad kumta ruh nga kyrpad ïa phi baroh ban pyrkhat kumta ïa lade.

Pet—Rangbah Baptista, ka kam jong nga ka dawa kyrkieh, bad man ka sngi ngan nym lah ban wan ïaluh ïapah. Phi la ithuh bha ia i pa jong nga, bad ïa nga da u, ba la iehnoh marwei ban long u nongïohpateng sha baroh ki khyndew ki shyïap ki jong u bad sha ki mar ki mata baroh de, ïa kaba nga la nang kham pynheh pynïar ha ka jaka ban nang pynduna ; te ïathuh ïa nga, lada nga ïoh ïa ka jingieit ka khún samla jong phi, ka bainong tyngka paisa aïu nga dei ïoh ban shim ïa ka ban long ka tnga jong nga ?

Bap—Hadien ka jingïap jong nga shiteng na ki bri ki khyndew ki jong nga, bad ha ka por ba phi ïoh ïa ka, arphew hajar ki tyngka pliah.

Pet—Bad na ka bynta kata ka jingainong, ngan pynthikna ïa ka ha ka jinglong riewkynthei jong ka, lada jia ka im hadien ka jingïap jong nga ïa baroh ki khyndew ki shyïap ki jong nga bad ïa ki ïing ai-wai de phar. Ai te ba ïa ki jingïathoh ïatar bakyrpang yn pynlong hapdeng jong ngi, ba ïa ki jutang lah ban ïa ri kyndong ha baroh arliang.

Bap—Hooid kein, ynda haba ïa kaei kaei bakyrpang la ïoh, kata ka mut, ïa ka jingieit ka jong ka ; naba kata ka long lut baroh ha baroh.

Pet—Wa balei, kata kam long ei-ei ; namar nga ïathuh ïa phi, pa, nga long uba rai kut katba sarong ma ka ; bad ha kaba ar tylli ki ding baïakyrhuh ki ıakynduh lang ki bám duh khoit ïa kata kaba pynmeh ding ban ai ding ïa ki : la khyndiat ka ding ka nang heh da i jingpyrsad lyer bakhyndiat, pynban ka jingpyrsad jur ka lyer ka pynlip ngain bad ding bad theh bad ei-ei baroh ; kumta ruh nga long ïa ka, ba kumta ka hab pyndem ha nga ; naba nga long uba riewkhar-khar bad ngam ïaluh ïapah khroh-kjor jor-jor-jor la kum ïa i khúnlung.

Bap—Ñiuma te me lah ban ïaluh ïapah, bad to men shem suk ha ka jingïaid stet jong ka, me ! tangba pynkhreh bad taïar lypa ïa ki katto katne ki ktien pynpang mynsiem ne pynjew jingmut.

Pet—Hooid kein, to kata, ai ngin ïamad ; kum ki lúmbah ki bam khih ha ka jingbeh lyer, la ki beh khlem kut shuh.

Rung biang u Hortensio, bad la ka khlieh ba la shah shoh.

Bap—Kumno kumne, lok jong nga ! balei ba me i-peit matlieh katne katne ?

Hor—Ba nga sheptieng, ba nga la kular ïa phi, ïoh ngan wan da ka khmat i-peit matlieh.

Bap—Aïu de, ka khún jong nga ka pyni ka nongtem jingtem batbit ?

Hor—Nga tharai ym slem shuh kan pyni ïa lade u shipai thma : ka nar kan ïabiang bad ka, te ym ki sitar.

Bap—Balei de, mem lah pyntem sitar ïa ka ?

Hor—Wa, ém kein : naba ka la tem sitar ïa nga. Nga la shu ong ïa ka ba ka la bakla bat ïa ki tnúm jyngtem jong ka, bad nga la pynjem ka kti jong ka ban pynnang ïa ka kumno ban pynwan ki shynriahti ; ha kaba, da ka mynsiem ksuid bam lah shah shuh, 'Ki tnúm phi khot ïa kine ?' ka la ong ; 'ngan pyntdem kata ;' bad ka ong kumta, ka pyntdem thui ha ka khlieh jong nga, bad da ka jyngtem ïa ka lyngkyrwiang khlieh jong nga ka pyntba sitar phrak-rak-rak ;

bad hangta nga la ïeng shoh-bieij ngain-ly-ngain shiphang, la kum ba peit napoh ka phrah rúh ba pyndonkam haba phasi ne pynsaja briew, nga da p'ıngoid lyngba ka jingang ka sitar ; katba ka nang khot ïa nga u nongtem khrong paisa ba lute briew, bad u Jak sawa ba la dkut ksai : bad kiba kum kita de arphew tylli ki jait 'tien poh 'tien-sniew-shyntur, ba ka la ïoh jinghikai ïa ka ban kren sniew ïa nga.

Pet—Mynta, ha ka pyrthei pyllun, ka dei shisha ka khynnah sniew-shyntur ! Nga nang khie ieit shuh shuh ïa ka shiphew shah ïa kaba nga la ju ieit : O ! katno nga thrang har-har mynsiem da kumno ban ïoh ïakren kai sngew-bha bad ka !

Bap—(Sha u Hortensio). Ñiuma, ïaleit bad nga, bad wat leit sngew shoh-bieij katta katta : sdang pat ka trei-kam sa bad ka khún bakhamrit ka jong nga ; kan long kaba kloi ban shah hikai, bad kaba sngewnguh de na ka bynta ki kylliang babha. Rangbah Petruchio, phin ïalcit lang bad rgi, ne ngan phah ïa ka khún jong nga, ka Kate, sha phi ?

Pet—Nga kyrpad ïa phi leh kumta ; ngan shong ap ïa ka hangne.

Ki ïamih u Baptista, Gremio, Tranio bad Hortensio.

Ngan ïaluh ïapah ïa ka da ka jingshitrhem mynsiem katto katne ynda ka wan, thaw ong

ka tla ; wa te ngan ïathuh shai ïa ka ba ka rwai sngewthiang la kat u sim kaitor : tharai ka leit peit dom peit pyrkhing ; ngan ong ka phuh itynnat la kat ki 'tiewkulab por step ba dang shu pynsum da ki umjer bneng : lada jia pat kan shu sngap mynthi bad kan nym ang shi-kyntien ruh ; nangta ngan ïaroh ïa ka jing-padiah ktien ka jong ka, bad ngan ong ba ka pynmih ki ktien pnah-ktien ba ngam ha doh ha doh : bad lada ka bthah ïa nga ban suh krad ngan pynbún ki jingkhublei ïa ka haduh ba kan da sngew ba ka phah sah ïa nga shitaïew lynter bad ka : lada ka kyrngah ban ïakyntiew-kurim ; ngan pán khroh na ka ïa kata ka sngi ba ngan ïoh ai jingpynbna paidbah noh. bad la-no ngin ïashongkurim kupai noh. O, kane hangne la wan ; bad mynta, Petruchio, kren ho briew.

Rung ka Katharina.

Khublei, Kate ; dei kata ka kyrteng jong phi, nga ïohsngew.

Kath—Phi la ïohsngew bha, hynrei kaei kaei kaba eh ban ïohsngew : tói ki ju khot ïa nga Katharine kat kiba kren shaphang jong nga.

Pet--Phi lamler, ha ka jingshisha ; namar la shu khot beit Kate ïa phi, bad i Kate ba-bhadur, bateng-teng ka Kate isaitmet ; hynrei,

Kate, ka thei babhabriew tam ha ki ri Khristan ; i Kate jong ka kamra bah Kate, i Kate bajalani subani palat jong nga, namar ki jingjalani ki long barobor ki jingbám bang jingbám thiang ; bad namarkata, Kate, rah ïa kane na nga, i Kate ka jingpyntngen mynsiem jong nga ; kaba ïohsngew ïa ka jingjem mynsiem jong pha ba la ïaroh ha man ka shnong, ïa ki jinglong riewblei jong pha ba la pynbna pyrthei haw,—la katta ruh ym da katta jyndei kat kumba pha da long shisha,—la pynkhih ïa nga ban ïalur ïa pha ban long ka tnga jong nga.

Kath—La pynkhih ! biang por : ai ba uta uba pynkhih ïa phi shane un pynkynriah ïa phi shata pat. Nga la lap kem ïa phi mar shisien ïakynduh, ba pléng phi dei u jait shah pynkhih shane shatai.

Pet—Balei, kaei kata ba shah pynkhih ?

Kath—Ka stúl-ai-sha ba shu ïabsuh lyngkhot lyngkhot kein.

Pet—Pha la dei phiak : alle, shong noh halor jong nga.

Kath—La thaw ïa ki kada ban kit ban bah, kumta ïa phi ruh, pléng.

Pet—La thaw ïa ki kynthei ban kha ban bah, kumta ruh de long ïa phi.

Kath—Ym dei ïa u kulei rai-khoh kum ïa phi, lada ïa nga phi mut.

Pet—Wow ! ko Kate babha mynsiem, ngan nym pynbah ïa pha ; ba nga tip ba pha long kaba dang samla bad ba sting-met,—

Kath—Ba sting than ïa u riewsamla ba kum phi ïa ka ban ïoh kem, pynban kaba khiathew katba khia ka jingkhia jong nga.

Pet—Ka dei ban long ! ka dei ban kynud !

Kath—La ïoh kem, bad kum u ñiangshalyngur.

Pet—O ka paro blei basuki her thapniang ! hato u ñiangshalyngur un lap kem ïa pha !

Kath—Hooid kein, ïa ka paro-blei kaba kynrup ban kem ïa u ñiangshalyngur.

Pet—Alle, alle phi u dkhi ; ha ka jingshisha phi la dom riang palat.

Kath—Lada nga dukhi, sumar bha ïa u sni jong nga.

Pet—Ka lad ïa nga ban lait, te, ka long ban phut ïa u.

Kath—Hooid kein, lada u bieij u lah ban lap hangno u don.

Pet—Mano bam tip hangno u dkhi u don sni ? ha u tdong jong u kein.

Kath—Ha u thylliej jong u.

Pet—U thylliej jongno ?

Kath—U jong phi, lada phi kren shaphang ki tdong ; bad kumta, te to ho.

Pet—Aïu, bad u thvlliej jong nga ha u tdong jong phi ? ém, ém, alle biang seh, Kate babha mynsiem, nga dei u rangbah badonburom.

Kath—Ia kata ngan thaw tynjuh.

(*Ka shoh de phak ïa u*)

Pet--Nga smai hok, ngan teh-hatkari ki kti jong phi lada phi dang shoh biang.

Kath—Kata te phin duh la ki tiar kti : lada phi shoh ïa nga, phim dei u riewrangbah ; bad lada ym dei u riewrangbah, balei te, khlem kti kata, ne khlem tiar.

Pet—U nongpynbna tiar, Kate ? O ! thoh kyrteng ïa nga.

Kath—Kaei **ka** sner tupia jong phi ? u shyrtong syiar ?

Pet—U syiar khlem shyrtong, tangba ka Kate kan long ka syiar jong nga.

Kath—Ym u syiar jong nga ; phi kyn-ih kumba pah ka tyngab.

Pet—O ém, alle, Kate, alle seh ; phim dei ban peit jew mynsiem kumto.

Kath—Ka dei ka rukom jong nga man ba nga ïohi thám.

Pet—Wa, kumno kata ? Hangne ym don thám, bad namarkata wat peit jew mynsiem.

Kath—Kato, kato.

Pet—Te pyni ïa kata ha nga.

Kath—Ban da nga don iit, ngan pyni kein

Pet—Aïu kumta, phi mut ïa ka khmat jong nga ?

Kath—Kaba la dei bha, ïa u samla briew ba kum ma phi.

Pet—Mynta, da u George riewkhuid, nga dang samla than ïa phi.

Kath—La katta ruh phi la sti ka khmat.

Pet—Dei da ki jingkhuslai.

Kath—Ngam khuslai.

Pet—O ém, sngap ma phi, Kate ; ha ka jingshisha phim lah lait da kata.

Kath—Ngan bthei pyrthiew ïa phi, lada nga sangeh ; namarkata ai ngan leit noh.

Pet—Em, shisohphit ruh ém ; nga shem ïa phi kaba la jemnud sohsat. La ïathuh ïa nga ba phi la long kaba kher-kher ktien, kaba leh lehraiñ bad kaba pynat shyntur, bad mynta nga shem ka jingwan ïathuh ka lamler lut nadong shadong ; naba pha long kaba ïasngewtynnat ka kren ka khana, kaba sngewïalehkai ka ktien ka thylliej, kaba la don akor ktien palat palat, hynrei kaba kynjai ha ka jem ktien, pynban kaba sieng iwbih la kum ha ki 'tiew-pyrem ; pham man peit dom peit pyrkhing, ne peit suh kynriang khmat, lymne dait shyntur tymbem, kumba leh ki thei atlukhi ; lymne pham sngewtynnat kaba kren phoi kynsha phod phod ha ka jingïakren ; hynrei pha pat da ka jingjem mynsiem hin-ly-hin pha pynsngewmuja ïa kiba wan ïaluh ïapah ïa pha, da ka jingsaidthma bajem ktien kynjai, bajemnud bad bapariah-rai. Balei sha ka pyrthei ka rah ktien rah khubor ba ka Kate ka long kaba kyrbliap ktien ? O, ka pyrthei kren pynsniew ! Kate, kum i tnat dieng-kwai, ka beit met siak bad rit-met jwain itynnat, bad ba saw doh huiñ ha ka rong kum ki 'wai-khaw, bad kham bang kham

shngiam ban ïa ki dohnud kwai. O! shah ngan ïohi ba pha ïaid : pham ïaid dkoh.

Kath—Khie leit, bieij, ïano ba me hukum ?

Pet—Hato ka blei Diana ka idei-dur ha la ka bri-soh jong ka kumba long ka Kate ha kane ka kamra bad la ka jingjám kjat ba i-syiem ka jong ka ? O! long ma pha ka Diana, bad ai ka kan long ka Kate, bad to ai ka Kate kan long kaba khuid sotti, bad ka Diana kaba pawang met itynnat !

Kath—Hangno ba me la leit nang ïa kane ka jingkren bapynsngewtynnat ?

Pet—Ka long kaba shu mih la ka mih hi muk-mak, ba nga bit na i mei batbit.

Kath—Ka kmie batbit! ba ym bit u khún.

Pet—Hato nga u bam stad ?

Kath—Hooid ; kat ban pynsngewsyaid ïa phi.

Pet—Kumta de kein nga mut, ko Katharine bathiang ha la ka jyngthiah jong pha : bad namarkata, da kaba iehnoh noh ïa kane ka kren kai kren biria, kumne ha ki ktien bashai : i pa jong phi i la kohnguh ba phin long ka tnga ïa nga ; ïa ka nong-kurim ruh ngi la ïakut-dor ; te la phi mon phim mon

ruh, ïa kaba bia ngan bia ïa phi. Te Kate, nga u tnga jong phi kum ka kylliang; naba, da kane ka jingshai, da kaba nga ïohi ïa ka khmat bhabriew jong pha,—ka jingbhabriew kaba pynlong ïa nga ban sngewbha eh ïa pha,—dei ïa pha ïa ka ban shongkurim ïano ïano ruh ém lait na nga: naba dei ma nga ba la kha ban tem ïa ka ding jong phi, Kate; bad ngan wallam ïa phi na ka Kate riewkhlaw sha ka Kate kaba ïahápdur kumba long kiwei kiwei ki Kate ha la ïing la sem. Ine i pa jong phi la wan: lymne wat leit ong ngam treh; nga dei bad ngan shim ïa phi Katharine ban long ka tnga jong nga.

Rung biang u Baptista, Gremio bad Tranio.

Bap—Kumno mynta, Rangbah Petruchio, phi la ïaïaidsur bha bad ka khún kynthei jong nga?

Pet—Balei da kaba bha, kynrad? Kumno da kaba bha? Ka la long ka bam lah kein ba ngan ïaid sur bakla.

Bap—Wa, kumno mynta, ko khún Katharine! ha ki jingdiaw mynsiem jong phi?

Kath—Phi khot ïa nga ka khún jong phi? mynta, nga kren shai ha phi, ba phi la pyni ka jingleh ieit khún ba lung mynsiem shirukom, kat ban kwah ïa nga ban ïakyntiew

kurim bad uwei bashiteng lamwir; u riew-mrad ba khie lamwir bad u riewtla-briew, uba mut da kaba shu kren tim kren tla ban pyn-mih blait shabar.

Pet—Pa, ka dei ruh kumta: ma phi hi bad baroh ka pyrthei, kiba ïakren shaphang jong ka, ki la ïakren bakla than ïa ka: lada ka long kaba shla-briew ka shu long tang ka buit briew jong ka, namar kam long kaba kyntur lade sha khmat, hynrei kaba i-lehrit kyntiak ba kum i paro luilui; kam long kaba khluit bieij, hynrei kaba thanda jai là kum ka jinglong jem ka step; ha ka jingïai-shah ka pynpaw ka Grissel kaba ar, bad ka Lucrece Roman ha ka jingkhuid sotti-bad ka jong ka; bad ban pynkut noh, ngi la ïadei jingmut lang baroh ar ngut, ba ha ka Sonde ka ban wan kan long ka sngi ïakyntiew-kurim jong ngi.

Kath—Ngan ïohi nyngkong ba me shah sdien ha ka Sngi Robibar.

Gre—Ha sngap, Petruchio: ka ong kan ïohi shuwa ba men shah sdien.

Tra—Hato kane mo kata ka jingïaïaid sur? lada kumta te, nga kein katto sa ban ïakhlad noh!

Pet—Iaishah, ko ki rangbah; nga jied ïa ka na ka bynta ïa lade hi; lada ma nga bad ka

ngi ïasngewbha ïaháp jingmut, kata kan ïadei aïu bad phi ? Ia kane ka jingïa-ohdor la ïapynbeit hapdeng jong ngi ar ngut, ba ngi ïadon tang para marwei, ba kan ïai shla briew hi haba ïadon lang bad ki briew. Nga ïathuh ïa phi, ka long ka bam sngew lah ngeit haduh katno ba ka ieit ïa nga : O ! i Kate basbun mynsiem tam. I sdien sawdong u ryndang jong nga, bad kawei ka jingdoh hadien kawei pat ka jingdoh i pynbud stet bad ïakob kawei bad kawei pat, i da pynbám smai kawei halor kawei, ba ha ka shikhlip ka khmat la ïoh bat ïa ka jingieit jong nga ha i. O ! phi long tang kiba dang sdang hikai. Ka long ka pyrthei ban ïohi, katno kiba ïajuh, haba ki rangbah bad ki kynthei ki ïakynduh para marwei, ka riewjynjar ba lehraiñ kynthei-briew ka lah ban kylla sha ka shla bad tla-briew ba pynsngewsohsat tam. Ai ka kti jong pha, Kate : ngan leit sha Venice ban pynbiang riam pynbiang beit ïa nga na ka bynta ka sngi kyntiew kurim. Pynbiang ka khawai dawai, kthaw, bad khot ki nongwanbám nongwandih ; nga sngewthikna i Katharine jong nga in sa phuh i-ieit palat.

Bap—Ngam tip aïu ban ong ; hynrei ai ha nga ki kti jong phi. To u Blei un phah ka jingkmen ïa phi, Petruchio ! ka dei ka jingháp pylla bha.

Gre & Tra—Amen, ngi ong : ngi ngin ïalong ki sakhi.

Pet—I pa, bad tnga, bad phi ki rangbah, khublei. Ngan leit sha Venice ; ka Sngi u Blei ka wan jám stet : ngin háp pynïoh ki sati, ki jnit ki jnat bad ka riam ka beit ba khrek-rek-rek ; bad, doh ïa nga, Kate, ngin sa ïashongkurim ha ka Sonde ka ban wan.

Ki ïamih u Petruchio bad ka Katharine mar la ka khlad.

Gre—La ju don ka jingïapynbeit kurim kaba kum kato ba la shu ïapyndep kumto kynsan sbuk-sbak ?

Bap—Hooid, ko rangbah, mynta nga leh kam nongkhaiï, ban nud la ka nud dohïap ïa ka ban sdang buh jingkhaiï.

Tra—Ka dei ka mar khaiï kaba pynshitom jingmut pakai ïa phi : kan wallam jingïohnong ïa phi, lane kan ngam hapoh duriaw.

Bap—Ka jingïohnong ba nga wad ka long, ka jingïajaijai ha ka jingpynïakynduh.

Gre—Khlem artatien hynrei um don kata ka buit kem bajaijai. Hynrei mynta, Baptista, phai sha ka khún bakhamrit jong phi : mynta ka long ka sngi ha kaba ngi la ïa ap khmih lynti slem slem : nga long u paramarjan jong phi, bad u nongïaluh ïapah banyngkong eh.

Tra—Bad nga long uwei uba ieit ïa ka Bianca palat ban ïa kaba ki ktien ki lah ïa ka ban mih sakhi, lane ba ki jingpyrkhat jong phi ki lah ïa ka ban mut antad.

Gre—Khynnah jakrak, mem lah ban ieit katba nga ieit ma nga.

Tra—Lieh-ñiuhmoh, ka jingieit jong me ka kylla thah.

Gre—Hynrei ka jong me pat ka sdieh tyrkhong. Rangbah jhad, ïeng shadien : dei ka rta kaba bsa.

Tra—Hynrei ka jinglong samla ka khie plung ha ki jingpeit ki khmat kynthei.

Bap—Pynsngewhun ïa lade, rangbah ; ngan pynïasuk ïa kane ka kajia majia : dei ki kam kiba ju jop ïa ka thong : bad kat uta, na phi baroh ar ngut, uba lah ban pynthikna ka jingai khorot bakhraw tam ba u lah ban ai ïa ka khún jong nga un ïoh ïa ka jingieit ka Bianca jong nga. Ong mynta, Rangbah Gremio, katno phi lah ban pynthikna na ka bynta jong ka ?

Gre—Kaba nyngkong eh, kumba phi tip, ka ïing jong nga ka don hapoh kane ka sor bah ba la pyndap pynbiang jingbuh jingsat ha pahuh-hai da ki pleit bad ksiar : don ki dabor bad ki jok babha shyntur ban thet la ki

kti subani jong ka ; ki pyrda jong nga baroh da ki jain pyrda ba na Tyros ; ha ki synduk buh tyngka ba da ka bniat hati nga la tynñian da ki tyngka pliah jong nga ; ha ki synduk ba da ka dieng-bti la khylliap ki jain pyrda, ki jainkhor jainkhriam baremdor, ki jain dhara, bad ki jain tap jyngthiah, ki linen bha, ki syngkhlieh shong ba na Turkey ba la pyndait da ki budam paila, ki thoh-pynpur ba da ka ksiar Venice ba la suh pynitynnat bha, ka tiar rnong bad tama, bad baroh kiei kiei kiba deidur ban don ha ïing ha sem ne ban shet ban tiew ; nangta ha ka pharm jong nga nga don shispah tylli ki masi khem-dud ban pynap borti, hynriew kuri ki masi-dab ba la pynsngaid ki ïeng ap ha ki sem jong nga, bad baroh kiei kiei kiba donkam ïa kane ka kam. Nga hi ïa lade nga la sdang noh ki sngi ki snem, nga dei ban phla ; bad lada jia ba nga ïap lashai, kane baroh kan dei ka jong ka lut, te katba nga dang im, ka pat kan ïai long hi tang ka jong nga.

Tra—Kata ka jingong 'tang' ka la shu wan rung suk. Kynrad, sngap ïa nga : nga long u nongïohpateng jong i pa jong nga bad u khûn ba tang marwei : lada nga leït jia ïoh ïa ka khûn jong phi ban long ka tnga jong nga, ngan iehnoh ïa lai saw tylli ki ïing bha suda, hapoh ki kynroh ka shnong Pisa riewspah, kumba uno uno u Rangbah Tymmen Gremio u don ha Padua ; nalor ki ar hajar

dukat shisien shisnem na ka bri ka khyndew brisoh kyrhai, kita baroh kin long ki jingïoh hok jong ka kum ka tnga ynda nga ïap. Aïu de, nga la shyit ksam ïa phi Rangbah Gremio ?

Gre—Ar hajar dukat shisnem shisnem na ka khyndew ! ka khyndew jong nga kam katta katta jyndei eh lada shim lut baroh : ïa kata kan ïoh kein ; nalor ka jhad khaïi bah kaba dang sah mynta ha ka lynti sha Marseilles. Kumno de, nga la khñiot pdot ïa phi da ka jhad khaïi ?

Tra—Gremio, la tip ba i pa jong nga im duna ïa lai tylli ki jhad bah khaïi, nalor ar tylli ki jhad-thma baradbah, bad sa shidorjon ki jhad-thma basting bad stet ; ïa kine ngan pynthikna na ka bynta jong ka, bad sa ar shah shuh, kat kaba me dang tyrwa shuh.

Gre—O ém, nga la tyrwa lut khoit, ngam don shuh ; bad kam lah ïoh tam shuh, nalor kata kaba nga don : lada phi sngewieit ïa nga, kan ïoh ïa nga bad ïa baroh ka jong nga.

Tra—Wa, kata te kane ka khynraw ka la long ka jong nga du na baroh ka pyrthei, da ka jingkular skhem ka jong phi. Ia u Gremio la lah khlieh-dor.

Bap—Nga dei ban phla ba ka jingkhliehdor jong phi ka long kaba heh tam ; bad, ai

u kpa jong phi un pynthikna ïa kata ïa ka, te kan long ka jong phi hi ; lymda kumta, phi dei ban mab ïa nga : lada jia ba phi ïap, shuwa jong u, hangno kata ka jingïoh bynta ka jong ka ?

Tra—Kata ka shu long tang ka jingthawdaw wohdong : i la tymmen, nga dang samla.

Gre—Hato ki samla kim ïap kumjuh kumba ïap ki tymmen ?

Bap—Ñiuma, rangbah, nga la kut jingmut. Ha ka Sngi u Blei kaba bud, phi tip, ka khún jong nga ka Katharine kan dei kyntiew kurim : te sa shisngi u Blei nadien nangta pat, ka Bianca kan long ka nongleitkurim jong phi, lada phi pynthikna noh ïa kane ; lada ém, kan leit sha u Rangbah Gremio : bad kumta nga la leit noh, bad khublei ïa phi baroh ar ngut.

Gre—Khublei, ko paramarjan babha (U mih noh de u Baptista). Mynta ngam tieng ïa me : hep khynnah, ko nongïathong khalai ba dang khie samla, u kpa jong phi un dei u bieij ban ai lut ha phi baroh, bad ha ka jingnoh tymmen jong u ban khie shong hapoh miej jong me. Shish ! ka kam shet-jakai ! U myrsiang Italy tymmen um lah sbun katta katta, hep jong nga. (U mih noh de artat).

Tra—Ka kput ha ka. snieh tyrkhong sian buit tuh jong phi! La katta ruh nga la peit pyrshah ïa ka da ka rongser kaba da ka shiphew. Ka don ha ka khlieh jong nga ban leh bha ïa la u kynrad la jong: ngam ïohi daw ei-ei, hynrei u Lucentio ba shu mutdur u dei ban don u kpa, ba la khot 'u Vincentio ba shu mut-dur'; bad kata ka long ka jingphylla: ki kpa, kumba long lem, ki pynïoh ïa la ki khún jong ki; hynrei ha kane ka kam ïalur, u khún un pynïoh na ka bynta la u kpa, lada ngam rem ha kane ka buit sianti jong nga.

U mih noh de.

AKT. III.

JINGPYNI I.—Ka shnong Padua. Ka kamra ha Iing u Baptista.

Rung u Lucentio, Hortensio bad ka Bianca.

Luc—Ko nongtem bela, da ap; phi la kyntur palat, bah: phi la da klet noh ïa ka jingpynsngewtynnat ba ka Katharine ka hynmen jong ka ka la pdiang sngewbha ïa phi?

Hor—Hynrei, nonghikai skul thaw ïakajia, kane ka dei ka nongïashánbor jong ka jingpynbiangsur ba kynja bneng: to ai lad ïa nga ban ïoh ka hok leh shuwa; bad haba ha ka jingïatem ïaput ngi la ïapynlut por shikynta

ei-ei, ka jingai jinghikai jong phi kan ïoh por sa kumba katta de.

Luc—Ko kada ba da lyndet, ka bam ju la pule satia ban tip ïa ka daw balei la buh ïa ka put ka tem ! Hato kam long ban pynpyngngad khlieh ïa ka jinamut jingpyrkhat u briew hadien ka jingminot kot minot sla jong u lane ka jingsngewpang ba barobor jong u ? Te shah ïa nga ban pule ïa ka jingstad ngam jylliew, bad haba nga sangeh, sa pynbang sur pat ma phi.

Hor—Hep, ngan nym shah ïa ki jingthombor jong me.

Bian—Wa, rangbah, phi ïaleh ar syrtap ki jingsniew ïa nga, ban ïania ïa kata ka shong ha ka jingjied jong nga. Ngam dei ka khynnah wad jingstad ba donkam ban da sympat ha skul ; ngan nym shah teh kynta ne buh por, hynrei ngan hikai ïa la ki lynnong kot jong nga katba nga sngewbha hi. Bad, ban pyndkut noh ïa kane ka jingïakajia baroh, hangne ngin ïashong lang : phi phi shim la ka jyngtem jong phi, te tem ha ka ma phi shipor ; ka jingai jinghikai jong u kan dep katba phin da pynbeit ksai ma phi.

Hor—Phin iehnoh la ka jingai jinghikai jong phi ynda nga la dep pynbeit ksai ma nga ?

U kynriah artat.

Luc—Kata ka ban nym lah long lano lano ; khie pynbeit ksai la ka jyngtem jong phi.

Bian—Hangno ngi la ïa iehnoh khatduh ?

Luc—Hangne, hep kynthei :—

Hac ibat Simois ; hic est Sigeia tellus ;

Hic steterat Priami regia celsa senis.

Bian—To kein pynwan ïa ka jingmut jong ka.

Luc—*Hac ibat*, kumba nga la ïathuh ïa phi mynshuwa, *Simois*, nga dei u Lucentio, *hic est*, u khún jong u Vincentio ba na Pisa, *Segeia tellus*, ba la riam pynpher kumta ïa lade khnang ban ïoh ïa ka jingieit jong phi ; *Hic steterat*, bad ba uta u Lucentio u wan ban ïaluh ïapah, *Priami*, u briew jong nga u dei u Tranio, *regia*, uba phong ki sopti sopjat jong nga, *celsa senis*, ba ngin lah ban pynbieij ïa u patlun tymmen.

Hor—(U da wanphai). Hep kynthei, ka jyngtem jong nga ka la beit ksai.

Bian—Hato ngin sngap,—(U Hortensio u tem de). O, shi eh ! ha ka tem lai sur ka pang ka shkor.

Luc—Bynthiew ha ka thliew, briew, bad sa bsiat ksai biang.

Bian—Mynta hato ngan khmih la nga lah ban pynwan ïa ka jingmut jong ka : *Hác ibat Simois,* ngam ithuh ïa phi, *hic est Sigeia tellus,* ngam lah shaniah ïa phi ; *Hic steterat Priami,* da peit bha ba un nym ïohsngew ïa ngi, *regia,* wat shu shim khlem pynshisha ; *celsa senis,* wat duh jingkyrmen.

Hor—Hep kynthei, mynta ka la beit ksai bha.

Luc—Baroh lait noh u ksai heh sur.

Hor—U ksai heh sur ruh u la beit ; dei u runar pohjait uba pang shkor. Katno kum ban ïamehding bad uba nud rak-rak u nong-hikai skul jong ngi u long ! (Sharud) Wa, nga nud ban ong da ka jingim jong nga, utai u runar dakaid u ïalúr pynban ïa ka ieit jong nga du khat-ei : *pedascule,* ngan da kham ap khmih bha.

Bian—Kan poi ka por ba nga lah ban ngeit, hynrei ïa dang mynta ngam pat lah shaniah.

Luc—Wat leit sngew bam shaniah kumta : naba, da shisha, u AEcides u la dei u Ajax, ba la sin kyrteng kumta ïa u naduh u kparad jong u.

Bian—Nga dei ban ngeit la u babu jong nga ; la katta ruh, nga kular ïa phi, ngan dang dei háp ïa ainia hi ha kata ka jingsngew artatien : hynrei ai kan sahkut kumta mynta shuwa. Mynta, Licio, sa sha phi pat, ki babu babha, wat leit pyrkhat bam sbun ei ei, nga kyrpad ïa phi, ba nga leit jia ïasngewtynnat lang kumne ïa phi baroh baroh ar ngut.

Hor—(Sha u Lucentio). Phi lah ban nang ïaid kai noh shuwa, bad ai lad ïa nga shipor : ki lynnong kot jong nga kim lah ai sur satia ha ki lai sur.

Luc—Phi da mut kumta shisha kumta, ko bah ? (Sharud). Ñiuma te, kata ngan ap, bad khmih thuh artat ; namar, lait noh ba nga shah thok, u nonghikai tem babang jong ngi u i-kylla khie ieit samla.

Hor—Hep kynthei, shuwa ba phin ktah ïa ka jyngtem, ban nang ïa ka rukom pynbeit shynriahti jong nga, nga dei ban sdang naduh ki tynrai jong kane ka jingstad ; ban hikai ïa phi ïa ka jingsdang ïaid ter ter ki sur ha ka rukom kaba kham lyngkot, ba kham sngewtynnat, kham shongkhia, bad kham treikam, ban ïa kano ka!o ba la ju hikai da uno uno u briew ba na ka kam hikai jyngtem ba kum ka jong nga : bad hangne ka don ha ka jingthoh ba la thoh shai bha.

Bian—Wa, nga la ïaid lait ka jingtip ïa ka jingïaid ki sur baroh la slem slem bah mynshuwa.

Hor—La katta ruh pule ïa ka jingpynïaid sur u Hortensio.

Bian—*'Gamut' nga long, ka daw jong baroh ka jingïahab sur ;*

'A re,' ban pynïasaid na ka bynta ka jingieit ïap u Hortensio ;

'B mi,' Bianca, shim ïa u kum u kynrad jong pha,

'C fa ut,' uba ieit da ka jingieit jlep baroh :

'D sol re,' shi clef, ar sur nga don :

'E la mi,' sngewsynei ïa nga ïoh nga ïap.

Phi khot ïa kane ka jingïaid sur ? shi-eh, ngam sngewtynnat du ïa ka : ki rukom hikai rim ki pynsngewtynnat bha eh ïa nga ; ngam da itynnat katta katta, ban pynkylla ïa ki rul shisha sha ki jyngthaw hi basngewthamula.

Rung u shakri.

Shakri—Kynrad, i kpa jong phi i kyrpad ïa phi ba phin ichnoh shuwa ïa ki kot pule jong phi, bad ban ïarap pynriam pynbeit ïa

ka kamra ka hynmen jong phi, shatei shaneng: phi tip ba lashai kan long ka sngi-ïakyntiew-kurim.

Bian—Khublei, baroh ar ngut ki babu basngewieit: to ho, nga la dei leit.

Ki ïamih noh ka Bianca bad u shakri.

Luc—Lada kumta, te, hep kynthei, ngam don dáw ïa kaba ngan dang sah shuh hangne.

U mih de artat.

Hor—Hynrei nga don ka daw ban khmih thuh ha une u nonghikaiskul: nga imat u don ha ka jingïaieit samla ïa ka, du. Pynban lada ki jingpyrkhat jong pha, Bianca, ki poh bad tat dor katta katta kat ban pashat khmat blang shane shatai ha man la u sim-pah, to khie ïakem kata la ka nusip-jot jong pha: lada shisien nga lap ïa pha ba pha phalang khmat shawei shaar, te kein katto, u Hortensio ruh un ïapynwai kut bad pha da kaba wád kylliang noh shawei.

U mih artat.

Jingpyni II. Hajuh. Ha khmat ïing u Baptista.

Rung u Baptista, Gremio, Tranio, Katharina, Bianca, Lucentio bad ki Nongbud nongrap.

Bap—(Sha u Tranio). Rangbah Lucentio, ka dei ka sngi ba la ïabuh ba yn ïakyntiew-

kurim ïa ka Katharine bad u Petruchio, la katta ruh ngim pat ïohsngew ei-ei shaphang i pyrsa-kurim jong ngi. Aïu sha ngin ïa ong ? Kaba katno ka jingrkhie-beiñ ki briew kan long ban duna u nongleitkurim haba u lyngdoh u ïeng ap ban pynkren ïa ki ktien ïathoh ïatár jong ka jingpynïathoh kurim ! Phi ong kumno Lucentio ha kane ka jinglong lehraiñ jong ngi ?

Kath—Ym don jinglehraiñ lait na ka jong nga shimet : nga dei, da shisha, ban shah pynbor ban ai la ka kti pyrshah ia la ka mon la jong ha u riewlamwir bam tip akor, ba dap umksang u khláb ; uba la ïaluh ïapah kyrkieh kyrdar bad mut ban ïakyntiew-kurim haba lait por. Nga la ïathuh ïa phi, nga hi kein, ba u la long u riewlamwir bieij, uba buhrieh la ki ktien biria bapynkthang mynsiem ha ka jinglehtipsngi bamuk-mak ; bad ban paw donnám kum u riew sngewbha briew, un ïaluh ïapah shihajar ngut, un buh ka sngi ïakyntiew kurim, un pynlong ban khot bám sngewbha ïa la ki lok ki jor, bad un pynbna haw ïoh don jingujor ; pynban u bam ju mut ban ïathoh kurim bad kaba u la ïapyn-ieit. Mynta te ka pyrthei kan kdew-kti ïa ka Katharine bapli, bad ong, 'To ïakhmih ! kato ho ka dei ka tnga u Petruchio lamwir, lada jia ba un sngewbha ban wan bad shong-kurim ïa ka'

Tra—Iaishah, Katharine babha, bad phi ruh Baptista. Da ka jingim la jong, nga nud ban ong, u Petruchio u da mut bha shisha, ong noh ka jingjia aïu re aïu kaba leit pynsangeh ïa u kumne na kaba bat la ka ktien : la u long muk-mak, nga tip ïa u ba u stad palat : la u long uba ïabiria-briew, la katta ruh u long uba hok beit shilynti.

Kath—A ban da ka Katharine kam shym la ïohi ïa u mynno mynno, satia !

Ka phet ïam-rem artat, ba la nang bud da ka Bianca bad kiwei kiwei.

Bap—Khie leit, khynnah : ngam lah pynkit pop ïa pha ba pha ïam pangnud mynta, naba kaba kum kane ka jingpynmong mynsiem kan pynjynjar jingmut wat la ïa u riewkhuid eh hi ruh, sa katno tam lei-lei ïa ka riewshlabriew kaba don ka long-briew tynrai bam lah shah law law kum ka jong pha.

Rung u Biondello.

Bion—Kynrad, kynrad ! ka khubor ! ka khubor rim, bad kaba kum kata ka khubor ba phim pat ju ïohsngew mynno mynno !

Bap—Ka khubor bad kaba rim ruh ? kumno kata ka lah ban long ?

Bion—Wa, balei, kam long ka khubor ban ïohsngew shaphang ka jingwan u Petruchio ?

Bap—U la wan ?

Bion—Wa, ém, kynrad.

Bap—Sa aïu nangta ?

Bion—U la nang wan.

Bap—Lano un don hangne ?

Bion—Ynda haba u ïeng haba ïeng ma nga bad ïoh khmih hangta.

Tra—Hynrei, ïathuh aïu shaphang kata ka khubor rim ka jong me ?

Bion—Wa, u Petruchio u la nang wan, ha ka tupia thymmai bad ka jaket rim ; shijur ki patlun dait-khohwah barim ba la kylla pyrdet lai kylla lai wat; shijur ki but shipai ïa kiba la pyndonkam ban thang mombati, shiliang kaba la pyndait budam, shiliang pat kaba shu teh ksai ; kawei ka waitlam sarang ba la rim ba la shu sei na ka jaka buh-tiar ka shnong, kaba bad ka jyngbat ba la khein bad ba khlem jyngsop ; bad ar tylli ki dak khliah : u kulai jong u ba la pyndait lakam da ka jin rim ba la bthuh bad ki rikap ba da kawei ka jait : nalor kata, ki kulai kiba don bad ki jingpang snieh-

doh, ba imat kiew jingat na u bud-lúm ; ba la pynshitom da ki jingpang-at shyntur, ba la ïabit da ki jingat-miang, ba dap da ki jingsieb-lyer ha ki mat, ba la kylla bám-phongrai da ki jingat-ksuit ha ki mat-kjat, ba la biah phongrai bám ksaiñ bam lah pynkoit shuh na ki jingat sieb ki shkor, ba la pynshitom jur da ka jing-king-khlieh, ba la shah dait ksaiñ ha nierbah, ba la dem dor ingdong, bad ba la sloit ki siang-tyrpeng ; baïatyngkhuh khohsiew myn-shuwa, bad da u lakam ba la dkut shiteng, bad ka jyngdeng khlieh ba da ka snieh langbrot, kaba, namar ba la pajrait eh ba tieng un jynthut, ka la bthei búnsien bad mynta la maramot da ki syrdoh ; u panpoh jin ba la bteng hynriew lyngkhot, bad ïa u snieh tyllai kynthei wahtdong ba pynpár napoh u tdong, bad ki ar tylli ki dak kyrteng jong ka ba la ruid-dak bha da ki dak budam, bad hangne hangtai la bteng syrdoh lang da u ksai jyngteh rim.

Bap—Mano ba ïawan bad u ?

Bion—O, kynrad ! u shakri ïaid-kjat, kum-ba ïa ong lut baroh shipyrthei, ba la pynkup jaiñ kum ïa u kulai ; bad ka muja linen ha kawei ka kjat shiliang bad ka muja-jrong rong khaki pat ha kawei pat ka kjat, ba la teh pynskhem ha khohwah da u jyngteh saw bad rong blu ; ka tupia rim, bad 'jait laiphew har rukom jingphong ba-ithamula' ba la súh-

pyndait hangta kumba thung-snér : u mrad kynsha, u mrad khlaw kynsha ha ka riam ka beit, bad ym u khynnah Khristan baïaid-kjat ne u shakri ïaid-kjat jong u riewdonburom.

Tra—I dei i jingsngewthamula khyllah-sngi aïu re aïu iba phah leh ïa u kumne ; tói barobor u ïaid u ïeng da ki jaiñ bha jaiñ miat ym kiba pohdor.

Bap—Nga sngewbha ba u la wan, la kumno kumno jait ba u la wan.

Bion—Wa, kynrad, um pat shym wan.

Bap—Mem shym la ong ba u la wan ?

Bion—Mano ? ba u Petruchio u la wan ?

Bap—Hooid, keiñ, ba u Petruchio u la wan.

Bion—O ém, kynrad ; nga ong u kulai jong u u wan, bad ma u halor ka ingdong jong u.

Bap—Wa, kata shu kajuh keiñ me.

Bion—O ém da ka riewkhuid Jamy,

Nga ai bat shipenny ïa phi,
U kulai bad u nongshong,
Palat ïa uwei ki long,
Pynban kim pat bún, phi i.

Rung u Petruchio bad u Grumio

Pet—Alle, ki hangno kine ki nongphon nongpah briew ? Mano ba ïadon ha ïing ?

Bap—Phi long ba la khot sngewbha, hep.

Pet—Bad pynban ngam poi bha poi miat lymne poi suk poi saiñ.

Bap—La katta ruh phim shym ïaid dkoh.

Tra—Phim shym da riam da beit bha, kumba nga kwah tói ïa kaba phin long.

Pet—Ka kham bha ba nga la shu wan mareh kumne. Ka hangno ka Kate ? Hangno ka nongleitkurim ba-ithiang sat ka jong nga ? Kumno i kthaw i long ? Rangbah, nga imat phi ïapeit pyrkhing ki khmat : hato balei kane ka jingïalang ba-itynnat sat ka peit shaiñ peit shin katne katne kumba imat ki leit ïohi mawbynna phylla aïu re aïu, ne u komet phylla aïu re, ne u riewkynsha khyllah jait aïu ma ?

Bap—Wa, rangbah, phi tip kane ka dei ka sngi ïakyntiewkurim jong phi : ha kaba nyngkong ngi la ïasngewdiaw jingmut ba tieng ba phin nym wan poi ; mynta pat kan nang kham pynsngewdiaw shuh shuh ban ïohi ba phi wan kumne khlem pynkhreh pynkhrum. Shish ! law noh kane ka jyngriam, ka lehraiñ ïa ka

kyrdan riewbha riewmiat ka jong phi, ka jing-pang-khmat ïa ka khawai dawai basngewshong-khia ka jong ngi.

Tra—Bad ïathuh ïa ngi ka jingjia badonkam aïu eh katne kaba bat pynslem katta katta ïa phi na la ka tnga ban dang bia ka jong phi, bad kaba la phah ïa phi shane ym kumba ju long ma phi baroh shikatta ?

Pet—Kaba btái kan long ban ïathuh ïa phi, bad kaba pynpang shkor de ban sngap ; ka biang ban ong, nga la wan ban bat la ka ktien, la ha ki katto katne bynta la pynbor ban phai noh shawei ; ïa kaba, ha ka por ba kham kyllúid por bha, ngan sa pán máb na phi kumta ba phin ïasngewlem lang baroh. Hynrei hangno te ka Kate ? Nga la sangeh slem than na ka ; ka step ka ïaid stet, ka la dei ka por ïa ngi ban ïadon ha ïingmane hynrei katta.

Tra—Wat leit ïohi ïa ka nongleitkurim jong phi ha kane ka jaiñphong ba khlem burom : khie leit sha kamra jong nga ; phong da ki jaiñ jong nga.

Pet—Nga te ém, ngeit ïa nga : kumne ngan leit jngoh ïa ka.

Bap—Hynrei kumne, nga ngeit, phin nym kyntiewkurim bad ka.

Pet—Hooid kein shisha, kumne hi kein; namarkata kein ka ïabún ktien: ïa nga kan shongkurim, ym ïa ki jaiñ jong nga. Lada nga lah tang ban shu moromot pynbha ïa kaei ba kan mon ïa nga ban phong kumba nga lah ban kylla noh ïa kine ki riam duk jong nga, kan bha na ka bynta ka Kate shimet bad kham bha shuh shuh na ka bynta jong nga pat. Hynrei u bieij aïu de nga long ban shu ïakren kai pynlut por bad phi hangne haba ka la dei ïa nga ban mareh leit khublei ïa ka nongleitkurim jong nga, bad ban shon-sháb ïa kata ka kam da ka jingdoh bathiang!

(Ki ïamih u Petruchio, Grumio bad Biondello.)

Tra—U don jingmut aïu re aïu ha ka jingphongjaiñ lamwir jong u. Ngin ïapyrshang pynkohnguh ïa u, lada ka long kaba lah ïa ngi, ban phah phong da kiba kham ibit shuwa ba un leit sha ïingmane.

Bap—Ngan bud nadien jong u, bad khmih kaei ka ban jia hangne.

(Ki ïamih u Baptista, Gremio bad ki nongbúd nongrap.)

Tra—Hynrei sha ka jingieit jong ka ka ïadei lang ïa ngi baroh ban pynlang sha ka jingmonbha u kpa jong ka: ïa ka ban pynlong ïa kata, kumba nga la ïathuh ïa phi

shisien, nga dei ban pynïoh briew,--un mat ïalong katba u long shato kam pher eh kata shibún ïa ngi, ngin pynbit ïa u ban biang ka pali jong phi,--bad un long da u Vincentio ba na Pisa, bad u ban pynlong jingbah jamin hangne ha Padua, da ki tyngka ba kham bún shuh shuh ïa kaba nga la kular. Kumta phin ïoh pynmuja jarjar ha la ka jingkyrmen jong phi, ban shongkurim ïa ka Bianca bathiang kaba bad ka jingmynjur.

Luc--Ban nym dei ba u para nonghikai skul jong nga u ap bha dngiang bad peit husiar bniah bha ïa ki jingïaid jingïeng ka Bianca, kan bha, nga tharai, ban shu leh tuh ïa ka jingshongkurim jong ngi : ïa kaba wei la pyndep shisien ai ka pyrthei kan ong ém, katba ka ong, ngan ri kyndong bha khop ïa la ka jong ka briew, pyrshah ïa ka jingsngew ka pyrthei baroh.

Tra--Ia kata suki suki mian pa mian ngi mut ban sa ïakhmih pat, bad ap ïa ka kdong kaba bha ïa ngi ha kane ka kam. Ngim lah jám palat ïa u ñiuhmohlieh, u Gremio, ïa u kpa ba khmih khmat pyrkhing bha, u Minola, ïa u nongtem ba-ithamula, u Licio ba shohbieij ieit samla ; baroh kein na ka bynta ka jingmyntói u kynrad jong nga, Lucentio.

Rung biang u Gremio.

Rangbah Gremio, phi la da wan phai na ïingmane ?

Gre—Uba wan mon sngewbha kumba wan na skul.

Tra—Bad ka nongleitkurim bad u nongleitkurim ki la dang ïawanphai sha la ïing ?

Gre—U nongleitkurim phi ong ? u dei u sei-kulai shisha, u sei-kulai bathnum ktuk-ktuk-ktuk, bad ïa uba kum uta ba ka khynnah kynthei kan sa shem.

Tra—Uba kham shla-briew ban ïa ka ? Wa, kata ka bam lah long.

Gre—Balei, u dei u ksuid-khur-kynshew u syngkhong-kynta-maram, u riewdujok.

Tra—Balei, ka pat ka long ka ksuid-puri, ka ksuid-ñiangriang, ka kmie-ksuid.

Gre—Shish ! ka long ka langbrot, ka paro, ba shoh-bieij kyrngong ha khmat jong u. Ngan ïathuh ïa phi, Rangbah Lucentio: haba u-lyngdoh nongpynïathoh u kylli, la ka Katharine kan long ka tnga jong u, 'Hooid keiñ, da ki jingmong u Blei !' u la ong ; bad u la smai jam katta katta ba baroh shi jingïaseng ki la ïakyndit, u lyngdoh u da pynháb sbak ka kot ha madan ; bad haba u la nang dem ban tám biang ïa ka, u nongleitkurim balamwir jabieng u la ai shikyndat ïa u, ba kum kata

haduh ba u la kyllon ruhpongruh ha madan bad lyngdoh bad kot bad kot bad lyngdoh : 'Mynta tám biang hi,' u la ong, 'lada don ba nud.'

Tra—Kumno ong ka samla haba u la khie ïeng biang ?

Gre—Ka la khynñiuh bad kyiuh that-that baroh shirynïeng kumba khynñiuh sohphie, ne kumba kynthér khieshoh-rih ; namar katba u nang kyrdem kjat bad ka smai kyrhuh artat, sngewmat pynban la kumba u nongpynïathoh u mut ban thok ïa u. Hynrei hadien ba la pyndep ïa ki jinglehniam lehrukom, u pyrta kyang ïa ka waiñ ban dih ; 'Ka jingkoit jingkhiah krat !' u la ong ; la kumba u dang shu don halor jhád, ba u ïadih ïabám sha la ki lok jhád jong u hadien ka erïong ; u la dih sa dih ïa ka waiñ pynïakular bad pashat ïa u lyngkhot kék baroh ha ka khmat u nongtied baje : ba um don da kawei pat ka dáw lait sa tang ba u ñiuhmoh jong u u kylla stang bad thngan, u imat kumba u pán sa pán ki lyngkhot kék ïa u katba u la nang dih. Tang shu dep kane, u la shim ñiat ïa ka nongleitkurim sawdong ka ryndang jong ka, bad u la doh ïa ki rymmiang shyntur jong ka da kata ka jingkynslip kynslap bajam bad win, ba ha ka jingïakhlád noh baroh shibalang ki ïapyrthuh bein kumjuh : bad nga ba nga ïohi ïa kane, nga la wan beit beit nangta shane da ka

jingsngewlehraiñ briew rangbah rangsan ; bad hadien jong nga, nga tip, u paid sakma u ïabúd. Kaba kum kata ka jingkyntiewkurim balamwir ym pat la ju jia mynno mynno. Ha sngap, ha sngap ! nga ïohsngew kita ki duhalia ba ki ïatem iaput.

[Ka jingtem jingput.

Rung biang u Petruchio, Katharina, Bianca, Baptista, Hortensio, Gremio bad ka Kynhrin.

Pet—Ko ki rangbah bad ki lok ki jor, nga ainguh ïa phi na ka bynta ki jingpynshitom jong phi : nga tip phi ïamut ban shong bám bad nga mynta ka sngi, bad phi la ïapynkhreh shikatdei ki jingkynshew ïa ka jinglehkmen lehsngewbha jong ka jingshongkha shongman ; hynrei kumta kein ka long, ka jingkyrkieh jong nga ba ka dei khot noh kloi kloi ïa nga nangne, bad namarkata hangne nga mut ïa ka ban ong ba nga la dei leit noh na phi baroh.

Bap—Hato ka lah ban long ba phin shu leit noh mynta hi ka miet ?

Pet—Nga dei ban leit noh mynta hi ka sngi, shuwa ba kan kem ka miet ka ïong. Wat leit sngewphylla : lada phi la tip ïa ka kam jong nga, phin ïakyrpad pynban ïa nga ban leit ha ka jaka ban sah. Bad, ko kynhún jingïalang bakhúid hok, nga ainguh ïa phi baroh,

kiba la ïohi ïa nga, ba ngan pynleit lut ïa lade sha kane ka tnga baïaishah tam, basngewieit thiang eh bad bariewblei hok. Ia shongbám bad i kthaw jong nga, ïadih ka jingkwah koit kwah khiah krat ïa nga, naba nga la dei te kloi nangne ïa ka ban her noh ; bad to khublei ïa phi lut baroh.

Tra—Ai ngan kyrpad ïa phi ba phin sah tad hadien ka bám jamiet.

Pet—Kam lah ban long shuh.

Gre—Kam lah long, te.

Kath—Ai ngan kyrpad ïa phi.

Pet— Nga sngewhun jrut.

Kath—Phi sngewhun ban sah kata ?

Pet—Nga sngewhun ba phin kyrpad ïa nga ban sah, bad pynban ngan nym sah satia, kyrpad katba phi kyrpad ïa nga katno katno. Ka kut hangta.

Kath—Te, lada phi ieit ïa nga, sah kata.

Pet—Grumio, u kulai u jong nga, kloi !

Gru—Hooid, kynrad, ki la kloi : ki riewhadem ki la bám kloi ïa ki kulai.

Kath—O, ém, te, leh katba me lah ban leh, ngan nym leit mynta ka sngi ; ém, lymne lashai ka step, lymne tad da nga pynsngew-

tynnat ïa lade. Ka jyngkhang ka rynghang, bah, hangto don ka lynti jong phi ; phi lah ban nang ïaid katba phi mon ; ïa nga hi ngan nym leit tad da nga la pynsngewbha ïa lade. Ka lah ban long ba phin pynpaw u sei kulai pynat ba leh sngewbha, ba leit pyrkhat leh kumne mar shu dang ïasdang kumne war-war.

Pet—O Kate ! pynhun pha : nga kyrpad, wat dom.

Kath--Ngan dom la ka dom : me lah ban leh aïu ? Pa, phi sngap jar ; un hab sah kat ngan da sngewkloi ma nga.

Gre--Hooid keiñ, kynrad, mynta ka sdang ban trei-kam.

Kath—Rangbah, ïaid sha khmat sha ka bám ka dih nongleitkurim ; nga i ka kynthei ka lah ban kylla ka bieij, lada kam don ka mynsiem ban ïaleh pyrshah.

Pet—Kin ïaïaid sha khmat, Kate, ha ka hukum jong pha. Kohnguh ïa ka nongleitkurim kat phi kiba hajir ha ka ; khie ïaleit sha ka khawai dawai, ka bám ka dih kyrhai bad ka im sngewbha hai-hai, ïadih sa ïadih ha ban da pura ka mon ïa ka jingkut ka long-samla jong ka; to ïalamwir bad ïaleh sngewbha briew, lane ïasdien ïa lade lade : hynrei shaphang i Kate bhabriew jong nga, i dei ban ïabám bad nga. O ém, wat leit peit byrngem,

lymne kyrdem kjat, lymne peit seh, lymne thnum lymne ktuk ; ngan long u kynrad ïa kaei kaba dei ka jong nga hi. Ka long ka mar ka mata jong nga, ka snap ka skor jong nga ; ka dei ka ïing ka sem jong nga, ka mar ïing mar sem jong nga, ka bri ka bsah jong nga, ka thup ka thiar jong nga, ka kulai ka kashor jong nga, ka masidab ka masi-bordi ka jong nga, ka kada ka jyngri jyngdúb ka jong nga, ka jong nga la kano kano ; bad hangne ka ïeng, ktah kat uba núd ïa ka ; ngan wallam ïa ka jinglehkam jong nga ha uta uba sarong tam eh uba núd pynsangeh ïa ka lynti jong nga sha Padua. Grumio, sei kloi la ka tiar ka jong me, la ker kut ïa ngi da ki nongtuh nongthiem ; pyllait im ïa la u kynrad jong me, lada me long u rangbah briew da shisha. Wat sheptieng, ko 'thei bathiang ; kin nym ktah ïa pha, Kate : ngan da-stieh ïa pha pyrshah ïa ki shiphew lak.

[Ki ïamih u Petruchio, ka Katharina bad u Grumio.

Bap—O ém, ai kin leit, ki shijur jong ki riewkynjah.

Gre—Ban da kim lap ba leit mih kloi ngan rkhie ïap-ler ïap-ang.

Tra—Na baroh ki jingïapynkynduh balamwir ym pat ju la don kum kane.

Luc—Thei, kaei ka jingsngew jong phi shaphang la ka hynmen ?

Bian—Ba, kaba lamwir ïa lade, ka ïakynduh lok lamwir.

Gre—Nga bah khala ïa u, u Petruchio u la kylla Kate.

Bap—Paramarjan marpa bad ki lok ki jor, la ka nongleitkurim bad u nongleitkurim ki duna ïa ka ban pyndap jaka ha ka miej, phi i ym kyrduh jingbám bang jingbám thiang pat ha ka khawai ka dawai. Lucentio, pyndap ma phi ïa ka jaka shong u nongleitkurim, bad ai ka Bianca kan shim ïa ka jaka ka hynmen jong ka.

Tra—Hato i Bianca bathiang in pynmlien kumno ban leh nongleitkurim ?

Bap—Kan leh de keiñ, Lucentio. Alle rangbah, ïa ngin ïaleit.

[*Ki ïamih baroh.*

AKT IV

Jingpyni I—Ka Kamra bah ha Iingnongkyndong u Petruchio.

Rung u Grumio.

Gru—Shish, shish, ha baroh ki kulai taikhoh ñiangkruid ba la thait la jrem met, ha baroh ki kynrad lymmir lut baroh, bad ha baroh de ki lynti jakhlia jakhlaid jaboh jabaiñ jakrik jakrak! La ju don briew ba la shoh lwet kumba shoh-dkhan? la ju don briew ba la pynjatmut jatmat sat kumne? la ju don briew ma ba la thait ïan bad ba la tlot jrem-met jrem-phad ïar-ly-ïar sang katne katne? La phah ia nga sha khmat ban leit pynlong ding ban pynmeh bad sliew, hana, bad ki pat ba kin sa nang wan nadien suki-suloi, lyngngaid lyngngai ban pynsyaid met ïa lade lade shimet shimet. Te, ban nym dei ma nga uta u khiew rit ba um nam kloi, ki rymmiang shyntur jong nga ki sngew kumne kin dait-thah bad dambit sah ha ki bniat jong nga, u thylliej de ruh kum ba un sahkut sah ha ka neng shyntur jong nga, ka dohnud kum ban dam syndah ha ka kpoh jong nga, shuwa ba ngan poi ha ding ban pynum ïa nga; hynrei nga, bad kaba sliew ding bad kaba pyrsad ding pho shi pho, ngan sa pynsyaid ïa la ka met; naba laJa pyrkhat hi na ka jinglong ka bneng, u briew uba kham jrong ïa nga un kem khriat kham kloi. Hei, ho! ko Curtis.

Rung kluk u Curtis.

Curt—Uei·uta uba khot dait-thah dait-bniat khynñiuh rih katta katta ?

Gru—U lyngkhot thah : lada me artatien ïa kata, me lah ban syntuid na tyrpeng jong nga haduh khongdongjat jong nga ka ban nym kham stet palat ban ïa na ka khlieh jong nga ha ka ryndang. Ka ding, Curtis babha, ka ding.

Curt—Hato u kynrad jong nga bad ka tnga jong u ki la ïawan, Grumio ?

Gru—O ! hooid, Curtis, hooid ; bad namarkata, ka ding, nga ong, ka ding ; wat leit synreit um, ho.

Curt – Hato ka khluit katta katta kata ka shla-briew kumba ïathuh lem ki briew baroh baroh ?

Gru—Ka la long, Curtis babha, shuwa une u thah ; hynrei, me tip, ka tlang ka tem ding la ïa rangbah, kynthei ne mrad kumjuh ; naba ka la pynjem jai-ly-jai ïa u kynrad rim jong nga, bad ïa ka kynrad thymmai jong nga, bad ïa nga hi ruh, paralok Curtis.

Curt—Khie noh, phi u bieij lai-khup ! ngam dei u mrad.

Gru—Hato nga long tang lai khup ? wa balei, ka reng jingput jong me hi ka long

shiphut ; bad nga jrong la kumno kumno ïa katta. Hynrei hato mem pynlong ding, ne ngan mudui ïa me ha ka kynrad jong ngi, kaba ka kti jong ka — mynta ba ka la ha kti, — men sa mad shen shen, ha ka jingsngewtngen bakhriat jong me, ba me slem ha ka kam leh khluit jong me ?

Curt—Nga kyrpad, Grumio babha, ïathuh ïa nga, kumno ka ïaid ka pyrthei ?

Gru—Ka pyrthei khriat, Curtis, ha man ka ophis, lait noh ha ka jong me ; bad namarkata ka ding, nga ong. Leh la ka kamram, bad don la ka kamram, namar u kynrad bad ka kynrad jong nga ki lajan iap dait-thah.

Curt—Ka la don ding lypa ; bad namarkata, Grumio babha, ki khubor aïu ?

Gru—Wa, balei, ka tmoh ! hei ho lieh, men ïoh sngap khubor katba me sngewkwah, haba men da ngiah shoin.

Curt—Alle, phi shlei da ki buit pashat kot tuh.

Gru—W'a namarkata ka ding shuwa : naba nga la kem khriat slam-lam-lam. U hangno u khansoma ? ka bám ka dih ka la kloi, la pynriam pynbeit thik-thak ïa ka ïing ka sem, la ber 'lang-iwbih ïa ka madan ka madiah, ka kper ka

phrah, la pynkhúid la weng ïa ki snur-thap-bawa ; ki shakri-shakor ki la don ha la ki riam ki beit thymmai jriang berar, sophrashi bad piïon, nangta ha ki muja lieh ki jong ki, bad man u rangbah nongpynïaid kam ha la ka riam ka beit ka sopti sopjat ïakyntiew kurim ? Ki shynrang de la phis-phas shapoh, ki kynthei de la khrik-khrak shabar, bad la siang de ki jyngsiang karpet bad ha man kawei pa kawei phliiñ-phloiñ, jliiñ-jloiñ ?

Curt—Baroh la khriak-riak-riak ; bad namarkata, nga kyrpad ïa me ki khubor ?

Gru—Nyngkong nyngsháb eh, to tip, u kulai jong nga u la thait ïán ; u kynrad bad ka kynrad jong nga ki la tlot-ïar, ki la ïaháb najrong kulai slait shabar, khuit-ly-khuit ki ïatyllun ha—.

Curt—Kumno ?

Gru—Na la ki jin ki jong ki shapoh ktieh sbak, bad kata ka sdang ka jingïathuh.

Curt—Ai ngan ïoh bat ïa ka, Grumio babha.

Gru—Te pynshah bha dngiang la ki shkor.

Curt—To.

Gru—(U thab slait ïa u). Kato hangto.

Curt—Kane ka long ban sngewthuh ïa ka jingïathuh, ym ban iohsngew ia ka.

Gru—Bad namarkata la khot ka jingiathuh kaba pynpeiphang bad pynpei shkor; bad kane ka jingthab sla-ti ka la long ban sangah ha ka shkor jong phi bad phah sngap bha. Mynta nga sdang biang: *Imprimis*, ngi la dei hiar arsut uwei u lúm jyngtep jakhlia, ynnai kren than, phi la sngewthuh hi; u kynrad jong nga u da shongkulai hadien ka kynrad jong nga,—

Curt—Baroh ar ngut ha uwei u kulai?

Gru—Aïu kata ïa me?

Curt—Wa kein, ba uwei u kulai.

Gru—Iathuh ma me kata ia ka jingïathuh: hynrei ban nym dei ba me shu padan ktien war shi war ia nga katba nga la nang ïathuh me la dei ban ïohsngew katne kumno ba u kulai jong ka u la ur, bad ka hapoh u kulai jong ka; men da la iohsngew ha kaba kumno ka jaka sboh ktieh phar jakrak, kumno ba ka la kyrsum ktieh kum u niang-jawa shu phar jatmat; kumno ba u la iehnoh sah ïa ka hangta hajuh bad u kulai halor ka ingmet jong ka; kumno ba u la khie pduh kylla ïa nga namar ba u kulai jong ka u jynthut; kumno ba ka la klán lyngba ka ktieh ahor ban tán bad patán ïa u na nga; kumno ba u la smai bad ka tim

ka tla : kumno ba ka la dwai kyrpad. ma ka ka bam ju la dwai kyrpad ; katno ba nga la iám lynñiar ba nga sngew la pangmet na ka jingshah pduh ; kumno ba ki kulai ki ïaher ban phet noh ; kumno ba u lakam jong ka u la dkut thui ; kumno ba nga la duh ïa u snieh kyllain poh tdong ; bad bún kiei kiei ïa kiba dei ban kynmaw, ïa kiba mynta kin shu jah bad ngam noh ha ka jingklet bieij. bad ba ma me pat men leit phai u bam ju mad kum kata sha la ka jyngtep la jong.

Curt—Da kaba khein ïa kane u kham shla·briew ban ïa ka.

Gru—Hooid kein ; bad ba, ma me bad kiba sarong tam na phi baroh phin sa ïamad ynda haba u wan ïing. Hynrei balei ngin ïakren ïa kane ? Khot kloi ïa u Nathaniel, u Joseph, u Nicholas, u Phillip, u Walter, u Sngarsop, bad ïa baroh kiwei pat ; ai ba yn sad jlih bha ïa ki khlieh jong ki, yn da brut bha ïa ki sopti-lor rong blu jong ki, bad ba ki jyngteh muja kin long ba la pyndait skhem itynnat bha ; ai kin nguh ïa ka da kaba pynkhih la ki pungkjat ka diang, bad ban nym thap ktah uwei u shñiuh na u tdong kulai jong u kynrad jong nga tad ynda ki doh shuwa la ki kti jong ki. Ki la ïakloi baroh ?

Curt—Hooid, ki la ïakloi.

Gru—Khot kloi ïa ki.

Curt—Phi la iohsngew ? Ei ho ! phim dei ban ïakynduh ïa u kynrad jong nga ban pynpeit khmat ïa ka kynrad jong nga.

Gru—Wa balei kumta de, ka don la ka khmat la jong.

Curt—Mano bam tip ïa kata ?

Gru – Ma me keiñ, ka páw, uba ong ïa ka jingïəlang ban pynpeit khmat ïa ka.

Curt—Nga khot ïa ki ban ai ka burom ïa ka.

Gru--Wa, ka wan ban nym pán kylliang nano nano na ki.

Rung shibún bah ki shakri shakor.

Nath—Ngi pdiang sngewbha sha la ïing, Grumio !

Phil—Phi kumno mynta, Grumio !

Jos—Aïu Grumio !

Nich—Lok Grumio !

Nath—Phi long kumno mynta, samla tymmen !

Gru—Pdiang sngewbha, ma phi ; kumno phi mynta, ma phi ; aïu, ma phi ; lok, ma phi ; bad keiñ katta ïa ka khublei ïashem. Mynta,

ko ki paralok basmat basting, baroh la khreh, bad baroh kiei kiei ki beit ki biang bha jriang ?

Nath—Baroh kiei kiei ki beit ki biang bha. U lajan haduh hangno u kynrad jong ngi ?

Gru—Hamar ka kti hi kein, katta u la hiar pynban ; bad namarkata, hei-ho sngap wat — da ki jingkyn-uh mahám ïarryngkuh, ïasngap jar ho ! uta nga ïohsngew u kynrad jong nga la wan.

Rung u Petruchio bad ka Katharina.

Pet—Shano kine ki nongtuh haramnimok? Aïu de kumta ! Ym man don briew ba ap ha jyngkhang ban pynbat ïa ki rikap jong nga lymne ban ïalam noh ïa u kulai jong nga ? Shano u Nathaniel, u Gregory, u Philip ?—

Baroh ki shakri—Hangne, hangne, kynrad.

Pet—Hangne hangne kynrad ! ngi hangne kynrad ! Phi ki khlieh kada bad ki sei-kulai pharut-pharet ! Aïu de, ym don jingap ? Ym don jingñiewburom ? Ym don kamram ? U hangno u dakaid mutlop ba nga la nang phah sha khmat ?

Gru—Hangne kynrad ; uba dang bieij mutlop hi kumba mynshuwa.

Pet—Yiw bieij sniang ! u khŭn pongka, u mraw ba shu trei sah ïakajuh, u kulai-trei ba shu ïaid tawïar sawdong sawdong kum ka kot kudi ba talaiñ hajuh shi hajuh ! Hato ngam shym la hukum ïa me ban wan shaw ïa nga ha madan phlang, bad ban wallam ryngkat ïa kine ki ksuid runar ryngkat bad me ?

Gru—Ia ka soptilor u Nathaniel, kynrad ym pat shna bha, bad ki juti-shad u Gabriel ym pat thoh rong-saw ha ka khongdong, ym ïoh phuïong ban airong ïa ka tupia u Peter, bad ka waitsŭm u Walter kam pat poi na kaba phah shna jyngsop, ym don mano mano ba la riam bha lait noh u Adam, u Ralph bad u Gregory ; kiwei pat baroh ki long raked, rynjain, i-tymmen bad nongkhrong ; pynban, kumba ki long, ki hangne baroh ki ïawan ban ïashem ïa phi.

Pet—Khie, dakaid, khie, bad wallam shapoh kamra ïa ka jyngbám jamiet jong nga.

(*Ki ïamih katto katne na ki Shakri-shakor*).

A, hangno sha ka jingim ba nga dang shu im shen ? Ki shano ki ïadon—? Shong noh, Kate, bad phi long ba la pdiang hun sngewbha. Suid, suid, suid, suid. (Khih ka shuki).

Rung biang ki Shakri-shakor bad ka jyngbám jamiet

Wa, mynno, nga ong ?—O ém, Kate bathiang bha mynsiem, pynsngewbha ïa lade.—Ei, law kine ki juti jong nga, phi runar ! phi ki bamman ! Lano ?

U dei phajri ki rong babthuh,
Katba u ïaid la khlieh u nguh :

Phet, yiw riewrunar ! ba me lei de me kynjut khyrwait ka kjat jong nga kumta :

(U shoh ïa u.

Shim kato, bad to da nang ban phut ïa kawei pat ka kjat. Pynsngewbha seh, Kate. Hei, ïa wallam um hangne ; shano kumta, ei ! Hangno shisha u ksew jong nga u Trollus ? Hep, khie phet nangne bad bthah ïa u bakha Ferdinand ban wan hangne :

(Mih u shakri.

Tang kawei, Kate, ba phi dei ban doh, bad ba phin mlien.

Ki hangno ki slipar jong nga ? Phim ïawanrah um katta ruh ? Alle, Kate, bad thet ki kti, bta ka khmat bad sait ki kjat. Phi long ba la pdiang hun sngewbha naduh ka dohnud.

(U shakri u kum pynhab u jok um. U Petruchio u dat ïa u.

Yiw u khún pongka bamman ! me pynháb lei ka me ?

Kath—Iaishah, nga kyrpad ïa phi ; ka dei ka jingbakla ka bam shym da mut khnang.

Pet—U khún khlem kpa, ka khlieh talu, ka ksew nurok shkor blang ! Alle, Kate, shong hangne ; nga tip phi la thngan. Phin dwai ainguh ma phi, Kate bathiang, ne ngan leh ma nga ?—Kaei kane ? ka doh-blang ?

U shakri banyngkong—Ho.oid.

Pet—Mano ba wanrah ïa ka ?

U shakri banyngkong—Ma nga.

Pet—Ka la ingkhong ; bad baroh ruh ka doh phar. Ki ksew aïu sha kine ? Hangno u khansoma runar ? Kumno phi núd khún ka bamman, ban wallam ïa ka na ka jaka shet, bad ban buh hangne ïa nga ban bám ka bam bang ei-ei ?

(*U kawang ka doh bad kiwei de ha ki.*

Hangto,—shim ïa kato sha phi, bad 'liang-dieng bad pela, bad lut baroh.

Yiw ki khlieh lun bam ju sngap bad ki mraw khlem akor ! Aïu de ! phi ïakhñium ? Ngan ïamaro bad talon bad phi kumne kumne.

Kath—Nga kyrpad ïa phi, tnga, wat thaw ïakulmar katne katne : ka doh ka long kaba la bha sat lada phi la pynhun ïa lade kumta.

Pet—Nga ïathuh ïa pha, Kate, ka la ingkhong : bad la khang shai ïa nga bam bit ktah satia ïa ka, namar kan pynpang kpoh, kan pyningkhong mynsiem ; bad kan kham bha pynban ba ma ngi baroh ar ngut ngin shah jingit noh, namar da lade ngi pynpang kpoh, ban ïa kaba bsa bám ïa lade da kaba kum kato ka doh ba la syang palat. Iai shah khyndiat ; lashai ka sngi dei ban da leh bha pat, hynrei ïa mynta shimiet ai ngin ïashah jingit lang : alle, ngan ïalam ïa pha sha ka kamra thiah kyntiew kurim jong pha.

(Ki ïamih u Petruchio, ka Katharina bad u Curtis.

Nath—Peter, me la ju ïohi kaba kum kane ?

Peter—U pynïap-buit ïa ka da kajuh ka buit jong ka hi.

Rung biang u Curtis.

Gru—U hangno u don ?

Curt—Ha ka kamra-thiah jong ka, u da ïalap shaphang ka jinglahkan lade ha ka : nangta u shla u tla, u smai u spod bad u kynhiéd u kynhám ha ka, ka mynsiem bapli, kam tip shano ban ïeng, ban phai ban kren,

bad ka shong warkyrïop kum kawei kaba thapbieij kyrngong ba dang shu kyndit-thiah na ka jingphohsniew kynsha aïu re. Phet, phet, uta la wan shane.

(Ki ïakrad la ka krad ka krad.
Rung biang u Petruchio.

Pet—Da kumne kein nga la sdang donakor la ka jingsynshar jong nga, bad ka long ka jingkyrmen jong nga ban pynkut bha de. Ka kbeit jong nga mynta ka la suh-btiar ka daitthngan palat, bad kam pat da dem ngon ym dei ban pyndap bám ïa ka, naba kan nym khmih salia ha la ka bám. Sa kawei pat ka lynti nga don ban pyntipbriew ïa ka lieng-jathang jong nga ka long ban pynwan ïa ka sha nga bad ban tip ïa ka jingkhot bám u trai kynrad jong ka ; kata ka long, ban ïai ap ïa ka, kumba ngi ap ïa kito ki jait khlieng kiba thab bad kyrthlab hynrei ki bam lah pynkohnguh. Mynta ka sngi kam ïoh bám jyngbám, lymne shah ba kan ïoh kano kano ban bám ; hynne ka miet kam shym ïoh thiah ïoh dem, lymne mynta ka miet ruh yn nym shah ba kan ïoh : kumba la leh bad ka jyngbám, ngan shem daw aïu re aïu shaphang kaba pynkhreh jyngthiah ; hangne ngan phanang ïa ka syngkhlieh, hangtai ïa ka syngkhien-thiah, shane ïa ka jainkup-thiah bad shatai pat ïa ki jainsiangthiah ; hooid de kein, bad hapdeng kane ka huri-hura nga thmu ba la leh ïa kane baroh da ka jingsngewkitkhia ba

ñiewburom bad ñiewkor ïa ka ; bad ha kaba kut kan hab shu ap-miet baroh shimiet : lada leit jia ba ka kum kohnguh samthiah ngan halla ngan bulla, ngan khura ngan khuram bad da ki jingjam jingkieh ngan pynlong ïa ka ban peit khlem khrip ka khmat shi khlip ruh. Kane ka long ka rukom ban pynïap ïa ka tnga da ka jinglehieit basbun ; bad kumta ngan khun pynbeit ïa ka jingsngewlahduh bad lamwir saidlah jong ka. Uta uba tip kham bha kumno ban tem ding ïa ki riewshla-briew to un kren mynta : ka long ka kam leh isnei ban pyni.

[*U mih noh de.*

Jingpyni II—Padua. Ha khmat Iing u Baptista *Rung u Tranio bad u Hortensio.*

Tra—Ka long kaba lah, Lok Licio, ba ka hep-kynthei Bianca kam i-shoh khmat ïano lait noh ïa u Lucentio ? Nga ïathuh ïa phi, rangbah, ka pynshoh bieij ïa nga da ki jingkyrmen bathok.

Hor—Hep, ban pynhun ïa phi da kaei ba nga ong, ïeng kiar sharud ; bad sa khmih hi ïa ka rukom hikai ka jong u.

(Ki ïaïeng kiar sharud.

Wan mih ka Bianca bad u Lucentio.

Luc—Mynta, hep-kynthei, phi sngew ïoh jingmyntoi da kaba phi pule ?

Bian—Kaei kata, kynrad, ba phi pule ? pynshai shuwa ïa nga ïa kata.

Luc—Nga pule ïa kata kaba nga pynshai, ka Jingstad Jingieit.

Bian—Bad phi lah ban pynshisha, babu, uba stad ïa kata ka jingstad ?

Luc—Ha kaba ma phi, ko thiang baieit, phi pynshisha ka kynrad ïa ka dohnúd jong nga.

(Ki ïakynriah noh.

Hor—Ki nongïaid stet sha khmat, shisha ! Mynta, haw ïathuh, phi uba núd smai ba ka thei-ieit jong phi ka Bianca kam shym la ieit ïano ïano ha ka pyrthei katta katta katba ka ieit ïa phi, u Lucentio.

Tra—O ka jingieit bein bylliaw ! ka jinglong kynthei ba khala khala shane khala khala shatai ! Nga ong ïa me, Licio, kane te kaba phylla eh shisha shisha.

Hor—Wat bakhla shuh : ngam dei u Licio lymne u nongtem jingtem kumba imat nga long ; hynrei uwei uba ñiewbeiñ ban im ha kane ka jyngriam pynpher, na ka bynta uwei uba ieh ka longrangbah bad ba pynlong blei sa ïa uba kum uta u riewpoh ; to tip, ko hep, ba ïa nga la khot u Hortensio.

Tra—Ko Rangbah Hortensio, nga la ju ïohsngew búnsien shaphang ka jingieit tylli jong phi ïa ka Bianca ; bad namar ba ki khmat jong nga ki long ki sakhi ïa ka jingstingthew jong ka, nga lem bad phi, lada phi sngewhun lem katta, nga kein katto artat ïa ka Bianca bad ïa ka jingieit jong ka ruh junom.

Hor—Ha i, kumno ba ki ïadoh bad ïakren ieit kren thoin ! Rangbah Lucentio, hih kane ka kti jong nga, bad hangne nga smái kut ïawai ban nym ïaluh ïapah ïa ka shuh lano lano ruh ; hynrei ngan ïanái artat katto ïa ka, kum kawei ka bam shongdor ïa baroh ki jinglehbha lehieit ba mynshuwa ba nga la kren pynroh bad khroh ieit ïa ka baroh shikatto.

Tra—Bad nga hangne nga ai ka jingpynbám smái kumjuh hi ka bam shym leh mynleh, ba lano lano ngan nym shongkurim ïa ka, ai kan khroh kyrpad katba ka lah ban khroh. Shi-eh ! ngan ïadur ! peit seh kum ka mrad-khlaw aïu de ba ka ïakyrñiom kyrñiam byllud tdong miaw ïa u.

Hor—Ka pyrthei baroh te, lait noh na u, ka ban jli per hi noh ! Ia nga shimet, ba nga lah ban bat shisha la ka jingsmái la jong, ngan leit ïathoh kurim ha ka thei-ïap tnga riewspah shuwa ba kan ïaid lait kine lai sngi, kaba la ieit dikdik ïa nga ym don pyrthei shuh, kumba nga la ieit khlem tip sngi tip ïá ïa kane ka kbeit kyr-

beit lehmeng lehheh. Bad kumta khublei, Rangbah Lucentio. Ka jinglehsbun kynthei, te ym ki jingpeit bhabriew jong ki, ka ban ring jingieit jong nga : bad kumta de nga la leit katto, ha ka jingkut jingmut skhem triang kumba nga la smái mynshuwa.

(U mih u Hortensio. U Lucentio bad ka Bianca ki ïajám sha khmat.)

Tra—Hep kynthei Bianca, ka jingkyrkhu kyrdoh ïa phi da kata ka jingaiei kaba dei ïa ka kam ba la kyrkhu jong u riewieitsamla ! Ym tang katta, nga la leit lap khlem pyrkhat, ko baieit jemnud, bad nga la ïabidai kut khatduh ïa phi da ka jingsmái ryngkat bad u Hortensio.

Bian—Tranio, phi thok. Hato baroh ar ngut phi la ïaieh syndon ïa nga ?

Tra—Hep-kynthei, ngi la ïaieh, hooid.

Luc—Kata ngi la ïalait na u Licio.

Tra—Ha ka jingshisha un leit ïoh mynta da ka kha-ïap-saw, ka thei-ïap-lok ba metsngaid dap-doh bha, ïa kaba un ïaluh ïapah, ïakren ieit kren thoin bad ïathohkurim hapoh arphewsaw kynta.

Bian—To u Blei un ai jingkmen ïa u !

Tra—Hooid, bad un sa pynjuh ïa ka.

Bian—U ong kumta, Tranio ?

Tra—Da shisha, u dang leit sha ka skul pynjuh.

Bian—Ka skul pynjuh ! Ka skul pynjuh aïu kata ? ju don kum kata ka jaka ?

Tra—Hooid kein, hep-kynthei, bad u Petruchio u long u kongbah ki nonghikai ha kata ka skul ; uba hikai ki buit laiphew har laiphew rukom, ban temding ïa ka riewshlabriew, bad ban shoh jadu ïa u thylliej khlem shyieng bapadiah khlem baiwai jong ka.

Rung u Biondello u da mareh.

Bion—O kynrad, kynrad ! nga la ap slem jlang haduh ba la lieh sa ki khmat ; hynrei khatduh khatwai nga la leit ïohi ïa u angel hyndai ba u wan hiar arsut u lúm ba u khwain kyllain.

Tra—Uei uta, Biondello ?

Bion—Kynrad, u *mercatante*, ne Nonghikai skulbah, ngam tip uei ; hynrei la ha ka riam ka beit, ka ïaid ka ïeng bad ka dur ka dar la kum u kpa.

Luc—Bad aïu shaphang jong u, Tranio !

Tra—Lada u long uba ngeit bieij bad ba ngeit ïa ka jingïathuh jong nga, ngan pynkmen ïa u da kaba i kum u Vincentio, bad ba un ai jamin sha u Baptista Minola, kumba u dei

shisha uta u Vincentio hok. Pynrung shapoh la ka ieit jong phi, bad ai ngan ïadon paramarwei.

(*Ki ïakynriah noh u Lucentio bad ka Bianca.*

Rung u Pedant Nonghikai rangbah.

Ped—To u Blei un pynim ïa phi.

Tra—Bad ïa phi de kumjuh, kynrad ! phi long ba la pdiang sngewbha. Phi dang leit lynti jngai shuh, ne phi la kut katto ?

Ped—Hep, ha tduh eh jong ka jingleit lynti sa shi taïew ar taïew ; nangta sa da artet shuh shuh, bad shaduh Rome ; bad sa sha Tripoli, lada u Blei un dang pynsah ïa nga ïa ka ban im.

Tra—Phi uba na kano ka shnong nga lah ban tip ?

Ped—Na Mantua.

Tra—Na Mantua, kynrad ! wow, ynnái horkit hordang ! Bad phi wan sha Padua, khlem khein ïa la ka jingim la jong ?

Ped—La ka jingim la jong, hep ! katno ba nga dwai ? namar ka im shitom sat eh.

Tra—Ka long ka jingïap ïa uno uno ba na Mantua ban wan poi hangne ha Padua. Phim tip ïa ka daw ? Ki lieng bah jong phi ki sangeh

ha Venice; bad u doloi,—na ka bynta ka jingïakajïa majia ba ym ïalah sngewthuh sngewthaw hapdeng u doloi jong phi bad ma u,—u la pynbna bad pyntip paidbah shai kdar. Ka long ka jingphylla, hynrei ba phi shu dang wan poi thymmai kumne, phi la dei ban ïohsngew ïa kata ba la pynbna kylleng-kylleng shaphang kata.

Ped—Wow! hep! ka kham sniew ïa nga ban ïa ka; naba nga la don ki bill lypa ba dei ban ïapli ha Florence, bad nga dei ban pynkhamti ïa ki hangne.

Tra—Ñiuma, te kynrad, ban leh ka kam leh burom surom ïa phi, ïa kane ngan leh kein, bad ïa kane nga ai buit ïa phi: nyngkong nyngshab eh, ïathuh ïa nga phi la ju don mynno mynno ha Pisa?

Ped—Hooid, hep, ha Pisa la búnsien búnwat nga la don; ka Pisa, ka bnanám eh na ka bynta ki nongshongshnong bakhia jinglong.

Tra—Hapdeng jong ki, phi ithuh ïa uwei u Vincentio?

Ped—Ngam ïthuh ïa u, hynrei nga la shu ïohsngew shaphang jong u; u mahajon ba don ka lak ka putit ka bam thikni thikna shuh.

Tra—U dei u kpa jong nga, kynrad; bad ha ka jingshisha kum ban shu ong noh, ha ka

dur ka khmut ka khmat uba ïasriem hi kum ma phi.

Bion—(Sharud). Kata te la kat u soh dieng-adong bad ka pnar matlah, ki ïalong kajuh kawei.

Tra—Ban pyllait im ïa phi ha kane ka khim khak, ïa kane ka jingleh sbun ieit ngan leh na ka bynta jong phi ; bad wat tharai ka long kaba sniewbok tam ha ki jingshem kupar jong phi ba phi ïajan dur bad u Sar Vincentio. Ïa ka kyrteng bad ka nám jong u phin shim, bad ha ka ïing jong nga phin shong sahmiet kum u lok u jor, khmih bha ba phi shim ïa kata ha lade kumba ka dei ban long ! Phi sngewthuh ïa nga, rangbah ; kumta ba phin sah tad haduh ba phin da lah pyndep ïa la ki kam ki jam jong phi ha kane ka nongbah. Lada ka long ka jingleh ai burom surom ïa phi, rangbah, te pdiang ïa ka.

Ped—O, hep, ngan leh kein ; bad ngan ïai ai nám ai burom ïa phi junom ba phi long u nongïashán ïa nga ha ka ïap ka ïm bad ka jingïoh laitluid.

Tra—Te ïa bad nga ban ïapynbeit pynbiang ïa ka kam. Ïa kane, kum ban ong, nga pynsngewthuh ïa phi : ïa u kpa jong nga la khmih lynti hangne man ka sngi, ban bah khala ïa ka khorot, ka jingïaai paisa tyngka ha ka por

ïakyntiewkurim hapdeng jong nga bad kawei ka khún u Baptista hangne : ha kine kiei kiei baroh ngan hikai ïa phi. Ia bad nga ban pynphong jaiñ ïa phi kumba dei ka rukom ïa phi ban long u kpa jong nga.

Jingpyni III Ka Kamra ha ka Iing u Petruchio.

Rung ka Katharina bad u Grumio.

Gru—Ém, ém, da shisha ; ngam shlan, ïoh nga ïap.

Kath—Katba nga nang bakla katta nang paw ka jingibein jong u. Ban lei de ba u shongkurim ïa nga ban pynïap thngan ja ïa nga? Ki nongkhrong, kiba wan sha jyngkhang u kpa jong nga, tang shu kyrpad ki la ïoh ïa la ki jingai isnei ; bad lada ym hangta ruh, hangno re hangno kin ïakynduh bad ka jingai ieit sngewbha : hynrei ma nga seh, ka bam ju tip kumno ban da kyrpad, lymne salia mynno mynno ba ngan da kyrpad, nga shah-thngan na ka bynta ka jyngbám, nga da king ka khlieh ba duh-thiah ; da ki jingsmái bapynkyndit ïa nga, bad da ki jinghalla bulla la bsa bám ïa nga. Bad kata kaba pynmong palat ïa nga ban ïa kine baroh ki jingduh ka long ba u leh ïa kata hapoh ka kyrteng jong ka jingieit janai ; mano ka ban leit ong ba lada ngan ïohthiah ne ïoh bám kan long hana pynban ka jingïohpang kaba

lah ban pynïap lane ka ban pynkut syndon ïa ka jingim. Nga kyrpad khie leit bad pynïoh ei-ei ïa nga ban bám ; ngam salia la kano kano, tang ba ka long ka jingbám ba pyndap ïa ka kpoh.

Gru—Kumno phi ong lada nga wanrah noh da ka kjat khún masi ?

Kath—Ka la bha palat : nga kyrpad ïa me ai kata.

Gru—Nga sheptieng kan long ka jyngbám bapynsniew kpoh. Kumno phi ong shisha da ka snier soh-khlein ba la shet pynbang bha ?

Kath—Nga bang bha ïa ka : Grumio babha, khie pynshim ïa nga.

Gru—Ngam lah ong ; nga sheptieng kata ruh ka ban pynsuh kpoh. Kumno pat phi ong shaphang ka lyngkhot dohmasi bad u tyrso ?

Kath—Ka jyntah ba nga ieit eh ban bám.

Gru—Hooid, tangba u mula u la shoh-sat noh khyndiat.

Kath—Wa balei te ka doh, bad iehnoh ïa uta u jhur.

Gru—O ém kata, ngan nym leh kumta, ngan ai ïa phi da u tyrso ne mula ne jhur khlem doh namar u Grumio um kwah ai doh.

Kath—Kata te ai baroh ar, ne kano kano katba me mon.

Gru—Wa kata, u hur mula khlem doh.

Kath—Khie me, phet te phet kloi, pha ka riewthok riewshukor, ka mrad stad padan, ka mrad-khlaw talaiñ tdong, (Ka pduh bad phalub artat ïa u) kaba tyrwa ai bám ïa nga tang da kaba shu pynkwah pynjawdud. Ka sohsat ha me bad ha baroh ka kynhún sew-dait jong me, kaba shu wan kahait najan najan katba me nang ïohi ba nga don ha ka jynjar ! Khie pha, leit, nga ong.

Rung u Petruchio bad ka pliang-doh bad u Hortensio

Pet—Kumno i sngew i Kate jong nga ? Phi sngew kumno, thiang-ieit, sngew noh-mynsiem ne, ïap-kyr-ïap ?

Hor—Hep-thei, ka jingphuhmut phuhmat aïu mynta ?

Kath—Ha ka jingshisha, ïap sap bad khriat-slam.

Pet—Pyneh mynsiem, seh Kate : peit khmat sngewbha ha nga. Hih kane, ieit jong nga ; pha i haduh katno ba nga trei smat trei shitom na ka bynta jong phi ban shet jyngbám hi da lade ïa phi bad ban wanrah pat ïa ka sha

pha : (U buh ïa ka pliang-doh halor ka miej). Nga sngewthikna, Kate, ba nga ieit-thiang, kane ka jinglehsbun ka shonghok ïa ka jingsngewnguh. Aïu kumta ! tang shikyntien ruh ém ? Balei kata, pham bang du, bad ki jingtrei shitom jong nga baroh ki la shu lehnohei khamakha khlem ïoh 'tien ïaroh. Hei ho, rah noh kane ka pliang doh nangne.

Kath—Nga kyrpad ïa phi, ai kan sah,

Pet—Ia ka jingshakri barit bad bapoh tam la ju siew kylliang da ki jingkren sngewnguh, kumta ka jong nga ruh ka dei ban ïoh, shuwa ba phin ktah ïa ka doh.

Kath— Nga sngewnguh ïa phi, kynrad.

Hor—Rangbah Petruchio, shi phi ! phi dei kitpop. Alle, hep-thei Kate, ngan ïashong synrán lang bad phi.

Pet—(Sharud) Bám lut baroh, Hortensio, lada me ieit ïa nga. Shibún ka jingbha kan trei kam ha ka jinglong jem dohnud ka jong me ! Kate, bám stet ; bad mynta, ko ieit-thiang ngap jong nga, ngin ïaleit phai sha ïing i pa jong pha, bad ngin ïaleh sngewbha shongshit hangta bad leh shlur katba leh kiba shlur tam na ki, da ki soptilor bad tapmoh baphyrnai sai-rusom, bad da ki sati rong-ksiar, ḍa ki jaiñ ryndang bad jaiñ tawah ṛyndang, da

ki tiar pynphriang saïa bad kiba kum kita ; da ki jaiñ tawah tyrpeng bad ki pakha bad ar sut ki khor ki khriam, da ki khadu stemrong, ki kpieng ki ksah bad baroh kane ka jait thaba thok pynthame. *Aïu te* ! pha la da dep bám ? U dorji u ap haduh ba phan da kloi, ban pynriam pynbeit ïa ka met jong pha da ka jingkynshew pynher sner ka jong u.

Rung u dorji.

Ha alle dorji, to ngin ïakhmih ïa kine ki jyngdeng jyngkup. Phriang hangne ïa ka jyngkup.—

Rung u nongdiejaiñ.

Ka khubor aïu bad phi, sha ?

Nongdie—Hangne don ka tupia ba u kynrad syiem jong nga u la ong.

Pet—Wa, ïa kane la ot-dur ha ka dur dabor du : ka boll jaiñ belbet : shi, shi ! ka isih bad i-jakhlia eh, ei : wa, ka long ka pnar ne ka snep-kor ne maloi tong-um, du khát-ei, ka khlieh sitar, ne u skaw, ka jingpynïalehkai khúnlung, ka jingthaw kai, ka tupia khúnlung ide : bret ïa ka ! alle, hato pyni ïa nga da kaba kham heh.

Kath—Ngam kwah baheh ; kane ka la biang ïa kane ka por, bad ki mem donburom ki phong kum kine ki tupia mynta.

Pet—Ynda phi la donburom, phin sa ïoh kawei de ; te ym shuwa kata.

Hor—(Sharud). Kata kan long kloi.

Kath—Wa, kynrad, nga ngeit ngan ïoh lad ïa ka ban kren, bad ïa kaba kren ngan kren ; ngam long khynnah ne khúnlung shuh ; kiba kham haneng jong phi ki la ju shah ïa nga ïa ka ban pyni la ka jingmut jong nga, bad lada phim lah, bha set ki shkor jong phi. U thyllieij jong nga un ïathuh ïa ka jingingkhong ka dohnud jong nga, lymda kumta ka dohnud jong nga, da kaba set ïa ka, kan bthei ne pait : bad ban ïa kaba kan long kumta, ngan pynlaitluid ïa lade haduh dyngkhong ka dohnud, katba nga mon, da ki ktien.

Pet—Wa, pha ong kaba dei ; ka long ka tupia ba shu rit shmoit, ka synduk tep-briew ïa ki pylleng ba la shoh pynbang, i khiew-puson khynnah, i lynghong ksai rusom. Nga ieit bha ïa pha ha kaba pham ijuh satia ïa kato.

Kath—Me ieit ne mem ieit ïa nga, nga kwah ïa ka tupia, bad ïa ka ngan ïoh, ne ngan nái da kano kano kawei pat.

(*Mih u Nongdiejaiñ.*

Pet—Ka jyngkup jong pha pat ? Wa, hooid kein ; alle, dorji, hato ngin thaw ïakhmih ïa ka. O sngewlem, ko Blei ! ka riam ïalehkai

pynrkhie briew aïu sang kum kane ? Kane kaei ? ka kti-sopti ? ka long kum ka tup-bah du : aïu de ! ba la khap artet arsut kum ka jaka buh soh apyl ? Peit hangne tbiak, hangtai tbak bad la ot khip-khap khap-khip la kat ïa u khiew thang mombati ha dukán u napit hajom du—khat-ei. Wa, kaei, ko dorji, me khot kum ïa kane, ha ka kyrteng ksuid kyrteng khrei ?

Hor—(Sharud). Nga ïohi ka imat kan nym ïoh lymne tupia lymne jyngkup.

Dorji—Phi la bthah ïa nga ban pynitynnat bad suh bha, kat kum ka juk bad ka por mynta.

Pet—Hooid de kein, nga la ong . hynrei lada phi dang kynmaw, ngam shym la bthah ïa phi ban pynsniew kat kum ka por. Khie, to leit pynkynthih ha man la ka ïing núr-um harud surok, te phin shu leit kynthih lehnohei khlem ka jingïaid dustur jong nga, bah. Ngan nái ïa ka : khie mih nangne ! da shna bha ïa ka katba phi lah.

Kath—Ngam pat la ju ïohi ka jyngkup ba ïadei phashon ka ban kham bha, ban kham iphylla, ban kham itynnat, lymne ka ban kham ïoh jingïaroh. Imat phi mut ban pynlong khúnbynriew mo ïa nga.

Pet—Wa, shisha kein ; u mut ban pynkylla khúnbynriew ïa pha.

Dorji—Ka ong ba phi kynrad phi mut ban pynlong khúnbynriew ïa ka.

Pet—O ka jingsngewmeng mrad kynsha! Me thok, me u ksai, me i jingsuhkti, pha ka dieng-kot, ka lai-pawa kot, ka shiteng-kot, ka shipawa kot, ka shityrsim! Me u thyllah, pha ka pylleng jynrein, pha pha i kor ñiangkynjah por tlang! Ba me nud ha la ïing jong nga hi da u shisong ksai? Khie noh! pha ka jaiñ jot, pha ka lymbung jaiñ, pha ka jaiñ tam, lane ngan pynïakap lok ïa pha kumta da kaba ïathew rynïeng bad u dieng-kot jong pha haduh ba kan pynpyrkhat ïa pha balei sang ba me shu balia siang-sdieh padiah khlem baiwai katba me dang sah mynsiem! Nga ong ïa me, ma nga, ba me la shu pynsniew ei ïa ka jyngkup ka jong ka bapli.

Dorji—Phi la shah thok, kynrad: ïa ka jyngkup la shna thik kumba u kynrad jong nga u la ïoh jingbthah. U Grumio u la ai ordar kumne ïa ka ban leh ïa ka.

Gru—Ngam shym ordar ma nga ïa u: nga la shu ai ïa u ka jaiñ.

Dorji—Hynrei kumno phi la kwah ïa ka ban shna?

Gru—Da shisha, kein, da u thyrnia bad u ksai.

Dorji—Hynrei phim shym kyrpad ban phah khap ïa ka ?

Gru—Me la phai khmat sha bún kiei kiei.

Dorji--Hooid, nga la leh kumta.

Gru--Wat phai khmat sha nga; me la nud bún ki briew; me wat nud ïa nga: ngan nym shah ba men phai khmat pyrshah ïa nga ne ba men nud. Nga ong ha me, nga la bthah ïa u kynrad jong me ban khap ïa ka jyngkup; hynrei ngam bthah ïa u ban khap lyngkhot lyngkhot: *ergo*, me thok.

Dorji—Wa, hangne ei ka don ka jingthoh ïa ka rukom suh ban pynshisha.

Pet--Pule ïa ka.

Gru—Ka jingthoh ka don ha u pdot jong u lada u ong nga la ong kumta.

Dorji—*Imprimis. Ka jyngkup ba jynsur wur-wur.*

Gru—Kynrad, lada lano lano nga la ong ka jyngkup bajynsur wur-war, suh dait lang ïa nga ha ki rymmiang jong ka, bad sa tangon ïap ïa nga da u tdong ksai bthuh. Nga la shu ong, ka jyngkup.

Pet—Iaid shaphrang.

Dorji—*Bad i jingpynnoh kyrblap rit ha tyrpeng iba tawiar sawdong.*

Gru—Nga shu ong i jingpynnoh.

Dorji—*Bad ka kti sopti ba spud arsut.*

Gru—Nga shu ong ar tylli ki kti sopti.

Dorji—*Ia ki kti sopti ba la khap phylla-soi*

Pet—Hooid, dei hangta ka jinglehshet lehshukor.

Gru—Ka jingbakla ha ka bill, kynrad ; ka jingbakla ha ka bill. Nga la ai hukum ba ïa ki kti sopti dei ban da khap bad suh-dait biang ; bad ïa kata ngan pynshisha ha me, la ka ti-khûn jong me ka pynap ïaJung ïatynrah da i jingsuhkti.

Dorji—Kane ka long kaba shisha ba nga ong : ngan sngewkwah men don ha ka jaka ha kaba men sa tip ïa ka.

Gru—Nga la kloi bad me beit kumne kumne noh hi : rah ma me ïa ka bill, ai ïa nga uto u dieng-kot jong me, bad wat tyngkai shuh ïa nga.

Hor—To u Blei un sngew synei, Grumio ! lymda kumta te un nym lah ïamad bor bad me.

Pet—Ñiuma, ko bah, haba shu kren lyngkot noh, ka jyngkup kam i-long ïa nga.

Gru—Phi kren kaba dei, kynrad ; ka long na ka bynta ka kynrad jong nga.

Pet--Khie, shim ïa ka na ka bynta ka jingpyndonkam ïa u kynrad jong me.

Gru--Bamman, ym na ka bynta ka jingïm jong me ! ban shim ïa ka jyngkup ka kynrad jong nga na ka bynta ka jingpyndonkam ïa u kynrad jong nga !

Pet—Wa, aïu de, khynraw, kaei ka jingmut antad jong me ha kata ?

Gru—O, kynrad, ka jingmut antad ka kham ngam jyllіew ban ïa kaba pyrkhat ma phi. Shim noh ïa ka jyngkup ka kynrad jong nga ïa ka jingpyndonkam ïa u kynrad jong nga ! O, shi, shi, shi !

Pet—(Sharud) Hortensio, ong ba men sa peit pat ba yn sa siew beit ïa u dorji. (Sha u Dorji) Khie, rah noh ïa ka nangne ; khie noh bad wat kren shikyntien shuh.

Hor—(Sharud sha u Dorji). Dorji, ngan sa siew ïa me na ka bynta ka jyngkup lashai ka sngi : wat leit pyrkhat bam sbun ei-ei na ka bynta ki ktien kren kyrkieh. Khie noh, mynta shuwa ! nga ong ! pynaikhublei de ïa u kynrad jong me.

(U mih u Dorji.

Pet--Ñiuma, alle, Kate jong nga : ngin ïaleit noh sha i kpa jong phi, i kthaw jong nga, wat ha kine ki jaiñphong pohdor bakhuid hok. Ki saipan paisa jong ngi kin sngewkhyllew, ki jaiñphong jong ngi pat kin sngewduh ; namar ka jingmut jingpyrkhat ka pynsngew riewspah ïa ka met ; bad kumba ka sngi ka bthei lyngba ki lyoh badum tam, kumta ka burom ka shat ha ka riam ka beit bapoh tam. Kumno ka tyngab ka kham kordor ban ïa ka shapuloit dei namar ba ki snér ki kham itynnat rong ? Lane hato u seinpuh u kham bha ban ïa u khabsein namar ka snieh rong jong u ka pynhun ban peit ka khmat ? O, ém, Kate babha ; lymne pham long kaba kham sniew na ka bynta kane ka jingpynriam pynbeit ba i-duk bad jaiñphong ba i-poh. Lada pha ñiew ïa ka ka jingpynkhlemraiñ, to pynshet ïa kata ha nga ; bad namarkata kynjih : ngin ïaleit noh de nangne, ban ïakhawai dawai bad pynsngewmuja ïa ngi ha ka ïing i kpa jong pha ; khie, khot ïa ki briew jong nga, bad ïa ngin ïaleit beit sha i ; bad wallam ïa ki kulai sha tduh ka Long-lane ; dei hangta ngin ïakiew halor ki kulai jong ngi, bad shata ngin ïaïaid da ka kjat. Ható ngan khmih ; nga tharai ka long kumba hynñiew baje mynta, ñiuma ngi lah ban poi hangto ka por bám prem-miet.

Kath—Nga nud ban pynshisha ïa phi, kynrad, ka lajan ar baje ; bad kan long ka por bám jamiet shuwa ba ngin poi hangto.

Pet—Kan long hynñiew shuwa ba ngan leit sha u kulai. Khmih, kat ïa kaba nga kren, ne leh, ne pyrkhat ban leh phi shu ïai padan ïa ka. Ko ki rangbah, to ieh marwei : ngan nym leit mynta ka sngi ; bad shuwa ba nga leh, kan shu long katno katno baje katba nga ong ba ka dei ban long.

Hor—Wa, kumta une u riewshlur un hukum ïa ka sngi.

(Ki ïamih noh.

Jingpyni iv. Padua. Ha khmat Iing u Baptista.

(*Rung u Tranio bad u Pedant ba la pynriam kum u Vincentio*

Tra—Rangbah, dei kane ka ïing : ka pynsngewbha ïa phi ba nga khot ?

Ped—Hooid kein sa aïu de ? bad, leit jia ba nga shah thok, ba u Rangbah Baptista u lah ban kynmaw ïa nga, lajan arphew snem ba la lah, ha Genoa, ha kaba ngi la ïasah ïingbasa lang ha ka Pergasus.

Tra—Ka bha ; te bat la ka kyrdan, lada long kumno kumno. da ka jing-i-leh pyrkhing ba kum kata kaba i-dei ïa u kpa.

Ped—Nga bah khlieh ïa phi. Hynrei, hep, hangne wan u khynnah jong phi ; kan bha ba da hikai ïa u.

Rung u Biondello.

Tra—Wat sheptieng ïa u. Hep Biondello, mynta leh janái jaton bha la ka kamram jong phi, nga aibuit ïa phi ; mutdur ba u dei shisha u Vincentio.

Bion—Shish ! wat tieng ïa nga.

Tra—Hynrei me la leit pyntip sha u Baptista ?

Bion—Nga la ïathuh ïa u ba u kpa jong phi u la don ha Venice, bad ba phi la khmih lynti na ka bynta jong u mynta ka sngi ha Padua.

Tra—Me long u riewjrong rynïeng : khmih ma me shaphang ka dih. Une la wan u Baptista. Peit pynch triang ho, kynrad.

Rung u Baptista bad u Lucentio.

Rangbah Baptista, phi la ïakynduh haba biang.

(Sha u Pedant). Kynrad, une u dei uta u rangbah ba nga la ïathuh ïa phi shaphang jong u : nga kyrpad ïa phi, ïeng u kpa babha sha nga mynta, ai ïa nga ka Bianca ban long ka nongtymmen jong nga.

Ped—Sngap, khún ! Rangbah, da ka jingailad jong phi ïa nga ban kren : ynda la wan sha Padua ban lum ban lang katto katne ki ram ki shah, u khún jong nga, u Lucentio, u la pynsngewthuh ïa nga bad kawei ka kam ka ba khia shibún ïa ka jingïaieit hapdeng ka khún jong phi bad ma lade : bad,—na ka bynta ka jingwan ïathuh babha ba nga la ïohsngew shaphang jong phi, bad na ka bynta ka jingieit ba u don ïa ka khún jong phi, bad ka ïa u,—ban nym pynsangeh slem eh ïa u, nga sngewhun, ha ka jingsumar u kpa babha, ban pynïakynduh ïa ki ; bad lada phi sngewtynnat ban sngewbha ym duna ban ïa nga, ha ka jingïakut ktien aïu re aïu phin shem ïa nga uba la kloi bad mon sngewbha da kawei ka jingmut ban shah ïa ka ïa ka ban ai sha u ; naba ngam lah long uba kwah tip ïa phi Rangbah Baptista, ïa uba nga la ïohsngew bha shikatdei ba haduh katta katta.

Bap—Rangbah, mab ïa nga ha kaei ba nga don ban ong ; ka jingkren beit bad lyngkot jong phi ka pynsngewbha bha ïa nga. Ka long kaba shisha de kein ba u khún jong phi u Lucentio hangne u ïaieit bad ka khún jong nga bad ka ruh de ïa u, lane baroh ar ngut ki ïabuhrieh jingieit jylliew eh : bad namarkata, lada phim ong tam ei-ei shuh nalor kane, ba kum u kpa phin leh bad u bad pynïaid sha ka khún jong nga ka khorot kaba biang, ïa ka jingpynkynduh la pynkhreh bad baroh la pyndep : u khún jong phi un ïoh ïa ka khún jong nga da ka jingïamynjur.

Tra—Nga ainguh ïa phi, kynrad. Hangno, te kaba bha tam eh phi tip ïa kaba ngin ïateh ktien bad ïashim ïa kita ki jingpynthikna ka ban ïabiang lang ïa baroh ar liang mamla ?

Bap—Ym ha ïing jong nga, Lucentio; namar, phi tip, ki karai ki don shkor, bad nga don bún ki shakri shakor. Nalor kata, u tymmen Gremio u dang pynshah shkor hi dngiang, bad kaba lah eh ba ngin shah pynwit.

Tra—Te kata ha ka ïing shong basa jong nga lada kata kan pynsngewbha ïa phi: dei hangta ba i pa jong nga i thiah i dem, bad hangta ha kane ka miet ngin ïapyndep bha ïa ki kam ki jam bad ha kaba jar jar. Phah khot ïa ka khún jong phi hangne da u shakri jong phi; u khynnah jong nga un pynwan ïa u nongpynïathoh ba da ka aiñ kumne kumne. Kaba sniew tam ka long kane, ba, ha i jingaimahám barit katta katta, phin lah ïoh ka jingaibám aidih ba stang bad baraikhoh.

Bap—Ka pynsngewtynnat bha ïa nga. Cambio, mareh kloi sha ïing bad bthah ïa ka Bianca ban pynkhreh kloi-lan ïa lade; bad, lada phi mon, ïathuh ïa kaei ba la jia: u kpa u Lucentio u dang shu poi ha Padua, bad kumno ba ka lah ba kan long ka tnga jong u Lucentio.

Luc—Nga dwai ïa ki blei ba kan lah da ka dohnud jong nga baroh !

Tra—Wat ïakren kai bad ki blei, hynrei khie noh me. Rangbah Baptista, ngan lam ma nga ka lynti ? Ngi pdiang sngewbha ! shipliang ka jyngbám ka lah ban long ka jingpynsngew-phuhmut phuhmat ïa phi. Alle, kynrad ; ngin sa ïoh kham bha ha Pisa.

Bap—Nga bud ïa phi.

(*Ki ïamih u Tranio, Pedant bad u Baptista.*

Bion—Cambio !

Luc—Aïu me ong, Biondello ?

Bion—Phi ïohi ba u kynrad jong nga u khaprip khmat bad rkhie sha phi ?

Luc—Biondello, sa lei ïa kata ?

Bion—Ha ka jingshisha, ym don ei-ei ; hynrei u la ieh ïa nga hadien hangne ban batai ïa ka jingmut lane jinghikai na ki dak bad jingaidak jong u.

Luc—Nga kyrpad ïa me, to ring jinghikai na ki.

Bion—Te kumne. U Baptista um lei-lei, ba u ïakren bad u kpa thok jong u khún thok.

Luc—Bad aïu shaphang jong u ?

Bion—Ia ka khún jong u dei ban wallam da phi sha ka jingbám jamiet.

Luc—Bad nangta ?

Bion—U lyngdoh tymmen ha ka ïingmane St. Luke u ha ka bor jong phi ha ki kynta baroh.

Luc—Bad aïu shaphang kane baroh ?

Bion—Ngam lah ïathuh, khmih lynti ki dang ïabún kam bún jam shaphang ka jingpynthikna ba shu thok : pynthikna ma phi ïa ka, *cum privilegio ad imprimendum solum.* Sha ïingmane ! shim ïa u lyngdoh, u klark bad katto katne ki sakhi satar babiang bahok. Lada kane kam dei ba phin khmih lynti, ngam don ei-ei shuh ïa ka ban ong. Hynrei bthah ïa ka Bianca ba yn khublei ïakhlád junom bad shisngi.

U da leit noh de.

Luc—Me ïohsngew, Biondello ?

Bion—Ngam lah sah ; nga la tip kawei ka samla ka la ïathohkurim ha ka por nohphaisngi katba ka la nang leit sha kper na ka bynta u jangew jathang ban buh skum ïa ka rabit ; bad kumta phi ruh sa leh kumjuh, kynrad ; bad kumta, khublei, kynrad. U kynrad jong nga u la buh ïa nga ban leit sha ïingmane Saint Luke, ban bthah ïa u lyngdoh ban pynkhreh ban wan hamar ka por ba phi wan bad kata kaba snoh tam ïa phi.

Luc—Nga lah, bad ngan leh de kein, lada ka da sngewhun katta shisha shisha: kan da sngewbha eh hi kein; nangta balei te ngan artatien? Jia katba ka jia, ngan leit ïaid sawdong ban wad ïa ka: kan eh lada u Cambio un leit khlem ma ka.

(Ki ïamih noh.

Jingpyni v. Ka Surok paidbah.

Rung u Petruchio, ka Katharina, u Hortensio bad ki Shakri-shakor.

Pet—Alle, kloi, ha ka kyrteng u Blei; sa shisien pat sha i pa jong ngi. Wow ko Trai babha, katno ka jingphyrnai bad jingitynnat ba u shai u bnai!

Kath—U bnai! ka sngi ka dei: kam shai bnai mynta kumne.

Pet—Nga ong u dei u bnai ba shai phyrnai katta katta.

Kath—Nga tip ka dei ka sngi ba shai phyrnai katta katta.

Pet—Te, da u khün ka kmie jong nga, uba dei ma nga, kan dei u bnai, ne u khlur, ne kano kano katba nga kwah, lane shuwa ba ngan leit lynti sha ïing i kpa jong phi. Khie

leit uwei na phi bad wallam kylla biang ki kulai sa shisien pat. Tang ka padan, tang ka padan ; shu tang ka padan hi !

Hor—Ong kumba u ong, lane ngin nym ïoh leit lano lano.

Kath—Sha khmat, nga kyrpad, jait ba ngi la wan poi jngai katne, bad ai kan long u bnai, ne ka sngi, ne kano kano katba phi sngewbha. Bad lada phi sngewbha ban khot ïa u u jingmeh mpombati, nadien kane nga smái ba kan long kumta ïa nga.

Pet—Nga ong u dei u bnai.

Kath—Nga tip u dei u bnai.

Pet—O, ém, kata phi lamler ; dei ka sngi ba la kyrkhu.

Kath—Kata long ba la kyrkhu ïa u Blei, ka dei ka sngi ba la kyrkhu : hynrei ka sngi kam dei haba phi ong kam dei, bad u bnai u ïai kylla hi kum ka jingmut jingpyrkhat jong phi. Ia kaei ba phi kwah ba yn kyrteng kumta, kumta hi ai kan long ; bad kumta de ruh, kan long na ka bynta ka Katharina.

Hor—Petruchio, ïaid la ka lynti jong me ; ïa ka thma la jop.

Pet—Ñiuma te, sha khmat, sha khmat ! kumta ka bol dieng kan tyllun khlem jingwit

jingwa khongpong ïa ka jingpynkhia shiliang. Hynrei ha sngap ! ka kynhún jingïalang aïu kane kaba dang wan shane ?

Rung u Vincentio, u kpa u Lucentio, ha ka riam ïaid lynti.

(Sha u Vincentio). Khublei, ko hep kynthei jemnud : shano kumne ? Iathuh ïa nga, ko Kate bathiang, bad ïathuh hok ruh ïa nga, pha la ju ïohi kynthei donburom ba kham phuh ka khmat ? Ka thma ba kum kata hapdeng kaba lieh bad kaba saw ha ka ngab jong ka ! Ki khlur aïu ki ban pynphyrnai bneng da ka jingibhabriew ba kat kane, haduh ba kito ar tylli ki khmat ki ïa dei dur bad ka khmat ba kynja bneng ? Ko thei samla baphngaiñ khmat itynnat sat sa shisien khublei ïa pha. Kate bathiang, kdup da kaba piam ïa ka na ka bynta ka jingbhabriew ba la kein noh ka jong ka.

Hor—Te kan pynlamwir ïa u rangbahbriew hi ban pynkylla kynthei ïa u.

Kath—Ko theisotti samla ba dangkhielud, baphngaiñ khmat, baphuh ka khmat bad ba ithiang, shano kumne, lane hangno ka jaka shong jaka sah jong pha ? Suk long ki kmie ki kpa ba don khún ba i-lub khmat katne katne ; kham suk shuh shuh long uta u rangbah briew, ïa uba ki khlur ba lehieit kyrpang ki pynhab bynta ïa me ban ïoh ka lok baïathiah lem ba itynnat khmat ka jong u !

Pet—Wa, kumno kumta Kate! nga kyrmen pham pat lamwir: une u dei u rangbah briew ba la tymmen, la ringsyrti, ba la blad ka rong khmat, ba la sti bad stai, bad ym ka samla-briew, kumba pha ong ba u long.

Kath—Mab, pahep, ki khmat bashla jong nga, ba la shah shat phalang sngi katta katta ki pynbakla ba kaei kaei baroh kat kaba nga peit ka i jyrngam: mynta nga ïohi ba me dei plóng u kpa ba la ñiewburom: mab, nga kyrpad ïa me, na ka bynta ka jinglong bashla ka khmat lamwir jong nga.

Pet—Mab, ko pahep tymmen babha; bad kumta putet pyntip shano phi dang dei ïaid lynti kumne: lada lang ryngkat bad ngi, ngin da sngewkmen ïa ka jingïaïaid lang ka jong me.

Vin—Rangbah bhabriew, bad phi i hepkynthei ba-sngewmuja jong nga, iba da ka jingïatyngkhuh khyllah-sngi ka la pynlyngngoh shikatdei ïa nga, ïa ka kyrteng jong nga la khot Vincentio; ka jaka shong ïing shong sem jong nga ka long ha Pisa; bad nga dei leit lynti sha Padua, hangta ban leit jngoh ïa u khún jong nga, ïa uba slem slem ngam shym ïohi shuh.

Pet—Kaei ka kyrtèng jong u?

Vin—Lucentio, rangbah jemnud.

Pet—La ïakynduh haba biang, kumba da ïabuh ; nang kham biang shuh ïa u khún jong me. Bad mynta da ka aiñ, bad kumjuh ruh na ka rta ba la khein ñiewburom, nga lah ban khot ïa me i pa baieit jong nga : kaba shipara ïa ka tnga jong nga, ïa kane ka theidonburom, u jong me katne por u la lah shongkurim. Wat leh phylla, lymne wat sngewsih : ka long kaba la ñiewkor bha, ka bynta jingshongkurim jong ka kaba pahuh-hai, bad kaba na ka ïing ka sem badondor ; nalor kata, kaba nang ba tip bha katta katta ba ka ïadeidor ban long ka lok jong uno uno u riewdonburom surom bakhraw kyrdan. Shah ngan ïakdup ïapiam bad u Vincentio tymmen ; bad ngi ïaïaid klang ban leit ïohi ïa u khún tipsngi jong me, uba da ka jingwanpoi jong me un shlei da ka jingkmen mynsiem.

Vin—Hynrei kane ka long kaba shisha ? ne hato ka dei pynban ka jingkren pynsngewbha jong phi, kum ki nongïaid lynti bakren pynsngewbha, ban shu biria danda kai ha kano kano ka kynhún ba phi lap ïadei ïaid lynti ryngkat ?

Hor—Nga pynshisha ïa me, pa, ba ka long kumta shisha, naba ngi ïashongkha lang ha kajuh ka ïing.

Pet—Alle, ïa ngin nang ïaid, bad khmih ïa kane ka jingshisha : naba ka jingsngewbha briew banvngkong jong ngi ka la pynlong bishni ïa me.

(Ki ïamih baroh, sah sa u Hortensio shadien.

Hor—Ñiuma, Petruchio, kane ka la pynpyrkhat ïa nga. Nga leit sha la ka thei-ïap-saw jong nga ! bad lada ka dang ïaid ha la ka mon ka jong ka hi, te kata me la hikai ïa u Hortensio ba u long u bam lah pynïaid ba u long pynban uba ïaid markhongpong ïa lade.

AKT V.

Jingpyni I.—Padua. Ha khmat Iing u Lucentio.

Rung ha kawei ka liang u Biondello, Lucentio bad ka Bianca ; u Gremio u dang ïaid na kawei ka liang.

Bion—Iasngap bad ïaïaid stet, kynrad, naba u lyngdoh bapyniathoh u la kloi.

Luc—Nga shu her, Biondello : hynrei ki lah lehse ban donkam ïa me ha ïing ; namarkata ïeh tang ïa ngi.

Bion—O, ém, phi, ngan kwah leit khmih sha ïingmane hadien jong phi ; bad nangta ban wan phai kylla sha la u kynrad jong nga stet katba nga lah.

(*Ki ïamih u Lucentio, ka Bianca bad u Biondello.*

Gre—Nga lyngngoh la jia aïu ïa u Cambio ba um wan mih wan paw barch shikatta.

(*Rung u Petruchio, ka Katharina, u Vincentio bad ki Nongbud-Nongrap.*

Pet—Pahep, kane hangne ka jyngkhang, ka dei kane ka ïing u Lucentio, kaba u sah u khún

jong phi ; ka ïing i kthaw jong nga ka i la kum ka jaka ïew ; shata ngan dei leit, bad hangne ngan ieh ïa phi, ho pahep.

Vin—Phim dei ban leit khlem da ïadih ïabám shuwa ba phin leit. Nga tharai nga donkam ban shu hukum ba kin pdiang sngewbha ïa phi hangne, bad, lada kumno kumno ruh, ka jingïadih ïabám ka dei ban don sha khmat.

(U tied ïing.

Gre—Ki ïabún kam hapoh ; kan kham bha ba phi tied kham jam shuh shuh.

(Wan mih u Pedant najrong, ha ka jyngkhangiit).

Ped—Mano kumta ba tied ïing sngew kum ban khyllem ka khyrdop ?

Vin—U Rangbah Lucentio u don hapoh ïing, ne ma ?

Ped—Hooid, ma, u don hapoh ïa uba ym pat dei ban ïakren.

Vin—Aïu kumta, wat lada u briew u wallam shispah arspah, ïa ka ban thaw jingïaleh sngewbha ruh ?

Ped—Buh la ki spah lehsngewbha jong phi ha lade : un nym donkam ei-ei katba nga dang im ma nga.

Pet—Ym tang katta ; nga la ïathuh ïa phi

mynshuwa ba ïa u khún jong phi la ieit thepmynsiem bha eh ha Padua. Phi ïohsngew, pahep ? Ban ieh kaba shu ïakren kai pynlut por, nga kyrpad ïa phi, ïathuh ïa u Rangbah Lucentio ba u kpa jong u u la wan poi na Pisa, bad u don hangne ha ka jyngkhang ban ïakren bad u.

Ped—Me kren lamler ; u kpa jong u u la wan sha Padua, bad u dang phngoid nangne najrong jyngkhangïit.

Vin—Me dei u kpa jong u ?

Ped—Hooid kein, ma ; kumta ong ka kmie jong u, lada nga lah ban ngeit ïa ka.

Pet—(Sha u Vincentio.) Wa, kumno kata, rangbah ! wa, kane ka dei phak ka thok ka shukor du ïa phi ban shim halor lade ïa ka kyrteng uwei pat.

Ped—Kem ïa u khún ka thok : nga ngeit u mut ban thok ban shukor ïano re ïano ha kane ka nongbah da kaba pynngeit ba u dei ma nga.

(*Rung biang u Biondello.*)

Bion—Nga la wan ïohi lang ïa ki ha ïingmane : to u Blei un phah ka jingleit lieng kaba bha ! Hynrei uei une hangne ? U kynrad rim jong nga du, u Vincentio ! katto te ngi la dep bad la sep ei lut.

Vin—(Ba u ïohi ïa u Biondello.) Alle hangne, khún ka ban shah-phasi.

Bion—Nga kyrmen ba nga lah ban jied mon, kynrad.

Vin—Alle hangne, khún ka suwor ban shot. Aïu, me la da klet ïa nga ?

Bion—Lah da klet ïa phi ! O, ém, kynrad: kumno nga lah da klet ïa phi, naba ngam ju la ïohi ïa phi mynno mynno ha ka jingim jong nga ?

Vin—Aïu kumta, khún ka sniang kyrsum ktieh ! mem ju la ïohi mynno mynno ïa u kpa u kynrad jong me, u Vincentio ?

Bion—Aïu, balei, u kynrad rim jong nga, uba rim ïa uba nga mane ? hooid, kein de, kynrad : khmih utei ei hangtei uba jngoh nalor jyngkhangïit.

Vin—Ka dei shisha kumta ? (*U kir artat ïa u Biondello na ka met*)

Bion—Rap, rap, rap ! bangne u riewlamwir un sa pynïap duh ïa nga.

U phet artat bak

Ped—Rap, ko khún ! rap ko Rangbah Baptista !

(U mih de blait na jyngkhangiit)

Pet—Nga ong ïa pha, Kate, ïa ngin ïaieng sharud, bad khmih ïa kaba kut jong kane ka jingïathaw ïakajia.

(Ki ïakynriah noh de

Wan rung biang u Pedant harum ; u Baptista, u Tranio bad ki Shakri-shakor.

Tra—Ma, phi uei ba ktah kti ban shoh ïa u shakri jong nga ?

Vin—Ma nga uei, ma ! O, ém, phi uei, ma ? O ki blei bam ju ïap ! O ka khún nongtuh bhabriew ! ka soptilor pyndait patlun baphyrnai sai rusom ! ka soplyeit jaiñ belbet ! ka barandi saw syngiang ! bad ka tupia nep khmut ! O, nga la kylla lieng ! O, nga la kylla jaiñ-nep ! katba ha ïing nga nang kamai tnga kamai khún khod-shi-khod, u khún nga bad u shakri nga pat kin nang pynsyrwa pynrwa lut phar ha ïunibarsiti.

Tra—Kumno kumta ? balei la jia aïu ?

Bap—Aïu sha, hato une u briew u lamwir ?

Tra—Ko ma, haba shu peit phi i kum u riewrangbah palei mynsiem riewtymmen na ka riam ka beit jong phi, hynrei ki ktien jong phi pat ki pynpaw ïa ka jinglong riewlamwir. Balei de, ma, ka pher aïu kata ïa phi la nga deng

paila bad ksiar ? Nga sngewnguh ïa u kpa babha jong nga, ba nga lah ban pyndap pynbiang, im bha im miat, ïa lade kumne.

Vin—U kpa jong me ! O shet-shukor, plak lashir ! U dei u nongdie lama ha Bergamo.

Bap—Phi bakla, ma. phi bakla du, ma. Hato ïathuh phi pyrkhat kaei ka kyrteng jong u ?

Vin—Ka kyrteng jong u ! kumba ngam tip ïa ka kyrteng jong u ; nga la pynsan pynrangbah ïa u naduh ba u dang lai snem ka rta, bad ka kyrteng jong u ka long u Tranio.

Ped—Khie noh, khie noh, ko khlieh kada bashad kynting ! Ka kyrteng jong u ka long Lucentio ; bad u long u khún bamarwei jong nga, bad u nongïohpateng ïa ki bri ki bsah, ki khyndew ki shyïap jong u, u Rangbah Vincentio.

Vin—Lucentio ! O ! u la lah pynïap la u kynrad. Kem ïa u, nga mudui ïa phi ha ka kyrteng u doloi. O u khún jong nga, O u khún jong nga ! ïathuh ïa nga, me u bushor-ot-doh, u hangno u Lucentio, u khún jong nga ?

Tra—Khot kloi u rangbah pulit.

Wan rung uwei bad u rangbah pulit.

Rah ïa une u shet-shukor lamwir sha phatok. Pa Baptista, nga aiti ba u dei ban leit.

Vin—Rah ïa nga sha phatok !

Gre—Sangeh, rangbah pulit : un nym dei ban leit sha phatok.

Bap—Wat kren, Rangbah Gremio : nga ong u dei ban leit sha phatok.

Gre—Sumar, Rangbah Baptista, ïoh phi shah syrwiah shangkhawiah ha kane ka kam ; nga nud ban smái une u dei u Vincentio hok.

Ped—Smái kata, lada me nud.

Gre—Ynnái, ngam treh smái.

Tra—Te bha ba me ong ba ngam dei ma nga u Lucentio.

Gre—Hooid, nga tip bha ïa me ba me long u Rangbah Lucentio.

Bap—Kloi, khie leit bad u jlep ieit khún ! sha phatok bad u !

Vin—Kumta seh mo, ha yn kynha shrieh bad kynhied shipai ïa ki riewsohshnong bapli ! O khún ka mrad dakaid pohjait pohrati !

Wan rung biang u Biondello, u Lucentio bad ka Bianca.

Bion—O ! ngi la dep katto ; utai hangtai u don : len ïa u, ong ym dei, lymda kumta te la ïajot lut baroh.

Luc—(Da kaba dem khohsiew). Mab, ko pa baieit.

Vin—U dang im pléng u khún baieit thepmynsiem eh jong nga ?

U Biondello, u Tranio bad u Pedant ki ïaher ïap.

Bian—(Da kaba dem khohsiew). Mab, ko pa baieit.

Bap—Pha la pynmong aïu de ? u hangno u Lucentio ?

Luc—U hangne u Lucentio, u khún hok jong u Vincentio hok ; uba da ka jingïakyntiewkurim u la pynlong ïa ka khún jong me ka jong nga, katba ki jingpynmih thok ki la shat khaw tyndep ïa ki khmat jong me.

Gre—Hangne shiprah Marâm, bad u sakhi satar, ban bet khaw-tyndep ïa ngi baroh lang hangne.

Vin—U haei uto u Tranio shet-shukor ban shoh ka khlam, uba la nud ban ïapeit khmat pyrshah bad ban ïathap mad-bor ïa nga katto-katto ha kane ka kam ?

Bap—Wa, ba!ei, ïathuh ïa nga, une um dei u Cambio jong nga ?

Bian—U Cambio ba la pynkylla sha u Lucentio.

Luc—Ka jingieit ka la pynwan ïa kine ki kambah baroh. Ka jingieit ïap ïa ka Bianca ka la pynlong ïa nga ban ïapli jinglong ïapli kyrdan bad u Tranio, katba u nang pynngeit ba dei ma nga ha sbnong ha thaw ; bad da kaba sngewsuk jai nga la wan poi khatduh khatwai sha ka jaka rieh-tngen ba nga kwah jong ka jingkyrkhu bneng ka jong nga. Kaei ba u Tranio u la leh ha ka ïaid ka ïeng, ka riam ka beit, dei ma nga, hi uba la pynbor ïa u ban leh kumta ; to mab ïa u, pa baieit, na ka bynta jong nga.

Vin—Ngan sliah ïa ka khmut ka shet-shukor, kaba la thmu pynleit phatok ïa nga, ka suwor ka ban shot.

Bap—(Sha u Lucentio) Hynrei phi ïoh-sngew, hep rangbah ? Phi la shong-kurim ïa ka khûn jong nga khlem da pán ïa ka jing-monbha ka jong nga ?

Vin—Wat sheptieng, Baptista ; ngin ïa-pynhun ïa phi, khie mynta ; hynrei ngan rung shapoh ïing, ban pynhiar kput ha kane ka kam shet-shukor.

(U mih noh de

Bap—Bad nga pat, ban tih haduh dyng-khong dyngkhait ïa kane ka kam leh-thok leh-tuh na lyndet ba da pyrdet.

(U mih noh de

Luc—Wat peit mat-lieh, Bianca ; u kpa jong pha un nym peit dom peit pyrkhing ei-ei ïa pha.

(Ki ïamih noh u Lucentio bad ka Bianca

Gre—U kék jong nga da u her-her ata bang ba khlem pat shet ; hynrei ngan ïarung lem ryngkat bad kiwei, ha ka jan ïoh ha ka duh, sa tang ban pyneh snieh tyrkhong ha miej khawai ban ïashong bám.

U Petruchio bad ka Katharina ki ïatur sha khmat.

Kath—Kpa, ïa ngin ïabud, ban ïohi ïa kaba kut jong kane ka kaw-kaw-daw-daw.

Pet—Doh shuwa ïa nga, Kate, te ngin sa ïaleit.

Kath—Aïu, sha ! hangne hapdeng surok ?

Pet—Balei, de ! pha lehraiñ ïa nga ?

Kath—O, ém, kynrad, horkit hordang ; hynrei nga sngewlehraiñ ban doh.

Pet—Wa, kata ïaleit phai noh sha la ïing. Hei, ko hep, alle, ïa ngin ïaleit noh sha la shnong.

Kath—O, ém, ém. Ngan doh ïa me : mynta nga kyrpad ïa me, ko ieit, ban ïasah.

Pet—Hatb kane kam la bha kata ? Alle, ko Kate bathiang ieit eh jong nga : lah shisien ïa ka khlem leh, namar kam pat dier por.

(*Ki ïamih noh.*

Jingpyni ii Ka Kamra ha Iing u Lucentio.

Ka dih ka bám la pynkhreh. Rung u Baptista, Vincentio, Gremio, Pedant, u Lucentio, Bianca, Petruchio, Katharina, Hortensio, bad ka tnga-ïap-lok jong u. U Tranio, Biondello, Grumio bad kiwei-kiwei ki da ïaïeng ap.

Luc—Khatduh khatwai, la ka slem, ki jingkynud sur bapynpang shkor jong ngi ki ïahab sur : bad la ih ka por haba ka thma eriong ka la wai, ban phuh wiatsamrkhie ha ki jinglait mynsaw bad ki jingshem shipa khop ba la ïaid lait. Ko Bianca bhabriew jong nga, pdiang sngewbha hun mynsiem ïa i pa jong nga, katba nga ruh da kajuh ka jinglehsbun ngan pdiang hun sngewbha ïa i pa jong pha. Ko para shongkha Petruchio, ko kong kynsi Katharina, bad me, Hortensio, bad la ka tnga-ïap-lok baieit jong me, to ïakhawai dawai bad kiba bha tam, bad nga pdiang sngewbha sha ïing jong nga : ka bám ka dih jong nga ka long ban pynpyrkhing la ki kpoh jong ngi, hadien ka jingïasngewphuhmut phuhmat bakhraw bhasngi jong ngi. Nga kyrpad ïa phi, to ïashong-ïashong baroh ; naba mynta ngi shong ban ïakren kai biria katba ngi nang ïabám.

Ki ïashong tawiar riang sawdong ka miej.

Pet—Ym don ei-iei shuh shu tang ka shong sa shong bad ka bám sa bám !

Bap—Ka Padua ka pyndap pynbiang ïa kane ka jinglehsbun, pyrsa Petruchio.

Pet—Ka Padua kam pynbiang ei-ei lait noh ka kam sbun.

Hor—Na ka bynta jong ngi ar ngut nga kwah kata ka jinglong ka long kaba shisha kumta.

Pet—Te, ha ka jingim jong nga, u Hortensio u sheptieng ïa la ka tnga-ïap-lok.

Tnga-ïap-lok—Te kata wat shu shaniah shuh ïa nga, lada nga sngewsheptieng.

Pet—Phi long kaba stad buit eh, pynban phim ïoh kem ïa ka jingmut jong nga : nga mut, u Hortensio u sngewtieng ïa phi.

Tnga-ïap-lok—Uta uba king khlieh u tharai ka pyrthei ka khih tawïar pyllun-pyllun.

Pet—La jubab pyllun bha.

Kath—Kong-thei, phi mut aïu da kata ?

Tnga-ïap-lok—Kumta nga pun jingmut da u.

Pet—Pun jingmut da nga ! Kumno u Hortensio u sngew ïa kata ?

Hor—Ka tnga-ïap-saw jong nga ka ong, kumta ka pun jingmut ïa ka jingïathuh jong ka.

Pet—Ba la shna pynbha eh hi kein. Doh ïa u na ka bynta kata, thei-ïap-saw babha.

Kath—'Uta uba king khlieh u pyrkhat ba ka pyrthei ka tyllun tawiar-tawiar' : nga ong ïa phi, ha ïathuh ïa nga phi mut aïu da kata.

Tnga-ïap-lok—U tnga jong phi ba la pynjynjar jingmut da ka riewshlabriew, u thew ïa ka jingsngewsih u tnga jong nga da ka jingkordit la jong : bad mynta phi tip ïa ka jingmut jong nga.

Kath—Ka jingmut kaba poh eh.

Tnga-ïap-lok—Thik, nga mut ïa phi.

Kath—Bad nga long poh shisha, ba nga kren burom ïa phi.

Pet—Iakem, Kate !

Hor—Iakem, Iap-saw !

Pet—Shispah mark, ka Kate jong nga ka pynhiar ïa ka.

Hor—Kata ka long ka kam jingtrei jong nga.

Pet—U la kren la kum u rangbah ophis : shim kane ïa me, khynraw.

(*U dih da kaweh artat sha u Hortensio.*

Bap—Kumno u sngew u Gremio ïa kine ki lok baïanep buit ?

Gre—Ngeit ïa nga, kynrad, ki ïapasngoh lang bha.

Bian—Ka khlieh bad ka pasngoh ! ka met ba stet-buit kan ong ba ka khlieh jong phi bad ka jingpasngoh ki ïalong ka khlieh bad ka reng.

Vin—O, hooid, ko nongleitkurim hep-kynthei, hato kata ka la pynkyndit thiah ïa phi ?

Bian—Hooid kein, hynrei kam shym pyn-sheptieng ïa nga ; namarkata ngan ïohthiah biang.

Pet—O, ém, ïa kata phin nym leh ; jait ba phi la sdang, ngan thaw siat ïa phi da kawei ar ki ktien biria pynkthang jingmut.

Bian—Hato ma nga nga dei ka sim jong phi ? Nga mut ban kyntiap sha la ka bniap la jong ; bad nangta sa beh ïa nga katba phi nang wiat ka ryntieh. La khot sngewbha ïa phi baroh.

(*Ki ïamih ka Bianca, Katharina bad ka Tnga-ïap-lok.*

Pet—Ka la khang lad ïa nga. Hangne, Rangbah Tranio ; kane ka sim ba phi la thew

siat, la phim lah dei ïa ka : namarkata ka jingkoit jingkhiah krat sha baroh kiba la siat bad la lait ïa ka.

Tra—O kynrad ! U Lucentio u la kynshu ïa nga, kum ïa la u 'sew-beh-mrad la jong uba phet ban beh da lade ban pynkem dat na ka bynta la u kynrad jong u.

Pet—Ka jingpynïasriem stet babeit bha sak, hynrei kaba sngew sewbeh.

Tra—Ka bha, kynrad, ba phi la beh thong da lade hi : la pyrkhat ba ka sier jong phi ka pynap da ki reng na kyndong.

Bap—O, ho ! Petruchio ! U Tranio u la dei khnam ïa phi hangto.

Luc—Nga sngewnguh ïa me na ka bynta kata ka jingkynthah, Tranio babha.

Hor—Phla, phla, um la dei khnam ïa phi mynta ?

Pet—Bad u la pyndei doh-ksang khyndiat ïa nga, nga phla, bad kumba ka ktien biria ka la sied phalang na nga, shiphew la kawei ka la pyndkoh beit ïa phi baroh ar ngut.

Bap—Mynta, ha ka jingsngewsih shisha pyrsa Petruchio, nga tharai me ïoh ka riewshlabriew basniew tam na baroh.

Pet—Ñïuma, nga ong ém: bad namarkata, ban pynshisha ïa kata, ai ba uwei pa uwei un ïa phah ïa la ka tnga ka tnga; bad uta uba ka tnga jong u ka long kaba kohnguh tam eh ban wan nyngkong eh haba u phah khot ïa ka, ai un ïoh ka jingïathong ïa kaba ngin ïabuh.

Hor—To kata. Katno yn ïathong?

Luc—Arphew tyngka.

Pet—Arphew tyngka! Ngan nud katta ïa la u kbeit ne la u ksew, hynrei arphew shah shuh ïa kata ïa la ka tnga.

Luc—Shispah kata.

Hor—To.

Pet—Ka jingïakob! la ïabeit katta.

Hor—Mano ban sdang shuwa?

Luc—To, ngan sdang shuwa ma nga. Khie, Biondello, bthah ïa ka kynrad jong phi ban wan sha nga.

Bion—To, nga la leit. (*U mih artat.*

Bap—Pyrsa, ngan ïaleh marshiteng, ka Bianca kan wan.

Luc—Ngan nym donkam shiteng ei-ei; ngan kit hi baroh ma lade.

Rung biang u Biondello.

Wa, balei de ! ka khubor aïu ?

Bion—Kynrad, ka kynrad jong nga ka phah ktien ïa phi ba ka bún kam bad ba kam lah wan.

Pet—Kumno ! ka bún kam, bad ba kam lah wan ! Hato kata du ka jubab ?

Gre—Hooid, bad kaba sbun de : dwai ïa u Blei, kynrad, ba ka tnga jong phi kan phah ïa phi ym da kaba kham sniew.

Pet—Nga kyrmen, kaba kham bha.

Hor—Hep Biondello, khie leit bad kyrpad ïa ka tnga jong nga ban wan beit sha nga kumne.

(U Biondello u mih leit khot.

Pet—O, ho ! kyrpad ïa ka ! O ém, kata te ka dei ban wan.

Hor—Nga sheptieng, phi, leh katba phi lah, ïa ka jong phi yn nym kyrpad.

Rung biang u Biondello.

Te, shano ka tnga jong nga ?

Bion—Ka ong phi don ka iingleh danda aïu re aïu ba sngewtynnat ha kti : kan nym wan : ka bthah ïa phi ban wan sha ka.

Pet—Nang sniew nang sniew ; kan nym wan ! O kaba isih, bam sngew lah shah, bam dei ban shah ! Hep Grumio, let sha ka kynrad jong phi : ong, nga hukum ïa ka ban wan sha nga.

(Mih leit khot u Grumio.

Hor—Nga tip ïa ka jubab jong ka.

Pet—Kaei ?

Hor—Kan nym wan.

Pet—Ka nusip ba kham jakhlia ka jong nga kata, bad hangta ka kut.

Rung ka Katharina.

Bap—Mynta, da ka thei riewkhuid, kane hangne la wan ka Katharina !

Kath—Kaei ka mon jong phi, kynrad, ba phi phah ïa nga ?

Pet—Hangno ka para jong pha, bad katnga u Hortensio ?

Kath—Ki ïashong ïathuhkhanakai harud ding kamra shongkai.

Pet—Khie, wallam ïa ki hangne : lada kim. treh wan, pynsympat bha ïa ki ba kin phet sha

la ki tnga jong ki. Kloi phet, nga ong, bad wallam beit ïa ki hangne.

(*Mih ka Katharina.*

Luc—Ka jingphylla, lada phi kren ïa ka jingphylla.

Hor—Bad kumta ka long. Nga phylla aïu ka shat shadien.

Pet—Shisha kein, ka thew jingsuk, jingieit bad jingim bajarjar, ka jingsynshar bashyrkhei bad ka jingdonbor badeihok, bad ban kren lyngkot, sa aïu-aïu de, kat ban pynthiang bad pynsuk de jai.

Bap—Mynta kaba itynnat ka hab ha me, Petruchio babha! ïa ka thong me la jop; bad ngan pyntam ha ki jingduh jong me arphew hajar tyngka; kawei pat ka jingai longtnga sha kawei pat ka khún kynthei naba ka la kylla, ïa kaba kam pat ju la long mynno mynno.

Pet—O ém, ym tang katne, ngan dang jop kham bha shuh shuh ïa la ka thong, bad ngan pyni dak shuh shuh ïa ka jingngeit sneng jong ka, ka jingkhuid hok ba dang tei thymmai ka jong ka bad ïa ka jingkohnguh burom. Khmih kane la wan bad ka wanrah ïa ki tnga ïalehpyrshah ki jong phi kum ki koidi sha ka jingpynkohnguh kynthei-briew ka jong ka.

Rung biang ka Katharina bad ka Bianca bad ka Thei-iap-saw.

Katharine, kato ka tupia jong phi kam ibit ibiang ïa phi : weng ïa kato ka tiarkai, pashat ïa kahapoh jat.

Ka Katharina ka law ïa ka tupia bad bret ïa ka ha tbian.

Tnga-ïap-lok—Trai ! lano lano ngan nym ïoh daw ban pyrsad ud jylliew, tad ynda yn wallam ïa nga sha kaba kum kane ka kam bieij !

Bian—Shi-eh ! Ngan ïadur ! Ka kamram bieij aïu phi khot ïa kaba kum kane.

Luc—Ngan sngewkwah ka kamram jong phi ruh kan i-bieij katta : ka jingstad jong ka kamram jong phi, Bianca bhabriew, ka la pynduh nong ïa nga shispah tyngka naduh ka por bámja miet.

Bian—Uba nang kham bieij shuh shuh ma phi ban leit buh dor kumta ha ka kamram jong nga.

Pet—Katharine, nga hukum ïa pha, ïathuh ïa kine ki kynthei eh-ryndang ba eh-rang bad ba eh sangrang ka kamram aïu ki kitram ïa la ki kynrad bad ki tnga jong ki.

Tnga-ïap-lok—Alle noh, alle noh ; phi ïapynlong kam kai ; ngin nym ïoh jingïathuh ei-ei.

Pet—Alle wan, nga ong ; bad nyngkong eh sdang shuwa bad ka.

Kath—Shi ! shi ! weng noh kato ka jingpeitdom peit pyrkhing shyllangmat, bad wat peit suh ka khmat ibein na kito ki khmat, ban pynmong ïa u kynrad jong pha, u syiem jong pha, u nongsynshar jong pha : ka pynïap sap ïa ka khmat bhabriew jong pha kumba dait u thah ïa ki dewlangni, ka pynjah rong ïa ka nám babha jong pha kumba kynther erïong erngit ïa ki shylluit lung ba dang sdang phuh, bad haba daleilei kam ïahab dor lane i-don-akor. Ka kynthei ba la pynkhih bitar ka la kylla long kum ka pukri um ba la kynruh, kaba ktieh ba isih, bajngut tiw, ba jah ka jingphuh bhabriew ka khmat ; bad haba ka long kumta, yn nym don uwei sang u ban sngew tyrkhong pdot ne thynrang um katta kat ban dem ban kjit ne ktah shisynjaw na ka. U tnga jong pha u long u kynrad jong pha, u jingim jong pha, u nongri nongsumar jong pha, u khlieh jong pha, u syiem jong pha ; uwei uba kitkhia na ka bynta jong pha, bad na ka bynta ban pyndap pynbiang ïa pha u aiti ïa la ka met ban trei shitom la ha duriaw ne ryngkew, ban ap ha ki miet khie erïong, ki sngi khriat katba pha nang

thiah syaid hapoh ïing, ba lait jingmynsaw bad khlem lei-lei; bad um kwah kano kano ka jingai khajna na ki kti jong pha lait noh ka jingieit, ki jingpeit ieit, bad ka jingkohnguh bashisha; i jingsiew kylliang iba rit than ïa kaba kat kata ka ram bakhraw. Kaba kum kata ka kamram kumba u khún u hajar u dei leh ïa u syiem u kmie, kaba kum kata kein ba ka kynthei ka kitram sha la u tnga jong ka; bad haba ka leh pyrshah, phoi, pynat, leh jew mynsiem, bad kam kohnguh sha ka mon bashida beit jong u, ka dei kaei sa tang ka riewïaleh pyrshah bapynkulmar isaitmet, bad ka nongshetkylla khlem jingaiei sha la u kynrad baieit jong ka? Nga sngewlehraiñ ba ki kynthei ki long shida bieij katta katta kat ban ïathaw thma ha ka jaka ba kin dem khohsiew wad jingsuk: lane ban leit kwah synshar, long halor bad nongpynïaid haba pynban ki dei hok ban shakri, ban ieit bad ban kohnguh. Balei ba ki met jong ngi ki jem, ki tlot bad ki jlih, bam bit ban trei shitom bad shah jynjar ha ka pyrthei, ym dei ba ki jinglong bajem jong ngi bad ki dohnud jong ngi kin ïahab sur bha bad wandur bad ki dkhot met bashalor jong ngi? Alle, alle phi ki ksain ïalehpyrshah bad bam pyndem! Ka jingmut jingpyrkhat jong nga ka heh hi kum kawei na ki jong phi, ka dohnud jong nga ka khraw katjuh, ka bor ainia jong nga lehse kham palat, ban ïakylliang ktien bad ïapeit-khmat; hynrei mynta nga ïohi ki súm jong ngi ki long tang ki sder, ka jingkhlain

jong ngi ruh ka tlot kumjuh, ki jingtlot jong ngi sha bam long ïapyrshang, kiba imat kumba ki jam haba ha ka jingshisha ki rit ria. Pynsynjor la ki nieh-poh jong phi, naba kam long jingburia ei-ei, bad buh la ki kti jong phi ha ka sla-jat u tnga jong phi: kum ka dak jong kata ka kamram, lada ka pyrsngewbha ïa u, ka kti jong nga ka la kloi; shah kan pynsuk mynsiem jai ïa u.

Pet—Balei, de, kane te da ka kynrad shakri shisha shisha! Alle wan, bad doh ïa nga, Kate.

Luc—Ñiuma, khie la ka lynti, tymmen samla, naba men sa ioh ïa kata.

Vin– Ka long ka jingïohsngew kaba sngew-tynnat haba ki khún ki kti ki ïaid beit.

Luc—Hynrei ka jingïohsngew kaba thar haba ki kynthei pat ki ïaid pyrshah.

Pet—Alle, Kate, ngin ïaleit thiah noh. Lai ngut na ngi ki ïashongkurim, hynrei ar na phi ki la stang har. Dei ma nga ba la ïoh ïa ka jingïathong, (Sha u Lucentio). La phi dei ïa ka sohpdung; bad, ba long u nongjop, to u Blei un ai ïa phi ka jingïohthiah basuk!

(Ki iamih noh u Petruchio bad ka Katharina.

Hor—Khie, mynta, leit la ka lynti ; me la pynjuh da kaba kjuh ïa ka riewshlabriew bakyrdem briew.

Luc—Ka long ka jingphylla, lada phin shah ïa nga ban ong, kan shah pynjuh pynjem de haduh katto.

LA WAI

KI KTIEN LATIN BA PYNDONKAM

Akt I. i. *Redime te captum quam queas minimo.*—Siewspah ïa la ka jingshah tehmraw tat katba dang lah dang lah.

Akt. I. ii. *Con tutto il cuore ben trovato.*—Da la ka dohnud baroh ngi la ïakynduh haba biang ne haba mut, ne kumba da ïabuh.

Akt I. ii. *Alla nostra casa ben venuto; molto honorato Signior mio Petrucio.*—La pdiang sngewbha sha ïing jong ngi, ko Petruchio ba la ñiewburom shikatdei eh.

Akt I. ii. *Ben venuto.*—Khot pdiang sngewbha.

Akt III. i.

Hac ibat Simois, hic est Sigeia tellus.

Hangne la tuid ka wah Simois, hangne ka don ka ri Sigeia,

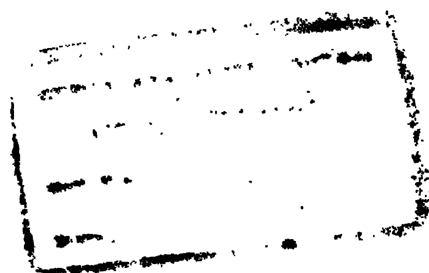
Hic steterat Priami regia celsa senis.

Hangne la ïeng ïingsyiem bajrong jong u Syiem Priïam tymmen.

(Ki ar tylli ki lain baïasynrop na ka poetri u Ovid).

Akt IV. i & iii. *imprimis.*—nyngkong nyngshab eh.

Akt IV. iv. *Cum privilegio ad imprimendum solum.*—U nongshonkot u don hok lut bad la ka kot la jong; u trai u donhok lut bad la ka mar-kynti la jong.

Ki Kot Khasi ba la'h ban ïoh na ki nongdie kot Khasi ha Shillong lane na ki nongthoh hi harum :—

Da I Kong Beatrice Mittra, B. A. Jaïaw, Shillong.

1. Ka Histori jong ka ri India (IV-VI) ... 1T. 50 nP.

Da u Bah Frank M. Pugh, Jaïaw, Shillong.

2. Ka Kot Hygiene (IV-VI) .. ... 1T. 50 nP.
3. Ka Kot Geography (IV-VI) ... ... 2T.
4. Ka Drama u Shakespeare, Katba phi mon 2T. 50 nP
5. Ka Daïalok Nangno u Khasi u hiarpateng 1T.
6. U Khún Syiem na ka Iing u Dabid Kitab I 1T.
7. U Khún Syiem na ka Iing u Dabid. II & III 2T.
8. Ka Phawar-Rwai Khasi ... ... 1T. 50 nP.
9. Ka Shang Syntiew ... ... 1T. 50 nP.
10. Ka Kot Geometry Thymmai (IV-VI) ... 1T. 50 nP.
11. U Khún Syiem na ka Iing u Dabid IV & V 2T.
12. U Romeo bad ka Juliet ... ... 2T.
13. Ka Histori jong ka Assám (IV–VI) ... 50 nP.
14. Ka Gulabpi (Ka Khana India) ... 3T.
15. U Elija, Ka Prosodi bad Retorik ... 3T.
16. Ka Jingïarap ïa ki Kot B. A. Khasi I 2T.
17. Ka Jingïarap ïa ki Kot B. A. Khasi II ... 2T. 50 nP.
18. Ka Shang Khmih-Pyrthei u Lord Clwyd 2T.
19. Ka Tem-Ding ïa ka Shla-Briew ... 2T.